

Független könyvvizsgálói jelentés

Az MKB Bank Zrt. részvényeseinek

Elvégeztük az MKB Bank Zrt. (továbbiakban "a Bank") mellékelt 2009. évi konszolidált pénzügyi kimutatásainak a könyvvizsgálatát, amely konszolidált pénzügyi kimutatások a 2009. december 31-i fordulónapra elkészített konszolidált pénzügyihelyzet-kimutatásból – melyben az eszközök és források egyező végösszege 3.106.646 M Ft, a mérleg szerinti eredmény 2.518 M Ft nyereség –, és az ezen időpontra végződő évre vonatkozó konszolidált átfogó jövedelemkimutatásból, konszolidált sajátkezelés-kimutatásból, konszolidált cash flow-kimutatásból, és a jelentős számviteli politikák összefoglalását és egyéb magyarázó információt tartalmazó kiegészítő megjegyzésekből állnak.

A vezetés felelőssége a pénzügyi kimutatásokért

A konszolidált pénzügyi kimutatásoknak a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal, ahogyan azokat az EU befogadta, összhangban történő elkészítése és valós bemutatása az ügyvezetés felelőssége. Ez a felelősség magában foglalja az akár csalásból, akár hibából eredő, lényeges hibás állításoktól mentes pénzügyi kimutatások elkészítése és valós bemutatása szempontjából releváns belső ellenőrzés kialakítását, bevezetését és fenntartását; a megfelelő számviteli politika kiválasztását és alkalmazását, valamint az adott körülmények között ésszerű számviteli becslések elkészítését.

A könyvvizsgáló felelőssége

A mi felelősségünk a konszolidált pénzügyi kimutatások véleményezése az elvégzett könyvvizsgálat alapján, valamint a konszolidált üzleti jelentés és a konszolidált pénzügyi kimutatások összhangjának megítélése. A könyvvizsgálatot a magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardok és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon érvényes – törvények és egyéb jogszabályok alapján hajtottuk végre. A fentiek megkövetelik, hogy megfeleljünk releváns etikai követelményeknek, valamint hogy a könyvvizsgálatot úgy tervezzük meg és végezzük el, hogy kellő bizonyosságot szerezzünk arról, hogy a pénzügyi kimutatások nem tartalmaznak lényeges hibás állításokat.

A könyvvizsgálat magában foglalja olyan eljárások végrehajtását, amelyek célja könyvvizsgálói bizonyítékot szerezni a pénzügyi kimutatásokban szereplő összegekről és közzétételekről. A kiválasztott eljárások, beleértve a pénzügyi kimutatások akár csalásból, akár hibából eredő, lényeges hibás állításai kockázatának felmérését is, a könyvvizsgáló megítélésétől függenek. A kockázatok ilyen felmérésekor a könyvvizsgáló a pénzügyi kimutatások ügyvezetés általi elkészítése és valós bemutatása szempontjából releváns belső ellenőrzést azért mérlegeli, hogy olyan könyvvizsgálói eljárásokat tervezzen meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy a Bank belső ellenőrzésének hatékonyságára vonatkozóan véleményt mondjon. A könyvvizsgálat magában foglalja továbbá az alkalmazott számviteli alapelvek megfelelőségének és az ügyvezetés számviteli becslései ésszerűségének, valamint a pénzügyi kimutatások átfogó bemutatásának értékelését. A konszolidált üzleti jelentéssel kapcsolatos munkánk a konszolidált üzleti jelentés és a konszolidált pénzügyi kimutatások összhangjának megítélésére korlátozódott és nem tartalmazta egyéb, a Bank nem auditált számviteli nyilvántartásaiból levezetett információk áttekintését.

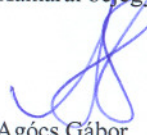
Meggyőződésünk, hogy a megszerzett könyvvizsgálói bizonyíték elegendő és megfelelő alapot nyújt a könyvvizsgálói záradékunk (véleményünk) megadásához.

Záradék (vélemény)

A könyvvizsgálat során a Bank konszolidált pénzügyi kimutatásait, annak részeit és tételeit, azok bizonylati alátámasztását az érvényes nemzeti könyvvizsgálói standardokban foglaltak szerint felülvizsgáltuk és ennek alapján elegendő és megfelelő bizonyosságot szereztünk arról, hogy a konszolidált pénzügyi kimutatásokat a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokban foglaltak, ahogyan azokat az EU befogadta, figyelembevételével állították össze. Véleményünk szerint a konszolidált pénzügyi kimutatások az MKB Bank Zrt. és a konszolidálásba bevont vállalkozások 2009. december 31-én fennálló együttes vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet adnak összhangban a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal, ahogyan azokat az EU befogadta. A konszolidált üzleti jelentés a konszolidált pénzügyi kimutatások adataival összhangban van.

Budapest, 2010. március 10.

KPMG Hungária Kft.
Kamarai bejegyzés: 000202

Agócs Gábor
Partner, Bejegyzett könyvvizsgáló
Igazolvány szám: 005600

**MKB Bank Zrt.
Csoport**

10 011 922 641 911 400
Statisztikai számjel

***Konszolidált
éves
beszámoló***

készült
az EU által átvett Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Sztemderdek
(IFRS) alapján

Kelt: Budapest, 2010. március 10.

2009. december 31.

Tartalomjegyzék

Kiegészítő megjegyzések	8
1 Általános információk	8
2 A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Sztenderdeknek való megfelelés	8
3 Az értékelés alapja	8
4 A jelentős számviteli politikák összefoglalása	9
a) Bemutató a pénzügyi kimutatásokban	9
b) Konzolidáció	9
c) Társult és közös vezetésű vállalkozásokban lévő befektetések	10
d) Immateriális javak	11
e) Tárgyi eszközök	12
f) Pénzeszközök	12
g) A valós érték meghatározása	13
h) Hitelintézetekkel és ügyfelekkel szembeni követelések	14
i) Követelések értékvesztése	14
j) Kereskedési céllal tartott eszközök és kötelezettségek	15
k) Valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi instrumentumok	16
l) Értékpapírok	17
m) Származékos termékek	17
n) Fedezeti elszámolás	18
o) Pénzügyi eszközök és kötelezettségek kivezetése	19
p) Pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek nettósítása	19
q) Pénzügyi és operatív lízingek	19
r) Betétek, kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és hátrasorolt kötelezettségek	20
s) Céltartalékok	20
t) Nyereségadó	21
u) Kamatbevétel és kamatráfordítás	21
v) Díjak és jutalékok	22
w) Egyéb bevételek	22
x) Osztalék	22
y) Munkavállalói juttatások	22
z) Szegmensek szerinti jelentés	23
aa) Külföldi pénznemek	23
ab) Pénzügyi garanciák	24
ac) Jegyzett tőke	24
ad) Egy részvényre jutó eredmény	24
ae) Még nem alkalmazott IFRS-ek	24
5 Pénzügyi kockázat menedzselése	27
a) Bevezetés és áttekintés	27
b) Kockázatkezelési tevékenység	29
c) Hitelkockázat	30
d) Likviditási kockázat	42
e) Piaci kockázat	43
f) Működési kockázatok	48
A működési kockázat definíciója	48
Eljárás	49
Kockázat mérés	49
Kockázatkezelés és monitorozás	49
Üzletmenet-folytonosság Tervezés	50
HunOR adatkonzorciumi tagság	50
g) Tőkemenedzsmet	50
6 Pénzeszközök	54
7 Hitelintézetekkel szembeni követelések	55
8 Kereskedési céllal tartott eszközök	55

9	Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök	56
	Kamatlábkockázat valós érték fedezeti ügylete	56
	Egyéb fedezeti célú származékos termékek	56
10	Értékpapírok	57
11	Ügyfelekkel szembeni követelések	59
	Ügyfelekkel szembeni követelések amortizált bekerülési értéken	59
	Értékvesztés	60
	Pénzügyi lízingből származó követelések	62
12	Egyéb eszközök	63
13	Goodwill	64
	A pénztermelő egységek értékvesztési vizsgálata	64
14	Társult és közös vezetésű vállalkozásokban lévő befektetések	67
15	Immateriális javak és tárgyi eszközök	68
16	Hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek	69
17	Folyó- és betétszámlák	70
18	Kereskedési célú kötelezettségek	70
19	Fedezeti célú származékos pénzügyi kötelezettségek	70
20	Egyéb kötelezettségek és céltartalékok	71
	Függő tételekre és jövőbeni kötelezettségekre képzett céltartalék	71
	Pénzügyi lízingügyletek lízingbe vevőként	71
21	Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	73
22	Hátrasorolt kötelezettségek	74
23	Jegyzett tőke	74
24	Tartalékok	75
	Devizaátszámítási tartalék	75
	Tőketartalék	75
	Általános kockázati céltartalék	75
	Általános Tartalék	75
	Értékelési tartalék	76
25	Nem ellenőrző részesedés	76
26	Halasztott adókövetelések és -kötelezettségek	76
27	Kamatbevétel	77
28	Kamatráfordítás	77
29	Nettó jutalék- és díjbevétel	78
30	Egyéb működési bevétel	78
31	Értékvesztés és veszteségek fedezetére képzett céltartalék	79
32	Banküzemi költségek	79
33	Nyereségadó	80
	Az átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásban megjelenített nyereségadó-ráfordítás	80
	Az effektív adókulcs megállapítása	80
34	Egy részvényre jutó eredmény	81
35	Függő tételek és kötelezettségek	82
36	Becslések és feltételezések	82
	A becslési bizonytalanság fő forrásai	82
	A Csoport számviteli politikájának alkalmazása során hozott kritikus számviteli döntések	83
37	Számviteli besorolások és valós értékek	85
38	Kapcsolt vállalkozások	87
	Kapcsolt vállalkozásokkal folytatott ügyletek	87
39	A Csoporthoz tartozó gazdálkodó egységek	88
40	Alapkezelési tevékenység	88
41	Szegmensinformációk	89
	Üzleti szegmensek	89
	A szegmenseredmény értékelése	92
42	A számviteli becslések változásai	92
43	A beszámolási időszak vége utáni események	92

MKB Bank Zrt. Csoport**2009. december 31-i konszolidált időszak végi pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás**

	Megjegyzés	2009	2008
Eszközök			
Pénzeszközök	6	185 687	212 685
Hitelintézetekkel szembeni követelések	7	65 973	116 611
Kereskedési céllal tartott eszközök	8	43 340	65 590
Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök	9	29	80
Értékpapírok	10	354 110	51 051
Ügyfelekkel szembeni követelések	11	2 271 242	2 292 794
Egyéb eszközök	12	37 292	18 217
Goodwill	13	40 613	33 650
Halasztott adókövetelések	26	4 039	3 246
Társult és közös vezetésű vállalkozásokban lévő befektetések	14	12 029	11 231
Immateriális javak és tárgyi eszközök	15	92 292	80 271
Eszközök összesen		3 106 646	2 885 426
Kötelezettségek			
Hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek	16	1 142 880	947 109
Folyó- és betétszámlák	17	1 405 997	1 267 842
Kereskedési célú kötelezettségek	18	19 958	30 231
Fedezeti célú származékos pénzügyi kötelezettségek	19	337	3 224
Egyéb kötelezettségek és céltartalékok	20	34 070	31 604
Halasztott adókötelezettségek	26	7 212	4 173
Kibocsátott kötvények	21	139 580	269 129
Hátrasorolt kötelezettségek	22	104 584	102 892
Kötelezettségek összesen		2 854 618	2 656 204
Tőke			
Jegyzett tőke	23	14 765	14 094
Tartalékok	24	229 266	198 576
Törzsrésztvényesek számára rendelkezésre álló tőke		244 031	212 670
Nem ellenőrző részesedés	25	7 997	16 552
Tőke összesen		252 028	229 222
Tőke és kötelezettségek összesen		3 106 646	2 885 426

Kelt: Budapest, 2010. március 10.

Erdei Tamás
elnök-vezérigazgató

MKB Bank Zrt. Csoport**A 2009. december 31-ével végződő évre vonatkozó konszolidált időszak átfordított jövedelemre vonatkozó kimutatás**

	Megjegyzés	2009	2008
Eredménykimutatás:			
Kamatbevétel	27	238 175	223 807
Kamatráfordítás	28	139 254	141 128
Nettó kamatjövedelem		98 921	82 679
Nettó jutalék- és díjbevétel	29	22 328	19 541
Egyéb működési bevétel	30	25 062	18 224
Értékvesztések és céltartalékok veszteségek fedezetére	31	66 421	43 003
Banküzemi költségek	32	73 754	70 360
Társult és közös vezetőségű vállalkozások adózás előtti eredményéből való részesedés		(99)	1 255
Adózás előtti eredmény		6 037	8 336
Adófizetési kötelezettség	33	3 519	1 176
Adózás utáni eredmény		2 518	7 160
Egyéb átfogó bevétel:			
A tökemódszerrel elszámolt befektetést befogadó gazdálkodó egységek eredményéből való részesedés		225	-
Külföldi pénznem átváltásából származó különbözetek külföldi érdekeltségek után		(652)	(7 127)
Értékesíthető pénzügyi eszközök átértékelése	10	1 647	(786)
Nyereségadóval nettósított egyéb átfogó időszak bevétel		1 220	(7 913)
TELJES IDŐSZAKI ÁTFOGÓ BEVÉTEL		3 738	(753)
Adózás utáni eredményből:			
A társaság tulajdonosainak tulajdonítható		3 242	6 449
A nem ellenőrző részesedésnek tulajdonítható		(724)	711
A teljes időszak átfordított bevételből:			
A társaság tulajdonosainak tulajdonítható		4 857	252
A nem ellenőrző részesedésnek tulajdonítható		(1 119)	(1 006)
Törzsrésztulajdosók számára rendelkezésre álló nettó jövedelem		3 242	6 449
Törzsrésztulajdosók átlagos állománya (ezer)		14 637	14 094
Egy részvényre jutó eredmény (millió Ft)	34		
Alap		222	458
Hígított		222	458
Törzsrésztulajdosók után fizetett osztalék (Ft)		-	-

Kelt: Budapest, 2010. március 10.

Erdei Tamás
elnök-vezérigazgató

MKB Bank Zrt. Csoport

A saját tőke változásainak konszolidált kimutatása a 2009. december 31-ével végződő évre

Megjegyzés	Jegyzett tőke	Tőketartalék	Devizaátszámitási tartalék	Eredmény-tartalék	Értékelési tartalék	Nem ellenőrző részesedés	Tőke összesen
2008. január 1-jén	14 094	94 500	2 453	103 051	(58)	15 640	229 680
Részvénykibocsátás és ársíó	23, 24	-	-	-	-	-	-
2007. évi osztalék	-	-	-	-	-	(694)	(694)
Teljes időszak átfordó bevétel	-	-	(7 127)	6 449	(786)	711	(753)
Leányvállalatok első / (végső) konszolidálása	-	-	-	94	-	-	94
Nem ellenőrző részesedések időszaki változásai	-	-	-	-	-	895	895
2008. december 31-én	14 094	94 500	(4 674)	109 594	(844)	16 552	229 222
Részvénykibocsátás és ársíó	23, 24	671	25 829	-	-	-	26 500
2008. évi osztalék	-	-	-	-	-	(1 256)	(1 256)
Teljes időszak átfordó bevétel	-	-	(288)	3 467	1 678	(1 119)	3 738
Leányvállalatok első / (végső) konszolidálása	-	-	-	4	-	-	4
Nem ellenőrző részesedések időszaki változásai	-	-	-	-	-	(6 180)	(6 180)
2009. december 31-én	14 765	120 329	(4 962)	113 065	834	7 997	252 028

Kelt: Budapest, 2010. március 10.

Erdei Tamás
elnök-vezérigazgató

MKB Bank Zrt. Csoport

A 2009. december 31-ével végződő évre vonatkozó konszolidált cash flow-k kimutatása

	Megjegyzés	2009	2008
Működési cash flow			
Adózás előtti eredmény		2 518	7 160
<i>Módosító tételek:</i>			
Értéksökkenés, amortizáció és értékvesztés	15	8 899	7 473
Nem pénzügyi eszközök értékvesztése	31	9 454	1 877
Pénzügyi eszközök értékvesztése	11, 31	49 090	37 924
Halasztott adóráfóditás/(-bevétel)	33	2 246	(1 265)
	7, 11, 13, 15, 20, saját tőke változás	(4 074)	(1 020)
Árfolyamváltozás		68 133	52 149
Hitelintézetekkel szembeni követelések változása (bruttó érték)	7	50 661	76 374
Ügyfelekkel szembeni követelések változása (bruttó érték)	11	(27 287)	(426 149)
Kereskedési céllal tartott eszközök változása	8	22 301	(7 841)
Értékesíthető értékpapírok állományának változása (átértékelés és értékvesztés nélkül)	10	(300 659)	(10 164)
Egyéb eszközök változása (bruttó érték)	12	(19 151)	(2 367)
Hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek változása	16	195 771	368 479
Ügyfelekkel szembeni kötelezettségek változása	17	138 155	20 706
Egyéb kötelezettségek és céltartalékok változása (tárgyévi provízióképzés nélkül)	20	2 000	(6 585)
Kereskedési célú kötelezettségek változása	18	(13 160)	20 742
		48 631	33 194
Működéshez felhasznált nettó pénzáramlás		116 764	85 343
Befektetési cash flow			
Befektetések a csoporthoz tartozó társaságokba	10, 13, OCI	(22 185)	(296)
A csoporthoz tartozó társaságok elidegenítése	10, 13	-	-
Tárgyi eszközök beszerzése	15	(24 550)	(11 638)
Tárgyi eszközök értékesítése	15	5 872	1 004
Immateriális javak beszerzése	15	(7 524)	(8 466)
Immateriális javak értékesítése	15	5 194	4 084
Befektetéshez felhasznált nettó pénzáramlás		(43 193)	(15 311)
Finanszírozási cash flow			
Kibocsátott kötvények állományának növekedése	21	(129 549)	67
Hátrasorolt kötelezettségek növekedése	22	1 692	17 427
Új részvények kibocsátása és részvénykibocsátási felárból származó jövedelem	23, 24	26 500	-
Fizetett osztalék	saját tőke változás	(1 256)	(694)
Finanszírozásból származó nettó pénzáramlás		(102 613)	16 800
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek nettó növekedése/csökkenése		(29 042)	86 832
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek január 1-jén	6	212 685	127 298
Árfolyamhatás		2 044	(1 445)
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek december 31-én	6	185 687	212 685

Kelt: Budapest, 2010. március 10.

Erdői Tamás
elnök-vezérigazgató

Kiegészítő megjegyzések

(8. oldaltól a 93. oldalig)

1 Általános információk

Az MKB Bank Zrt. („MKB” vagy „Bank”) Magyarországon bejegyzett kereskedelmi bank, amely az érvényben lévő magyar jogszabályok szerint működik, tevékenységét a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény határozza meg. Az MKB címe: 1056 Budapest, Váci u. 38.

A Bank 2009. december 31-ével végződő évre vonatkozó konszolidált pénzügyi kimutatásai magukban foglalják a Bankot és leányvállalatait (a továbbiakban együttesen: a „Csoport”). A Csoport belföldi és külföldi pénzügyi tevékenységét banki és nem banki leányvállalatokon keresztül bonyolítja le. A konszolidált leányvállalatokkal kapcsolatosan további információt a 39. megjegyzés tartalmaz.

Az MKB a Németországban bejegyzett BayernLB Csoport tagja, amelynek székhelye: D-80333 München, Brienner Str. 18., Németország.

2 A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Sztenderdeknek való megfelelés

A Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásai az EU által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Sztenderdek (IFRS-ek) szerint készültek.

Az IFRS-ek az IASB és elődje által kiadott számviteli sztenderdekből, valamint a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Értelmezési Bizottság (IFRIC) és elődje által kiadott értelmezésekből állnak.

A konszolidált pénzügyi kimutatások magyar forintban (Ft), millióra kerekítve kerültek bemutatásra, ha nincs ettől eltérő jelzés. A jelen pénzügyi kimutatások kibocsátását az igazgatóság 2010. március 10-én jóváhagyta.

3 Az értékelés alapja

Az alábbiakban felsoroltak kivételével a konszolidált pénzügyi kimutatások készítése során az értékelés alapja az eredeti bekerülési érték volt:

- a származékos pénzügyi instrumentumok értékelése valós értéken történik
- az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokat valós értéken értékelik
- az értékesíthető pénzügyi eszközök értékelése valós értéken történik
- az egyéb pénzügyi instrumentumokat amortizált bekerülési értéken értékelik.

A pénzügyi kimutatások elkészítése szükségessé teszi, hogy a vezetőség olyan döntéseket, becsléseket és feltevéseket alkalmazzon, amelyek hatással vannak a számviteli politika alkalmazására, valamint az eszközök, kötelezettségek, bevételek és ráfordítások beszámolóban szereplő összegére. A tényleges eredmények eltérhetnek ezektől a becslésektől.

A becslések és a mögöttes feltételezések felülvizsgálata folyamatos. A számviteli becslések módosításai a becslés módosításának időszakában, valamint a módosítás által érintett jövőbeli időszakokban kerülnek kimutatásra.

A becslési bizonytalanság és a számviteli politika alkalmazása terén hozott kritikus döntések fő területeit, amelyek a legjelentősebb hatást gyakorolják a pénzügyi kimutatásokban megjelenített összegekre, a 36. megjegyzés írja le.

4 A jelentős számviteli politikák összefoglalása

A számviteli elvek azon konkrét elvek, alapok, konvenciók, szabályok és gyakorlat, amelyeket a Csoport a konszolidált pénzügyi kimutatások összeállítása és bemutatása során alkalmaz. Az alábbiakban ismertetett számviteli politikák alkalmazása következetesen történt a jelen konszolidált pénzügyi kimutatásokban bemutatott valamennyi időszakra vonatkozóan, és azokat a Csoportba tartozó gazdálkodó egységek következetesen alkalmazták.

a) Bemutatás a pénzügyi kimutatásokban

A konszolidált pénzügyi beszámoló az MKB, annak leányvállalatai, közös vezetésű vállalatai és társult vállalatai (a „Csoport”) kimutatásait foglalja magában. A leányvállalatok bevételei, ráfordításai, eszközei és forrásai a konszolidált pénzügyi beszámoló megfelelő sorain jelennek meg, a csoporton belüli egyenlegek és tranzakciók kiszűrése után.

b) Konzolidáció

Leányvállalatok

Leányvállalatok a Csoport által ellenőrzött gazdálkodó egységek. Ellenőrzés akkor áll fenn, ha a Csoport képes egy gazdálkodó egység pénzügyi és működési politikájának irányítására, a tevékenységéből származó haszon megszerzése érdekében. Az ellenőrzés megítélése az aktuálisan gyakorolható potenciális szavazati jogok figyelembevételével történik. Az újonnan megszerzett leányvállalatokat azzal a dátummal kezdődően vonjuk be a konszolidációba, amikor a Csoport megszerezte az ellenőrzést. A leányvállalatok megszerzését a felvásárlási számviteli módszerrel számoljuk el. Az akvizíció költsége az átadott ellenérték adásvételkor fennálló valós értéke, az adott felvásárláshoz közvetlenül hozzárendelhető költségekkel növelve. A megszerzett azonosítható eszközöket, kötelezettségeket és függő kötelezettségeket a felvásárlás napján fennálló valós értékükön értékeljük. Az akvizíció költségéből az azonosítható eszközök, kötelezettségek és függő kötelezettségek Csoportra jutó részének valós értékét meghaladó részt goodwillként mutatjuk ki. Ha az akvizíció költsége kisebb, mint a megszerzett üzleti vállalkozás azonosítható eszközei, kötelezettségei és függő kötelezettségei Csoportra jutó részének valós értéke, a különbséget azonnal az időszaki átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásban jelenítjük meg.

Speciális célú gazdálkodó egységek

A speciális célú gazdálkodó egységek valamely behatárolt és pontosan meghatározott cél, például konkrét hitelfelvételi vagy hitelnyújtási ügylet végrehajtására létrehozott gazdálkodó egységek.

Speciális célú gazdálkodó egységek pénzügyi kimutatásai akkor szerepelnek a Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásaiban, ha a kapcsolat lényege az, hogy a Csoport ellenőrzi a speciális célú gazdálkodó egységet.

Alapkezelési tevékenység

A Csoport befektetők megbízásából befektetési alapokban tartott eszközöket kezel. Ezeknek a gazdálkodó egységeknek a pénzügyi kimutatásait nem tartalmazzák a jelen konszolidált pénzügyi kimutatások, csak akkor, ha a Csoport ellenőrzi a gazdálkodó egységet. A Csoport alapkezelési tevékenységére vonatkozó információkat a 40. megjegyzés tartalmazza.

A konszolidáció során kiszűrt ügyletek

A konszolidáció során kiszűrjük a csoportközi egyenlegeket, valamint a csoportközi ügyletekből származó, nem realizált bevételeket és ráfordításokat. A nem realizált veszteség kiszűrése a realizálatlan nyereség kiszűrésével azonos módon történik, de csak ha nincs értékvesztésre utaló jel.

c) Társult és közös vezetésű vállalkozásokban lévő befektetések

Közös vezetésű vállalkozások

Ahol a Csoport szerződéses megállapodás keretében egy vagy több féllel együtt közös ellenőrzés alatt álló gazdasági tevékenységet folytat, a vállalkozásban lévő érdekeltségét közös vezetésű vállalkozásként sorolja be. A közös vezetésű vállalkozások a konszolidált beszámolóban a tőkemódszer alapján, a közös ellenőrzés tényleges kezdetének napjától a közös ellenőrzés tényleges megszűnésének napjáig kerülnek bemutatásra. A módszer értelmében az ilyen befektetések kezdeti megjelenítése bekerülési értéken történik, beleértve a kapcsolódó goodwillt, majd azt követően kerül sor módosításukra a Csoportra jutó nettó eszközök felvásárlás utáni változásának megfelelően.

Társult vállalkozások

Az MKB társult vállalkozásként sorolja be az olyan gazdálkodó egységekben lévő befektetéseket, amelyek felett jelentős befolyást gyakorol, és amelyek se nem leányvállalatok, se nem közös vezetésű vállalkozások. A besorolás meghatározása céljából az ellenőrzés képesség egy gazdálkodó egység vagy üzleti tevékenység pénzügyi és működési politikájának irányítására, az annak tevékenységéből származó haszon megszerzése érdekében. A társult vállalkozások elszámolása tőkemódszerrel történik, kivéve, ha a befektetést kizárólag azért szereztük meg és tartjuk, hogy a közeljövőben elidegenítsük; ebben az esetben elszámolására a bekerülési érték módszerrel kerül sor. A módszer értelmében az ilyen befektetések kezdeti megjelenítése bekerülési értéken történik, beleértve a kapcsolódó goodwillt, majd azt követően kerül sor módosításukra az MKB-ra jutó nettó eszközök felvásárlás utáni változásának megfelelően.

Az MKB és társult, illetve közös vezetésű vállalkozásai közötti ügyletekből származó nyereséget az MKB adott társult vagy közös vezetésű vállalkozásban lévő részesedésének mértékéig kiszűrjük. A veszteségeket szintén kiszűrjük az MKB adott társult vagy közös vezetésű vállalkozásban lévő részesedésének mértékéig, kivéve, ha az ügylet bizonyítottan értékvesztett.

A Csoport jelentős közös vezetésű és társult vállalkozásainak listáját a 39. megjegyzés tartalmazza.

d) Immateriális javak

Az immateriális javak fizikai megjelenés nélküli, azonosítható, nem pénzügyi eszközök, amelyek szolgáltatások nyújtását vagy adminisztrációs célokat szolgálnak.

Goodwill

Goodwill üzleti kombinációk, beleértve leányvállalatok felvásárlását, valamint közös vezetésű és társult vállalkozásokban való részesedés szerzése nyomán merül fel, amikor az akvizíció költsége meghaladja a megszerzett azonosítható eszközökből, kötelezettségekből és függő kötelezettségekből a Csoportra eső rész valós értékét. Ha a Csoport részesedése egy felvásárolt vállalkozás azonosítható eszközeinek, kötelezettségeinek és függő kötelezettségeinek valós értékében nagyobb, mint az akvizíció költsége, a többletet azonnal az átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásban jelenítjük meg.

2004 végéig a goodwill 5 év alatt, lineáris módszerrel került amortizálásra. 2005-től kezdődően amortizálás helyett évente a goodwill értékvesztés szempontjából történő vizsgálatára kerül sor.

Az értékvesztés vizsgálata céljából a goodwill felosztásra kerül a Csoport egy vagy több pénztermelő egységére, amelyek várhatóan részesednek az üzleti kombináció szinergiáiból, függetlenül attól, hogy egyéb eszközt vagy forrást rendeltek-e azokhoz. Értékvesztés vizsgálatára legalább évente, illetve akkor kerül sor, ha arra utaló jelzés van, hogy a pénztermelő egység értékvesztett lehet. Az értékvesztés vizsgálata során a pénztermelő egységből származó várható jövőbeli cash-flow-k jelenértékét hasonlítjuk össze az egység goodwillt tartalmazó nettó eszközeinek könyv szerinti értékével. A goodwillt halmozott értékvesztés miatti veszteségekkel csökkentett bekerülési értéken mutatjuk ki. A goodwillre vonatkozóan megjelenített értékvesztés miatti veszteségeket az átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásban számoljuk el, és azokat nem írjuk vissza egy későbbi időszakban.

A közös vezetésű és társult vállalkozásokban történő részesedésszerzés nyomán felmerült goodwillt a „Társult és közös vezetésű vállalkozásokban lévő befektetések” soron mutatjuk ki.

Valamely üzleti vállalkozás elidegenítésének időpontjában a kapcsolódó goodwillt a nettó eszközök MKB-ra jutó részének tekintjük az elidegenítés nyereségének vagy veszteségének kiszámítása során. A számítás során alkalmazott feltevésekről további részletek a 13. megjegyzésben találhatóak.

Egyéb immateriális javak

A határozott hasznos élettartamú immateriális javak kezdeti értékelése bekerülési értéken, majd azt követően felhalmozott értékcsökkenéssel és felhalmozott értékvesztés miatti veszteséggel csökkentett bekerülési értéken történik. Az immateriális javak leírására azok 15 évet meg nem haladó hasznos élettartama alatt, a használatbavétel napjától kezdődően, lineáris értékcsökkenési módszer alkalmazásával kerül sor.

A határozatlan hasznos élettartamú, vagy a használatbavételre még készen nem álló immateriális javakat legalább évente vizsgálni kell értékvesztés szempontjából. Ezt az értékvesztési vizsgálatot az év során bármikor el lehet végezni, feltéve, hogy azt minden évben azonos időpontban végzik el. A tárgyidőszak során megjelenített immateriális eszközt a tárgyév vége előtt értékvesztési vizsgálatnak vetjük alá.

A saját fejlesztésű immateriális javak (szoftverek) ráfordításait eszközként jelenítjük meg, ha a Csoport bizonyítani tudja arra vonatkozó szándékát és képességét, hogy befejezze a fejlesztést

és a szoftvereket jövőbeli gazdasági hasznot eredményező módon használja, valamint megbízhatóan mérni tudja a fejlesztés befejezésének költségeit. A saját fejlesztésű szoftverek aktivált költségei a szoftverek fejlesztéséhez közvetlenül hozzárendelhető valamennyi költséget magukban foglalják, és azokat a szoftverek hasznos élettartama alatt amortizáljuk. A saját fejlesztésű szoftverek megjelenítése halmozott amortizációval és értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken történik.

A szoftverek utáni későbbi ráfordítások aktiválására csak akkor kerül sor, ha azok növelik az adott eszközben megtestesülő jövőbeni gazdasági hasznokat. Minden egyéb ráfordítást felmerüléskor költségként számolunk el.

e) Tárgyi eszközök

A tárgyi eszközök értékelése, beleértve az idegen ingatlanon végzett beruházásokat is, halmozott értékcsökkenéssel és értékvesztés miatti veszteséggel csökkentett bekerülési értéken történik.

A bekerülési érték az adott eszköz megszerzéséhez közvetlenül hozzárendelhető ráfordításokat tartalmazza. Ha a tárgyi eszközök egyes részeinek eltérő a hasznos élettartama, azokat a tárgyi eszközök között külön tételekként (fő elemek) számolják el.

A tárgyi eszközök becsült hasznos élettartama a következő:

- földterület után nem számolunk el értékcsökkenést
- a saját tulajdonú épületeket 0-50 év alatt írjuk le
- a lízingelt épületeket a lízing hátralévő futamideje, vagy az épületek hátralévő hasznos élettartama alatt írjuk le.

Egyes épületek becsült maradványértéke magasabb, mint könyv szerinti értékük, ezért ezek után nem számolunk el értékcsökkenést.

A berendezéseket és felszereléseket (köztük az operatív lízingben lévő berendezéseket, ahol az MKB Csoport a lízingbe adó) értékvesztés miatti veszteséggel, valamint az eszközök hasznos élettartama (maximum 20 év, de általában 5 és 10 év között) alatti leírást szolgáló lineáris értékcsökkenési leírással csökkentett bekerülési értéken tartjuk nyilván.

A tárgyi eszközök értékcsökkenési leírását az átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatás „Banküzemi költségek” sora tartalmazza.

A tárgyi eszközöket értékvesztési vizsgálatnak vetjük alá olyan események, vagy a körülmények olyan változása esetén, amelyek azt jelzik, hogy a könyv szerinti érték esetleg nem térül meg.

A tárgyi eszközök elidegenítése vagy selejtezése utáni nettó nyereséget vagy veszteséget az „Egyéb működési bevételek” között szerepeltetjük az elidegenítés vagy selejtezés évében.

f) Pénzeszközök

A pénzeszközök tartalmazzák a pénztári készpénzállományt, a jegybankoknál lévő korlátlan felhasználású egyenlegeket és azokat a magas likviditású pénzügyi eszközöket, amelyeknek eredeti lejáratára három hónapnál rövidebb időszak, piaci értékük változásának kockázata

elhanyagolható, és amelyeket a Csoport rövid távú kötelezettségeinek teljesítése során használ fel.

A pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek amortizált bekerülési értéken szerepelnek az időszak végi pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban.

g) A valós érték meghatározása

Valamennyi pénzügyi instrumentum kezdeti megjelenítése valós értéken történik. A szokásos üzletmenet során egy pénzügyi instrumentum valós értéke a kezdeti megjelenítéskor a tranzakciós ár (vagyis az adott vagy kapott ellenérték valós értéke). Bizonyos körülmények között azonban a valós érték az azonos instrumentummal (módosítás vagy átstrukturálás nélkül) folytatott egyéb megfigyelhető, aktuális piaci tranzakciókon, vagy olyan értékelési technikán alapul, amelynek változói között csak megfigyelhető piaci adatok vannak, például kamatláb-hozamgörbék, opció volatilitások és devizaárfolyamok. Ha van erre utaló jel, a Csoport kereskedési nyereséget vagy veszteséget jelenít meg a pénzügyi instrumentum keletkezésekor. Ha meg nem figyelhető piaci adatok jelentős hatást gyakorolnak a pénzügyi instrumentumok értékelésére, nem jelenítjük meg azonnal az átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásban az értékelési modell által a tranzakciós árhoz képest jelzett teljes kezdeti valósérték-különbséget, hanem azt vagy megfelelő alapon az ügylet teljes tartamára mutatjuk ki, vagy amikor az inputok megfigyelhetővé válnak, esetleg amikor az ügylet lejár vagy azt lezárjuk, vagy amikor a Csoport ellenügyletet köt.

A kezdeti megjelenítést követően az aktív piacokon jegyzett, valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok valós értékének alapja eszközök esetében a vételi árfolyam, kötelezettségek esetében pedig az eladási árfolyam. Ha nem állnak rendelkezésre független árak, a megfigyelhető piaci adatokra támaszkodó értékelési technikákkal határozzuk meg a valós értékeket. Ilyen technika például a megfigyelhető piaci árakkal rendelkező hasonló instrumentumokkal történő összehasonlítás, a diszkontált cash-flow számítás, az opcióárazási modellek, valamint más, a piaci szereplők által általánosan alkalmazott értékelési technikák. Pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan elképzelhető, hogy a valós érték részben vagy egészben olyan feltevéseken alapuló értékelési technikák alkalmazásával kerül meghatározásra, amelyeket nem támasztanak alá aktuális piaci ügyletekből vett árak vagy megfigyelhető piaci adatok.

A valós érték értékelési technikák alkalmazásával történő számításakor az adott esetnek megfelelően figyelembe vesznek olyan tényezőket, mint az eladási és vételi árfolyam különbsége, a hitelminőség és a modell bizonytalanságai. Az értékelési technikák magukban foglalnak olyan feltevéseket, amelyeket más piaci szereplők alkalmaznának értékeléseikben, többek között kamatláb-hozamgörbékre, árfolyamokra, volatilitásokra, valamint előtörlesztési és nem teljesítési arányokra vonatkozó feltevéseket. Amikor pénzügyi instrumentumok valamely portfóliójának van aktív piacon jegyzett árfolyama, az instrumentumok valós értékét az egységek számának és a jegyzett árfolyamnak a szorzataként határozzuk meg, és nem alkalmazunk mennyiségi diszkontot.

Ha valamely valós értéken értékelt pénzügyi eszköz valós értéke negatívvá válik, pénzügyi kötelezettségként tartjuk nyilván mindaddig, amíg valós értéke nem válik pozitívvá, amikor is pénzügyi eszközként jelenítjük meg.

A pénzügyi kötelezettségek valós értékét jegyzett piaci árfolyamok alapján, ha azok rendelkezésre állnak, vagy értékelési technikák alkalmazásával határozzuk meg. Ezek a valós értékek magukban foglalják a piaci szereplők megítéléseit a Csoport kötelezettségeire vonatkozó megfelelő hitelképességi kamatfelárral kapcsolatosan.

h) Hitelintézetekkel és ügyfelekkel szembeni követelések

A hitelintézetekkel és ügyfelekkel szembeni követelések a Csoport által keletkeztetett hitelkihelyezések, amelyeket nem soroltunk be sem a kereskedési célú, sem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt kategóriába. A hitelkihelyezéseket akkor jelenítjük meg, amikor azok folyósításra kerülnek a hitelfelvevőknek (teljesítés időpontja). Kivezetésükre akkor kerül sor, amikor a hitelfelvevők visszafizetik kötelezettségeiket, a hiteleket eladjuk vagy leírjuk, illetve lényegileg a tulajdonlással járó minden kockázatot és hasznot átadjuk. Kezdeti megjelenítésük a közvetlenül hozzárendelhető tranzakciós költségekkel növelt valós értéken történik, azt követően amortizált bekerülési értéken értékeljük őket az effektív kamatláb módszer alkalmazásával, értékvesztés miatti veszteséggel csökkentve. Ha a követelést valós érték fedezeti ügyletként megjelölt és annak minősülő származékos termékkel fedezzük, az ilyen fedezettel rendelkező követelés könyv szerinti értéke a fedezett kockázat szempontjából valós értékre kerül módosításra.

i) Követelések értékvesztése

Minden beszámolási időszak végén a Csoport felméri, van-e objektív bizonyítéka a követelések értékvesztésének. Követelések akkor értékvesztettek, ha objektív bizonyíték jelzi, hogy az eszköz kezdeti megjelenítése után veszteséget okozó esemény történt, és ez a veszteséget okozó esemény megbízhatóan becsülhető hatással van az eszköz jövőbeni cash flow-ira.

A követelések értékvesztésére vonatkozó objektív bizonyíték lehet a hitelfelvevő nem teljesítése vagy késedelmessége, a hitelkihelyezés átütemezése olyan feltételekkel, amelyeket egyébként a Csoport nem alkalmazna, arra utaló jelzések, hogy a hitelfelvevő vagy a kibocsátó csődbe megy, vagy egy eszközcsoportra vonatkozó más megfigyelhető adatok, mint például a csoportban lévő hitelfelvevők fizetési helyzetében bekövetkező kedvezőtlen változások, vagy gazdasági körülmények, amelyek összefüggnek a csoporton belüli nem teljesítésekkel.

Értékvesztést egyedi hitelekre, valamint csoportos értékvesztés esetében hitelcsoportokra képzünk. Az értékvesztés miatti veszteségeket az eredménnyel szemben számoljuk el. Az értékvesztett hitelek könyv szerinti értékét a beszámolási időszak végén értékvesztési számlák használatával csökkentjük. Jövőbeli eseményekből várt veszteségeket nem jelenítünk meg.

Egyedileg értékelt hitelek és követelések

Minden egyedileg jelentősnek tekintett hitelre vonatkozóan a Csoport minden egyes beszámolási időszak végén egyedileg felméri, van-e objektív bizonyíték a hitel értékvesztésére. Az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott eszközök értékvesztés miatti vesztesége a pénzügyi eszközök könyv szerinti értéke és a becsült cash-flow-eknek az eszköz eredeti effektív kamatlábjával diszkontált jelenértéke közötti különbözet. A veszteségeket az eredményben számoljuk el, és azok a követelésekkel szembeni értékvesztési számlán jelennek meg. Az értékvesztett eszközök után továbbra is számolunk el kamatot a diszkont lebontásán keresztül.

Csoportosan értékelt hitelek és követelések

Az olyan hitelek homogén csoportjára, amelyek egyedileg nem jelentősek, csoportosan képzünk értékvesztést. Az egyedileg értékelt, de értékvesztést nem szenvedett hitelek nem képezik a csoportos értékelés alapját.

Az egyedileg nem értékelt hiteleket hitelkockázati jellemzőik alapján csoportosítjuk a becsült csoportos értékvesztés megállapítása céljából. Az ilyen hitelcsoportok veszteségeit egyedileg mutatjuk ki az egyes hitelek leírásakor, amikor is azok a csoportból kivezetésre kerülnek.

Csoportos értékvesztés meghatározásakor a Csoport a nem teljesítési valószínűség, a megtérülések időzítése és a felmerült veszteségösszegek múltbeli tendenciáinak alapján statisztikai modellezést alkalmaz, módosítva a vezetőség arra vonatkozó megítélésével, hogy az aktuális gazdasági és hitelezési viszonyok alapján a tényleges veszteségek valószínűleg magasabbak vagy alacsonyabbak-e a múltbeli adatok alapján becsülnél. A nem teljesítési arányokat, veszteségarányokat és a jövőbeli megtérülések várható időzítését rendszeresen összevetik külső viszonyítási alapokkal.

Újratárgyalt hitelek

A csoportos értékvesztés alá vont olyan hiteleket, amelyeknek feltételeit újratárgyaltuk, nem tekintjük többé késedelmesnek, hanem értékelés szempontjából új hitelként kezeljük, mihelyt befolyt az új megállapodás értelmében előírt minimális számú fizetés. Az egyedi értékvesztés alá vont olyan hiteleket, amelyeknek feltételeit újratárgyalták, folyamatosan felülvizsgáljuk annak meghatározása céljából, hogy továbbra is értékvesztettek-e, vagy késedelmesnek kell tekinteni azokat.

Követelések leírása

A hitelt (és a kapcsolódó értékvesztési számlát) rendszerint részben vagy teljesen leírjuk, ha nincs reális kilátás a tőkeösszeg megtérülésére, és biztosítékkal fedezett hitel esetén, amikor a biztosíték realizálásából származó bevételek befolyanak.

Értékvesztés visszairása

Ha valamely értékvesztés miatti veszteség összege csökken egy későbbi időszakban, és a csökkenés objektív módon az értékvesztés megjelenítését követően bekövetkező eseményhez kapcsolható, a többletet visszairjuk az értékvesztési számla megfelelő csökkentésével. A visszairást az átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásban jelenítjük meg.

Hitelekért cserében megszerzett eszközök

A hitelekért cserében, szokásos realizálás részeként megszerzett nem pénzügyi eszközöket értékesítésre tartott eszközként tartjuk nyilván az „Egyéb eszközök” között. A megszerzett eszközt annak (értékesítési költségekkel csökkentett) valós értéke és a hitel (értékvesztés nélküli) könyv szerinti értéke közül az alacsonyabbikon mutatjuk ki. Az értékesítésre tartott eszközök után nem számolunk el értékcsökkenési leírást. A megszerzett eszköz bármely későbbi leírását az értékesítési költségekkel csökkentett valós értékre az átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásban jelenítjük meg az „Egyéb működési bevételek” között. Az értékesítési költségekkel csökkentett valós érték bármely későbbi növekedését, amíg az nem haladja meg a felhalmozott értékvesztést, szintén az „Egyéb működési bevételek” között jelenítjük meg az elidegenítésből származó nyereséggel vagy veszteséggel együtt.

j) Kereskedési céllal tartott eszközök és kötelezettségek

Kincstárjegyeket, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat és részvényeket akkor sorolunk be kereskedési céllal tartottként, ha megszerzésükre elsősorban rövid időn belül történő értékesítés vagy visszavásárlás céljából került sor. Az ilyen pénzügyi eszközöket vagy

pénzügyi kötelezettségeket a kötési időpontban jelenítjük meg, amikor a Csoport értékpapírok vételére vagy eladására partnerekkel szerződést köt, és kivezetésük rendszeren akkor történik, amikor eladjuk (eszközök) vagy megszüntetjük (kötelezettségek) azokat. A kezdeti értékelés valós értéken történik, a tranzakciós költségek eredményben való elszámolásával. A későbbiekben valós értéküket újraértékeljük, és az annak változásából származó nyereséget és veszteséget felmerüléskor az átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásban jelenítjük meg az „Egyéb működési bevételek” között.

A kereskedési céllal tartott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokból származó kamatot kereskedési eredményként mutatjuk ki esedékességkor az egyéb működési bevételek között. A kereskedési céllal tartott tőkeinstrumentumok utáni osztalékot elkülönítve jelenítjük meg a kamatbevételek között, amikor megkaptuk. A kereskedési céllal megszerzett pénzügyi kötelezettségek után fizetendő kamatot egyéb működési ráfordításként mutatjuk ki.

k) Valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi instrumentumok

A kereskedési céllal tartottakon kívüli pénzügyi instrumentumokat akkor soroljuk ebbe a kategóriába, ha megfelelnek egy vagy több kritériumnak a lentebb részletezettek közül, és ha a vezetés ilyenként jelöli meg azokat. A Csoport valós értéken értékeltként jelölhet meg pénzügyi instrumentumokat, ha a megjelölés kiküszöböl vagy jelentősen csökkent olyan értékelési vagy megjelenítési inkonzisztenciákat, amelyek felmerülnének, ha más alapokon értékelnék a pénzügyi eszközöket vagy pénzügyi kötelezettségeket, illetve jelenítenék meg az azok utáni nyereséget vagy veszteséget. Ennek a kritériumnak az értelmében a Csoport által megjelölt pénzügyi instrumentumok fő csoportjai a következők:

Hosszú lejáratú betétek

Dokumentált kamatláb- és devizakockázat-kezelési stratégia részeként befektetési alapoktól származó bizonyos fix kamatozású, hosszú lejáratú betétek után fizetendő kamatpárosításra került „fixet kap/változót fizet” kamatlábswapokból és kétdevizás kamatlábswapokból származó kamattal. Számviteli inkonzisztencia merülne fel, ha a betéteket amortizált bekerülési értéken számolnánk el, miközben a kapcsolódó származékos termékeket az eredménnyel szemben valós értéken értékeli. A hosszú lejáratú betétek valós értéken értékeltként való megjelölésével a hosszú lejáratú betétek valós értékének változása is az átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásban kerül megjelenítésre.

Strukturált kötvény

Az MKB 2008 óta strukturált kötvényeket bocsátott ki lakossági és intézményi ügyfelei számára. Ezekben a kötvényekben beágyazott származékos termékek (opciók) vannak, amelyeket az IAS 39 11. bekezdése szerint el kell különíteni, kivéve, ha a hibrid instrumentumokat valós értéken értékelik. A Csoport kiküszöbölte az említett opciókból származó kockázatot azáltal, hogy ellen-opciós ügyletet kötött. Az értékelési inkonzisztenciák megszüntetése céljából ezeket a strukturált kötvényeket teljes egészükben eredménnyel szemben valós értéken értékeltként jelöljük meg, és ennek következtében a beágyazott származékos termékeket nem különítjük el.

A valós értéken értékeltként történő megjelölés visszavonhatatlan. A megjelölt pénzügyi eszközöket és pénzügyi kötelezettségeket akkor jelenítjük meg, amikor a Csoport megkötí a szerződéses megállapodást a partnerekkel, ami rendszerint a kötési időpont, és kivezetésük rendszeren akkor történik, amikor eladjuk (eszközök) vagy megszüntetjük (kötelezettségek) azokat. A kezdeti értékelés valós értéken történik, a tranzakciós költségek eredményben való

közvetlen elszámolásával. A későbbiekben a valós értéket újraértékeljük, és az annak változásából származó nyereséget és veszteséget a „Kamatbevételben” jelenítjük meg.

l) Értékpapírok

A valós értéken megjelölteken kívüli, folyamatosan tartani szándékozott kincstárjegyeket, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat és részvényeket (4 k) megjegyzés), értékesíthetőként soroljuk be. A lejáratig tartandó kategóriát csoportszinten nem használjuk. A pénzügyi befektetéseket kötéskor jelenítjük meg, amikor a Csoport értékpapír vásárlására szerződést köt a partnerekkel, és azokat rendszeresen akkor vezetjük ki, amikor eladjuk az értékpapírokat, vagy a hitelfelvevők visszafizetik kötelmeiket.

Az értékesíthető értékpapírok kezdeti értékelése közvetlen és egyedileg hozzákapcsolható tranzakciós költségekkel növelt valós értéken történik. A későbbiekben valós értéken újraértékeljük őket, és a változásokat a saját tőkében jelenítjük meg az „Átértékelési tartalékban” (24. megjegyzés), amíg az értékpapírokat el nem adjuk, vagy értékvesztetté nem válnak. Az értékesíthető értékpapírok eladásakor a korábban a saját tőkében megjelenített halmozott nyereséget vagy veszteséget az átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásba vezetjük át az „Egyéb működési bevételek” közé.

Minden beszámolási időszak végén felmérjük, hogy van-e objektív bizonyítéka valamely pénzügyi eszköz vagy eszközcsoport értékvesztésének. Ez rendszerint akkor merül fel, ha az eszközből vagy eszközcsoportból származó jövőbeli cash-flow-t érintő kedvezőtlen hatás megbízhatóan előre jelezhető. Ha egy értékesíthető értékpapír értékvesztetté válik, a halmozott veszteséget (amely az eszköz tőketörlesztéssel és amortizációval csökkentett bekerülési értéke, valamint jelenlegi valós értéke közötti különbség, csökkentve az adott eszközre vonatkozóan korábban az eredményben elszámolt értékvesztés miatti veszteséggel) kivezetjük a saját tőkéből és az eredményben számoljuk el.

Ha egy későbbi esemény miatt az értékesíthető, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír utáni értékvesztés miatti veszteség csökken, az értékvesztés miatti veszteséget visszairjuk az eredménnyel szemben. Az értékvesztett értékesíthető részvények valós értékének bármely későbbi megtérülését azonban közvetlenül a saját tőkében jelenítjük meg. Az értékvesztés-képzés időértéknek tulajdonítható változásai a kamatbevétel részeként jelentkeznek.

m) Származékos termékek

A származékos termékek kezdeti megjelenítése, valamint későbbi újraértékelése valós értéken történik. A tőzsdén forgalmazott származékos termékek valós értékét jegyzett piaci árfolyamok alapján állapítjuk meg. A tőzsdén kívül forgalmazott származékos termékek valós értékének meghatározása értékelési technikák, köztük diszkontált cash-flow modellek és opcióárazási modellek alkalmazásával történik.

Származékos termékek beágyazódhatnak más pénzügyi instrumentumokba. A beágyazott származékos termékeket különálló származékos termékként kezeljük, ha gazdasági jellemzőik és kockázataik nem kapcsolódnak egyértelműen és szorosan az alapszerződés jellemzőihez és kockázataihoz; a beágyazott származékos termék megfelelne az önálló származékos termék meghatározásának, ha különálló szerződésben lenne; továbbá a kombinált szerződést nem kereskedési céllal tartjuk illetve nem valós értéken értékeltként van megjelölve. Az ilyen beágyazott származékos termékeket valós értéken értékeljük, annak változásait az eredményben jelenítve meg.

A származékos termékeket eszközként soroljuk be, ha valós értékük pozitív, és kötelezettségként, ha valós értékük negatív. A különböző ügyletekből származó származékos eszközöket és kötelezettségeket csak akkor nettósítjuk, ha az ügyleteket ugyanazzal a partnerrel kötöttük, megvan a beszámítás joga, és a felek nettó alapon szándékoznak rendezni a cash-flow-kat.

A valós értékelésből származó nyereség és veszteség megjelenítésének módja nem függ attól, hogy a származékos termékeket kereskedési céllal tartjuk-e vagy fedezeti instrumentumként vannak-e megjelölve. A kereskedési céllal tartott vagy fedezeti kapcsolatokban fedezeti instrumentumként megjelölt származékos termékek valós értékének változásából származó minden nyereséget és veszteséget az eredményben jelenítünk meg, mivel a Csoport csak valós érték fedezeti ügyleteket használ kockázatai fedezésére.

n) Fedezeti elszámolás

Eszköz-forrás gazdálkodási tevékenysége részeként a Csoport kamatlábswapokat és kétdevizás kamatlábswapokat használ meglévő kamatláb- és devizakitettségei fedezésére. Egy fedezeti kapcsolat akkor, és csak akkor felel meg a fedezeti elszámolás feltételeinek, ha az alábbi kritériumok mindegyike teljesül:

- az ügylet kezdetén formálisan dokumentálják a fedezeti kapcsolatot, amelyben azonosításra kerül többek között a fedezeti instrumentum, a fedezett tétel, valamint a fedezett kockázat jellege
- a fedezeti ügylet kezdetkor várhatóan, illetve a fedezeti időszakban ténylegesen nagyon hatékony
- a fedezeti ügylet hatékonysága megbízhatóan mérhető.

A Csoport emellett előírja annak folyamatos, dokumentált értékelését, hogy a fedezeti ügyletekben alkalmazott fedezeti instrumentumok, elsősorban származékos termékek, nagyon hatékonyak-e a fedezett tételek valós értékében a fedezett kockázatnak tulajdoníthatóan bekövetkező változások ellentételezése szempontjából. A megjelölt minősített fedezeti instrumentumok utáni kamatot a „Kamatbevételek” vagy „Kamatráfordítások” között mutatjuk ki.

Valós érték fedezeti ügylet

A valós érték fedezeti ügylet olyan szerződés, amely egy megjelenített eszközhöz vagy kötelezettséghez, vagy ilyen eszköz, illetve kötelezettség azonosítható részéhez kapcsolódó, a nettó eredményre hatással lévő kockázatnak tulajdonítható valós érték változás fedezésére szolgál. A fedezeti instrumentum valós értékre történő ártértékeléséből származó, valamint a fedezett tételre realizált, a fedezett kockázatnak tulajdonítható nyereséget vagy veszteséget az időszaki nettó eredményben kell szerepeltetni.

Ha egy fedezeti kapcsolat már nem felel meg a fedezeti elszámolás kritériumainak, a fedezett tétel könyv szerinti értékének halmozott módosítását újraszámított effektív kamatláb alapján amortizáljuk az eredménnyel szemben a lejáratig hátralévő idő alatt, kivéve, ha a fedezett tétel kivezetésre került, amely esetben azt azonnal átvezetjük az eredménybe.

A fedezeti hatékonyság vizsgálata

A fedezeti elszámolásnak való megfeleléshez a Csoport előírja, hogy minden egyes fedezeti kapcsolatnak a fedezeti kapcsolat kezdetekor és teljes időtartama alatt várhatóan nagyon hatékonynak (jövőre vonatkozó hatékonyság), illetve folyamatosan ténylegesen hatékonynak (visszamenőleges hatékonyság) kell lennie.

Az egyes fedezeti kapcsolatok dokumentációja tartalmazza, hogyan mérjük a fedezeti ügylet hatékonyságát. Az, hogy a Csoport milyen módszert vesz át a fedezeti ügylet hatékonyságának mérésére, a kockázatkezelési stratégiájától függ.

A jövőre néző hatékonysághoz a fedezeti instrumentumnak várhatóan nagyon hatékonyan kell ellentételeznie a valós értékben a fedezett kockázatnak tulajdoníthatóan bekövetkező változásokat abban az időszakban, amelyre a fedezeti kapcsolat megjelölésre került. A tényleges hatékonyság eléréséhez a valós értékek változásának 80-125 százalékos tartományon belül kell egymást ellentételezniük.

o) Pénzügyi eszközök és kötelezettségek kivezetése

A Csoport akkor vezet ki egy pénzügyi eszközt, ha az eszközből származó cash-flow-khoz való szerződéses jogok lejárnak, vagy átadja a jogokat, hogy megkapja a pénzügyi eszköz utáni szerződéses cash-flow-kat egy olyan ügyletben, amelyben lényegileg a pénzügyi eszköz tulajdonlásával jár minden kockázat és haszon átadásra kerül. Az átadott pénzügyi eszközben a Csoport által létrehozott vagy megtartott bármilyen érdekeltséget különálló eszközként vagy kötelezettséggként jelenítünk meg.

A Csoport akkor vezet ki egy pénzügyi kötelezettséget, amikor annak szerződéses kötelmeit teljesítették, törölték, vagy azok lejártak.

A Csoport köt olyan ügyleteket, amelyeknél átadja az időszak végi pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásában megjelenített eszközöket, azonban teljes egészében vagy részben megtartja az átadott eszközök kockázatait és hasznait. Ha valamennyi vagy lényegileg valamennyi kockázatot és hasznot megtartjuk, akkor az átadott eszközöket nem vezetjük ki az időszak végi pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásból. A valamennyi vagy lényegileg valamennyi kockázat és haszon megtartása melletti eszközátadások közé tartoznak például a repo ügyletek.

p) Pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek nettósítása

A pénzügyi eszközöket és pénzügyi kötelezettségeket akkor nettósítjuk, és a nettó összeget akkor mutatjuk ki az időszak végi pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, amikor törvényes úton érvényesíthető jog áll fenn a megjelenített összegek nettósítására, és szándék van a nettó alapon történő rendezésre, vagy arra, hogy egyidejűleg történjen meg az eszköz realizálása és a kötelezettség teljesítése.

q) Pénzügyi és operatív lízingek

Pénzügyi lízingként soroljuk be az olyan megállapodásokat, amelyek az eszközök tulajdonlásával járó lényegileg valamennyi jogot és hasznot átadják a partnernek, de a tulajdonjogot nem feltétlenül. Ha a Csoport pénzügyi lízingben lízingbe adó, a lízing értelmében járó összegeket a meg nem szolgált díjak levonása után, az adott esetnek megfelelően a „Hitelintézetekkel szembeni követelések” vagy az „Ügyfelekkel szembeni követelések” között mutatja ki. A pénzügyibevétel-követelést a „Kamatbevételek” között jelenítjük meg a lízing időszaka alatt, hogy a lízingbe történő nettó befektetés utáni állandó megtérülési rátát adjon ki.

Ha a Csoport pénzügyi lízingben lízingbe vevő, a lízingelt eszközöket aktiválja, és az „Immateriális javak és tárgyi eszközök” között mutatja ki, míg a lízingbe adó felé fennálló

megfelelő kötelezettséget az „Egyéb kötelezettségek és céltartalékok” között. A pénzügyi lízing és a kapcsolódó kötelezettség kezdeti megjelenítése az eszköz valós értékén történik, vagy a minimális lízingfizetések jelenértékén, ha az alacsonyabb. A fizetendő finanszírozási költségeket a „Kamatráfordítások” között jelenítjük meg a lízingszerződés ideje alatt a lízing implicit kamatlába alapján, hogy állandó kamatlábat adjon ki a kötelezettség fennmaradó egyenlege után.

Minden egyéb lízinget operatív lízingként sorolunk be. Lízingbe adóként a Csoport az operatív lízing tárgyát képező eszközöket az „Immateriális javak és tárgyi eszközök” között mutatja ki, és ennek megfelelően számolja el. Értékvesztés miatti veszteségeket akkor mutatunk ki, ha a maradványértékek nem térülnek meg teljes mértékben, és ezáltal a berendezés könyv szerinti értékére értékvesztést kell elszámolni. Ha a Csoport a lízingbe vevő, a lízingelt eszközök nem jelennek meg az időszak végi pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban. Az operatív lízingek keretében fizetendő, illetve járó bérleti díjakat lineáris módon számoljuk el a lízingszerződések időtartama alatt, és a „Banküzemi költségek”, illetve „Egyéb működési bevételek” között mutatjuk ki.

r) Betétek, kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és hátrasorolt kötelezettségek

A betétek, kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és a hátrasorolt kötelezettségek a Csoport adósságfinanszírozási forrásai.

Ha a Csoport elad egy pénzügyi eszközt és ezzel egy időben visszavásárlási vagy értékpapír-kölcsönzési megállapodást köt az eszköz (vagy egy hasonló eszköz) jövőbeni időpontban, rögzített áron történő visszavásárlására, a konstrukciót betétként számolja el, és a mögöttes eszközt továbbra is megjeleníti a Csoport pénzügyi kimutatásaiban.

A betétek, kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és hátrasorolt kötelezettségek kezdeti értékelése tranzakciós költségekkel növelt valós értéken történik, a későbbiekben pedig amortizált bekerülési értéken az effektív kamat módszer alkalmazásával, kivéve, ha a Csoport úgy dönt, hogy a kötelezettségeket az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként szerepelteti a könyvekben.

A Csoport egyes betéteket, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat és hátrasorolt kötelezettségeket valós értéken mutat ki, a valós érték változásait rögtön az eredményben jelenítve meg, a számviteli politikában leírtak szerint (4 k) megjegyzés).

s) Céltartalékok

Céltartalékot mutatunk ki, ha múltbeli események következtében a Csoportnak meglévő jogi vagy vélelmezett kötelme van, amely megbízhatóan megbecsülhető, és valószínű, hogy a kötelelem kiegyenlítése gazdasági haszon kiáramlását fogja igényelni. A céltartalékok meghatározása a várható jövőbeli cash flow-k diszkontálásával történik, a pénz időértékére és adott esetben a kötelezettségre jellemző kockázatokra vonatkozó jelenlegi piaci értékítéletet tükröző, adózás előtti ráta alkalmazásával.

A bizonyos garanciákat magukban foglaló függő kötelezettségek múltbeli események nyomán felmerülő lehetséges kötelek, amelyeknek meglétét csak egy vagy több bizonytalan, a Csoport által nem teljesen befolyásolható jövőbeli esemény megtörténte vagy meg nem történte igazolja majd. A függő kötelezettségeket nem jelenítjük meg a pénzügyi kimutatásokban, de közzétesszük, kivéve, ha a rendezés valószínűsége kicsi.

t) Nyereségadó

A nyereségadó tényleges és halasztott adót tartalmaz. A nyereségadót az átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásban jelenítjük meg, kivéve amennyiben a közvetlenül a saját tőkében kimutatott tételekhez kapcsolódik, amikor a saját tőkében szerepeltetjük.

A tényleges adó a tárgyévi adóköteles nyereség után várhatóan fizetendő adó a beszámolási időszak végén hatályban lévő, vagy lényegileg hatályban lévő adókulcsokkal számítva, valamint a korábbi időszakokkal kapcsolatosan fizetendő adó bármely módosítása.

A halasztott adó meghatározása a mérleg módszer alkalmazásával történik, amely figyelembe veszi az eszközök és kötelezettségek számviteli beszámolóban szereplő könyv szerinti értéke, valamint az adófizetés céljából kiszámított összegek közötti átmeneti különbözeteket. A következő átmeneti különbözetre nem jelenítünk meg halasztott adót: goodwill kezdeti megjelenítése, eszközök és kötelezettségek kezdeti megjelenítése olyan ügyletben, amely nem üzleti kombináció, és amely nem érinti sem a számviteli, sem az adóügyi nyereséget, valamint a leányvállalati befektetésekkel kapcsolatos különbözetek, amennyiben azok valószínűleg nem fordulnak vissza a belátható jövőben. A halasztott adó értékelése azokkal az adókulcsokkal történik, amelyek várhatóan vonatkozni fognak az átmeneti különbözetre, amikor azok visszafordulnak, a beszámolási időszak végéig hatályba lépett vagy lényegileg hatályba lépett törvények alapján.

Halasztott adókövetelést olyan mértékig jelenítünk meg, ameddig valószínű, hogy jövőbeli adóköteles eredmény áll majd rendelkezésre, amellyel szemben a követelés felhasználható. A halasztott adóköveteléseket minden egyes beszámolási időszak végén felülvizsgáljuk és olyan mértékig csökkentjük, ameddig a kapcsolódó adóelőny realizálása még valószínű.

Halasztott adókövetelések és adókötelezettségek nettósítására akkor kerül sor, ha ugyanabban az adóbevallási csoportban merülnek fel, és ugyanazon adóhatóság által kivetett nyereségadóra vonatkoznak, valamint ha a gazdálkodó egységnél a nettósítás jogilag megengedett.

A közvetlenül a saját tőke terhére vagy javára elszámolt értékesíthető kategóriába sorolt befektetések valós értéken történő újraértékeléséhez kapcsolódó halasztott adót szintén közvetlenül a saját tőke terhére vagy javára számoljuk el, és a későbbiekben az átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásban jelenítjük meg, amikor a halasztott valós értékelésből származó-nyereség vagy veszteség megjelenik az átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásban.

u) Kamatbevétel és kamatráfordítás

A kereskedési céllal tartottként besorolt és a kereskedési könyvben tartottakon kívül minden pénzügyi instrumentumra vonatkozó kamatbevételt és -ráfordítást a „Kamatbevételek” és a „Kamatráfordítások” között jelenítünk meg az átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásban, az effektív kamatláb módszer alkalmazásával. Az effektív kamatláb módszer a pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek (vagy a pénzügyi eszközök vagy pénzügyi kötelezettségek csoportjai) amortizált bekerülési értékének kiszámítására, valamint a kamatbevételek és kamatráfordítások adott időszakon keresztüli felosztására vonatkozó módszer.

Az effektív kamatláb az a kamatláb, amely a pénzügyi instrumentum várható élettartama alatti, vagy adott esetben egy ennél rövidebb időszak alatti, becsült jövőbeni pénzkifizetéseket vagy pénzbevételeket pontosan a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nettó könyv

szerinti értékére diszkontálja. Az effektív kamatláb meghatározása a pénzügyi eszköz és kötelezettség kezdeti megjelenítésekor történik, és azt a későbbiekben nem módosítjuk. Az effektív kamatláb számításakor a Csoport a pénzügyi instrumentum valamennyi szerződéses feltételének figyelembevételével becsli a cash-flow-kat, nem veszi azonban figyelembe a jövőbeli hitelezési veszteségeket. A számítás tartalmazza a Csoport által fizetett vagy kapott valamennyi összeget, amely szerves része a pénzügyi instrumentum effektív kamatlábnak, beleértve a tranzakciós költségeket és minden más prémiumot és diszkontot. A tranzakciós költségek olyan járulékos költségek, amelyek közvetlenül egy pénzügyi eszköz vagy kötelezettség megszerzéséhez, kibocsátásához vagy elidegenítéséhez kapcsolódnak.

Kamatbevételt jelenítünk meg az értékesíthető kategóriába sorolt értékpapírok után az effektív kamatláb módszer alkalmazásával, az eszköz várható élettartamára számítva. Az osztalékokat az átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásban jelenítjük meg, amikor az osztalék felvételéhez való jog megnyílik.

Az értékvesztett pénzügyi eszközök utáni kamatot a pénzügyi eszköz eredeti effektív kamatlábnak az értékvesztéssel csökkentett könyv szerinti értékre történő alkalmazásával számítjuk.

v) Díjak és jutalékok

A díj- és jutalékbevételek elszámolása a következőképpen történik:

- a valamely jelentős művelet végrehajtásából származó bevételt bevételként jelenítjük meg a művelet befejezésekor (például részvények vagy más értékpapírok megszerzésének megszervezése)
- a szolgáltatásnyújtásból származó bevételt bevételként jelenítjük meg a szolgáltatás nyújtásakor (például vagyonkezelés és szolgáltatási díjak), továbbá
- a valamely pénzügyi eszköz vagy kötelezettség effektív kamatlábnak szerves részét képező bevételeket az effektív kamatláb számítása során vesszük figyelembe (például bizonyos rendelkezésre tartási díjak).

w) Egyéb bevételek

Az egyéb bevétel tartalmazza a kereskedési céllal tartott eszközökhöz és forrásokhoz kapcsolódó nyereségek kapcsolódó veszteségekkel csökkentett összegét, és magában foglal minden realizált és nem realizált valósérték-változást, kamatot, osztalékokat és árfolyamkülönböt.

x) Osztalék

Az osztalékbevételt akkor mutatjuk ki, amikor az osztalék felvételéhez való jog megnyílik. Rendszerint ez az osztalékjog megszűnésének napja a tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírok esetében.

y) Munkavállalói juttatások

A Csoport magán nyugdíjpénztárt működtet, amely az IFRS értelmében meghatározott hozzájárulási programnak minősül. A Csoport valamennyi munkavállalója jogosult a pénztárhoz történő csatlakozásra, és többségük be is lépett. A meghatározott hozzájárulási program eszközei a Csoporttól elkülönítetten kerülnek kezelésre.

A meghatározott juttatási programba, valamint az állami nyugdíjalapokba történő befizetéseket, ha a Csoport alapokkal kapcsolatos kötelmei megegyeznek a meghatározott hozzájárulási programmal, ráfordításként számoljuk el esedékességkor.

Rövid távú juttatások

A rövid távú munkavállalói juttatási kötelmek értékelése diszkontálás nélkül történik, és azok ráfordításként elszámolásra kerülnek a kapcsolódó szolgáltatás nyújtásakor.

Céltartalék képzésére kerül sor a közeljövőben pénzjutalomként fizetendő összegek után, ha a Csoportnak meglévő jogi vagy vélelmezett kötelme van ilyen összegek megfizetésére a munkavállaló által a múltban nyújtott szolgáltatás következtében, és a kötelelem megbízhatóan mérhető.

z) Szegmensek szerinti jelentés

2006 novemberében az IASB kibocsátotta az IFRS 8 „Működési szegmensek” sztenderdet (a továbbiakban: „IFRS 8”), amely követelményeket határoz meg a gazdálkodó egységek működési szegmenseire vonatkozó pénzügyi információk közzétételével kapcsolatban. A sztenderd az irányítási megközelítést követi, amely szerint a működési szegmenseket a gazdálkodó egység komponenseire vonatkozó, a legfőbb működési döntéshozó által a források szegmensek közötti felosztása és az egyes szegmensek teljesítményének értékelése céljából rendszeresen ellenőrzött belső jelentések alapján kell azonosítani. Az IFRS 8 a 2009. január 1-jén vagy azt követően kezdődő pénzügyi évekre vonatkozóan hatályos, bár korábbi alkalmazása megengedett. A Csoport 2008. január 1-jével kezdődően vette át az IFRS 8-at. Ezért a Csoport 2007. december 31-ével végződő évre vonatkozó konsolidált pénzügyi kimutatásaiban szereplő, a működési szegmensekkel kapcsolatos összehasonlító információk az IFRS 8 követelményei szerint lettek bemutatva.

A szegmens a Csoport egy olyan elkülöníthető része, amely vagy termékek vagy szolgáltatások nyújtásával foglalkozik (üzleti szegmens), vagy amely egy bizonyos gazdasági környezetben nyújt termékeket vagy szolgáltatásokat (földrajzi szegmens), és amelyet a többi szegmenstől eltérő kockázatok és hasznok jellemeznek.

A szegmensbevételek, a szegmensráfordítások, a szegmenseszközök és a szegmenskötelezettségek azok a bevételek, ráfordítások, eszközök és kötelezettségek, amelyek közvetlenül a szegmensnek tulajdoníthatók, illetve, amelyek ésszerű alapon a szegmenshez hozzárendelhetők. A szegmensekhez történő hozzárendelés módja olyan tényezőktől függ, mint a tételek jellege, a folytatott tevékenységek, valamint az adott szegmens relatív önállósága. A Csoport szegmensek közötti árképzés alkalmazásával végzi a szegmensbevételek és szegmensráfordítások szegmensekhez történő hozzárendelését. A hozzárendelés szokásos piaci feltételek mellett történik. A szegmensek szerinti jelentésre vonatkozó további részleteket a 41. megjegyzés tartalmaz.

aa) Külföldi pénznemek

A Csoporthoz tartozó egyes gazdálkodó egységek pénzügyi kimutatásaiban szereplő tételek értékelése annak az elsődleges gazdasági környezetnek a pénznemében történik, amelyben a gazdálkodó egység működik (funkcionális pénznem).

A külföldi pénznemben történő ügyleteket az ügyletek napján érvényes árfolyammal számítjuk át a Csoportba tartozó gazdálkodó egységek funkcionális pénznemére. A beszámolási időszak végén külföldi pénznemben nyilvántartott monetáris eszközöket és kötelezettségeket beszámolási időszak végi árfolyamon számítjuk át a funkcionális pénznemre. A monetáris tételek utáni árfolyamnyereség vagy -veszteség az effektív kamatlábbal és az időszaki kifizetésekkel módosított, időszak elején funkcionális pénznemben fennálló amortizált bekerülési érték és az időszak végi árfolyamon átszámított, külföldi

pénznemben fennálló amortizált bekerülési érték különbözete. A valós értéken értékelt, külföldi pénznemben meghatározott nem monetáris eszközök és kötelezettségek funkcionális pénznemre való átértékelése a valós érték meghatározásának napján érvényes árfolyamon történik. Az átértékelésből eredő árfolyam-különbözeteket az eredményben jelenítjük meg az értékesíthető tőkeinstrumentumok átértékeléséből származó különbözetek kivételével.

A külföldi érdekeltségek eszközeit és forrásait, beleértve a felvásárlás nyomán felmerülő goodwillt és valósérték-módosításokat, beszámolási időszak végi árfolyamon számítjuk át forintra. A külföldi érdekeltségek bevételeit és ráfordításait a tranzakció napján érvényes árfolyamon számítjuk át forintra. Az árfolyam-különbözeteket közvetlenül a saját tőkében jelenítjük meg a devizaátszámítási tartalékban. Ha egy külföldi érdekeltséget részben vagy teljesen elidegenítünk, a kapcsolódó összeget a devizaátszámítási tartalékból átvezetjük az eredménybe.

ab) Pénzügyi garanciák

A pénzügyi garanciák olyan szerződések, amelyek a Csoportnak meghatározott fizetések teljesítését írják elő a kedvezményezett abból adódó veszteségének megtérítésére, ami egy meghatározott adós adósságinstrumentumának feltételei szerinti esedékességgel nem-fizetéséből adódik.

A pénzügyigarancia-kötelezettségek kezdeti megjelenítése valós értéken történik, és a kezdeti valós értéket amortizáljuk a pénzügyi garancia élettartama során. A garancia-kötelezettséget a későbbiekben az említett amortizált összeg és bármely várható kifizetés (ha a garancia szerinti kifizetés vált valószínűvé) jelenértéke közül a magasabbikon tartjuk nyilván. A pénzügyi garanciák az egyéb kötelezettségek és céltartalékok között szerepelnek.

ac) Jegyzett tőke

A részvényeket akkor sorolják be saját tőkeként, ha nincs szerződéses kötelelem készpénz vagy más pénzügyi eszköz átadására. A tőkeinstrumentumok kibocsátásához közvetlenül hozzárendelhető járulékos költségeket a kapott ellenérték csökkenéseként a tőkében mutatjuk ki, adó nélküli értéken.

ad) Egy részvényre jutó eredmény

A Csoport az egy részvényre jutó eredmény (EPS) alap és hígított értékét mutatja be törzsrészvényeire vonatkozóan. Az egy részvényre jutó eredmény alapértéke a Bank törzsrészvényesei rendelkezésére álló eredmény osztva a forgalomban lévő törzsrészvények adott időszakra vonatkozó súlyozott átlagával. Az egy részvényre jutó eredmény hígított értékének kiszámításakor a törzsrészvényesek rendelkezésére álló eredményt és a forgalomban lévő törzsrészvények súlyozott átlagát módosítják valamennyi hígító hatású potenciális törzsrészvény hatásával. Az egy részvényre jutó eredmény alap és hígított értékéről további információt a 34. megjegyzés tartalmaz.

ae) Még nem alkalmazott IFRS-ek

Számos új sztenderd, sztenderdmódosítás és értelmezés még nem hatályos a 2009. december 31-ével végződő évre vonatkozóan, és a jelen konszolidált pénzügyi kimutatások elkészítésekor ezek alkalmazására nem került sor:

A módosított IFRS 3 Üzleti kombinációk (2008) az alábbi változtatásokat tartalmazza, amelyek valószínűleg relevánsak a Csoport működése szempontjából:

- az üzleti tevékenység fogalmát kiszélesítették, aminek eredményeképpen több felvásárlás minősülhet üzleti kombinációnak
- a függő ellenértékeket valós értéken kell majd értékelni, a valós érték későbbi változásainak az eredményben történő megjelenítésével
- a részvény- és adósság-kibocsátási költségeken kívüli tranzakciós költségeket felmerüléskor költségként kell elszámolni
- a felvásároltban már meglévő bármely részesedést valós értéken kell majd értékelni, a kapcsolódó nyereség vagy veszteség eredményben történő megjelenítése mellett
- bármely nem meghatározó (kisebbségi) részesedést vagy valós értéken, vagy a felvásárolt azonosítható eszközeiben és kötelezettségeiben lévő arányos érdekeltségen értékelnek ügyletenként.

A módosított IFRS 3 alkalmazása, ami a Csoport 2010. évi konszolidált pénzügyi kimutatásaira vonatkozóan lesz kötelező, jövőre nézően történik majd, így nem lesz hatása a korábbi időszakokra a Csoport 2010. évi konszolidált pénzügyi kimutatásaiban.

A módosított IAS 27 Konzolidált és egyedi pénzügyi kimutatások (2008) előírja, hogy a leányvállalatban lévő tulajdonosi részesedések ellenőrzés elvesztése nélkül bekövetkező változásait tőkeügyletként kell megjeleníteni. Ha a Csoport elveszti a leányvállalat feletti ellenőrzést, a korábbi leányvállalatban fennmaradó bármilyen részesedést valós értéken kell értékelni a nyereség vagy veszteség eredményben történő megjelenítésével. Az IAS 27 módosításai, amelyek a Csoport 2010. évi konszolidált pénzügyi kimutatásaira vonatkozóan lesznek kötelezőek, várhatóan nem gyakorolnak jelentős hatást a konszolidált pénzügyi kimutatásokra.

Ezen felül a módosított sztenderdben (2009) a kisebbségi részesedés fogalma nem ellenőrző részesedésre módosult, melyet a sztenderd úgy definiál, mint a leányvállalatban lévő olyan saját tőke, amely sem közvetlenül, sem közvetve nem tulajdonítható az anyavállalatnak. A módosított sztenderd emellett megváltoztatja a nem ellenőrző részesedés elszámolásának módját, illetve az arra vonatkozó elszámolást is, amikor egy anyavállalat elveszíti az ellenőrzést a leányvállalat felett, valamint az eredmény és az egyéb átfogó jövedelem ellenőrző- és nem ellenőrző részesedés közötti megosztásának módszerét is.

A Csoport jelenleg méri fel a módosítás potenciális hatásait.

A módosított IAS 32 Pénzügyi instrumentumok: bemutatás – Részvényjegyzési jogra történő kibocsátás (2010) besorolása előírja, hogy egy gazdálkodó egység fix számú saját tőkeinstrumentumának bármely pénznemű, fix összeg ellenében való megszerzésére vonatkozó jog, opció vagy warrant, amennyiben a gazdálkodó egység ezt a jogot, opciót vagy warrantot az ugyanolyan sorozatú saját, nem származékos termék fajtájú tőkeinstrumentumainak valamennyi meglévő tulajdonosa számára arányosan felajánlja, tőkeinstrumentumnak minősül.

Az IAS 32 módosításai nem relevánsak a Csoport pénzügyi kimutatásai szempontjából, mivel a Csoport nem bocsátott ki ilyen instrumentumokat.

Az IAS 39 Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés módosításai – Fedezett tételként megjelölhető tételek tisztázza azoknak a meglévő elveknek az alkalmazását, amelyek meghatározzák, hogy konkrét kockázatok vagy cash-flow részek megjelölhetők-e egy fedezeti kapcsolatban. A módosításokat a Csoport 2010. évre vonatkozó konszolidált pénzügyi

kimutatásainak készítésekor kell kötelezően alkalmazni, visszamenőleges hatállyal. A Csoport jelenleg méri fel a módosítás potenciális hatását.

IFRIC 12 Szolgáltatási koncessziós megállapodások (2009) értelmezés a magánszektorban működő gazdálkodó egységeknek nyújt útmutatást bizonyos elszámolási és értékelési kérdésekben, amelyek a közsférából a magánszektorba irányuló szolgáltatási koncessziós megállapodások elszámolása során merülnek fel.

Az IFRIC 12 nem releváns a Csoport szempontjából, mivel a Csoporthoz tartozó gazdálkodó egységek egyike sem kötött szolgáltatási koncessziós megállapodást.

IFRIC 15 Ingatlan építésre vonatkozó megállapodások (2010) pontosítja azt, hogy az ingatlan beruházási szerződésekből származó bevétel a szerződéses tevékenység készültségi fokának megfelelően kerül elszámolásra a következő esetekben:

- a szerződés megfelel az IAS 11.3 által definiált beruházási szerződés fogalmának
- a szerződés az IAS 18 által definiált szolgáltatásnyújtásra vonatkozik (például a gazdálkodó egység nincs kötelezve építési anyagok szállítására); és
- a szerződés áruk értékesítésére vonatkozik, azonban az IAS 18.14 bevétel elszámolásra vonatkozó feltételei a beruházás előrehaladtával folyamatosan teljesülnek.

Minden egyéb esetben a bevétel akkor kerül elszámolásra, amikor az IAS 18.14 bevétel elszámolásra vonatkozó feltételei teljesülnek.

A Csoport jelenleg méri fel az új értelmezés potenciális hatásait, mivel azt az egyedi szerződések alapján kell megállapítani.

IFRIC 16 Külföldi érdekeltségbe történt nettó befektetés fedezeti ügyletei értelmezés kifejti a fedezeti elszámolás alá vonható kitétségek típusát, azt, hogy hol birtokolható egy csoporton belül a fedezeti instrumentum, valamint azt, hogy a konszolidáció módszere hatással van-e a fedezeti hatékonyságra, a fedezeti instrumentum jellegére illetve a saját tőkéből az eredménybe átsorolandó összegek meghatározását a külföldi érdekeltség elidegenítése esetén.

Az IFRIC 16 értelmezés nem releváns a Csoport szempontjából, mivel a Csoport egyik külföldi érdekeltségbe történt nettó befektetéséből származó kockázatot sem fedezi.

IFRIC 17 Nem-pénzbeli eszközök tulajdonosok közötti felosztásai értelmezés a tulajdonosoknak, azok tulajdonosi minőségében juttatott nem visszerhes, nem eszközfelosztásokra alkalmazandó. Az értelmezésnek megfelelően az osztalék fizetésére vonatkozó kötelezettséget akkor kell kimutatni, amikor az osztalékfizetés jóváhagyása megtörtént, és többé nem a gazdálkodó egység megítélésétől függ, és a felosztandó eszközök valós értékével megegyező értéken kell értékelnie. A fizetendő osztalék könyv szerinti értékét a gazdálkodó egységnek valamennyi beszámolási időszak végén át kell értékelnie, és a könyv szerinti érték bármely változását tőkével szemben kell elszámolni, a felosztás összegének korrekcióját. Amikor egy gazdálkodó egység a fizetendő osztalékot kifizeti, a felosztott eszközök könyv szerinti értéke és a fizetendő osztalék könyv szerinti értéke közötti különbözetet – ha van ilyen – az eredményben kell elszámolnia.

Mivel az értelmezés hatálybalépés napját követően alkalmazandó, ezáltal az értelmezés az alkalmazását megelőző időszakok pénzügyi kimutatásait nem befolyásolja.

IFRIC 18 Ügyfelektől származó eszközátadások értelmezés előírja azon gazdálkodó egységek számára, amelyek az értelmezés hatókörébe tartozó eszközátadásban részesülnek, hogy az átvett eszközt, amennyiben az megfelel az IAS 16 Ingatlanok, gépek és berendezések sztemerd ingatlanok, gépek és berendezések feltételeinek, kezdeti megjelenítéskor az átvett eszközt valós értékén kell kimutatnia. Az értelmezés emellett az eszköz értékének bevételeként történő elszámolását is előírja; a bevétel elszámolásának időbeli elszámolását az egyes szerződések feltételei és körülményei határozzák meg.

Az elszámolás ezen változtatása várhatóan nem befolyásolja jelentősen a Csoport pénzügyi kimutatásait, mivel a vevői hozzájárulások nem jelentősek a Csoport működése szempontjából.

5 Pénzügyi kockázat menedzselése

a) Bevezetés és áttekintés

A Csoport valamennyi tevékenységével együtt jár valamilyen mértékű kockázatvállalás, mely kockázatok felmérése, értékelése, limitálása, elfogadása és kezelése a Csoport minden napi operatív tevékenységének szerves részét képezik.

A kockázatkezelés a Csoport működésének elválaszthatatlan része és üzleti, valamint átfogó pénzügyi teljesítményének alapvető komponense. Az MKB Csoport kockázatkezelési tevékenysége úgy került kialakításra, hogy elősegítse a kockázati környezet változásainak folyamatos nyomon követését. Ezt mind a stratégia, mind az operációs szinten egyaránt érvényesülő, a hagyományosan prudens kockázatkezelési kultúra iránti elkötelezettség biztosítja.

A legfontosabb kockázatkezelési elvek közé az Igazgatósági szinten érvényesülő végső kontroll (egy-egy külön nevesített és meghatározott kockázati döntésekhez a Felügyelő Bizottság jóváhagyása is szükséges), a kockázatvállaló területektől elkülönült független ellenőrzés, valamint a kockázatok megfelelő mérése, diverzifikálása, limitálása, figyelése és jelentése tartozik. A fő kockázatkezelési elvekkel kapcsolatos döntések csoportszinten kerülnek elfogadásra, és azokat a Csoport tagjainak saját döntéshozó szervei egyedileg valósítják meg.

A kockázatok és a kockázatvállalási hajlandóság szervezetben belüli hatékony kommunikációja, a kockázatok felismerésére, mérésére, figyelésére és kezelésére vonatkozó folyamatos fejlesztések, a kulcsfontosságú kockázatkezelési folyamatok és eljárások naprakésszé és felhasználóbaráttá tétele, teljesítményének fokozása, valamint a megfelelően képzett munkaerő alkalmazása a Csoport hatékony kockázatkezelési funkciójának az alapjai.

Pénzügyi instrumentumok használatából adódóan a Csoport a következő kockázatoknak van kitéve:

- hitelezési kockázat:
A hitelkockázat azt a potenciális kockázatot jelenti, hogy az üzleti partner nem teljesíti a fizetési kötelezettségeit, vagy nem időben teljesíti azokat, vagy csökken a követelések értéke az üzleti partner hitelminősítésének romlása miatt. A kapcsolódó vállalatoknak nyújtott hitelek közül vagy más hiteljellegű

kötelezettségvállalásokból származó kockázatok szintén szerepelnek a Bank hitelkockázat kezelő mechanizmusában.

- ország kockázat:
Az ország kockázat általában olyan potenciális veszteséget jelöl, amelyet egy adott országban végbemenő olyan gazdasági, politikai vagy más esemény vált ki, amelyet az MKB nem tud irányítani, sem mint hitelező, sem mint befektető. Ilyen esemény(ek) következtében a kötelezett nem képes időben teljesíteni a kötelezettségeit, vagy egyáltalán nem tudja őket teljesíteni, vagy a Csoport nem tudja érvényesíteni a jogait a kötelezettel szemben. Az országkockázat komponensei a transzferkockázat, az állami kockázat és a kollektív adós kockázat.
- részesedési kockázat:
A részesedésekhez kapcsolódó kockázatok a következő eseményekből származó potenciális veszteségeként kerülnek meghatározásra:
  - *saját tőke*, vagy alárendelt kölcsöntőke nyújtásából eredő veszteség, így jellemzően a részesedés értékesítése során realizált, illetve csőd következtében előállt veszteség, a részesedések (részbeni) értékvesztése (ide értve az üzleti vagy cégértéket, a goodwill értékén elszámolt értékvesztést) vagyis a befektetés könyv szerinti értékén elszennvedett veszteség, valamint
  - a részesedésekhez kapcsolódó, a nyújtott *saját tőkén felüli* esetleges tőkejellegű kötelezettségből származó veszteség, jellemzően szerződés alapján fennálló tőke hozzájárulásra, vagy veszteség kompenzációra vonatkozó kötelezettség után keletkezett veszteség, továbbá
  - a részesedésekhez kapcsolódó *egyéb* pénzügyi kockázatokból, reputációs kockázatból, működés kockázatból, árfolyam kockázatból származó esetleges veszteségek.
- piaci kockázat (beleértve az árfolyam- és kamatláb kockázatot):
A Piaci ár kockázat magában foglalja a piaci árak változásából fakadó potenciális veszteségeket mind a kereskedési mind pedig a banki könyvekben.
- likviditási kockázat:
Az MKB meghatározása szerint a likviditás a fizetési kötelezettségek esedékességkor történő teljesítésének képessége, illetve az új üzletek finanszírozásának képessége bármikor, anélkül, hogy a nem tervezett likviditási veszteségeket el kellene fogadni eszköz oldalon vagy a megnövekedett refinanszírozási mértékeket a finanszírozási oldalon.
- működési kockázatok:
A működési kockázat olyan veszteség kockázatát jelenti, amely nem megfelelő vagy hibás belső folyamatokból, emberi mulasztásból vagy a rendszerek nem megfelelő működéséből adódik, vagy külső események okozzák, és magában foglalja a jogi kockázatot. A működési kockázatba nem tartozik bele az üzleti és reputációs kockázat.
- jogi kockázat:
A jogi kockázat a jogi előírások figyelmen kívül hagyásából, helytelen jogalkalmazásból, a jogi környezet változásaira való késedelmes reagálásból fakadó, meg nem felelésből eredő veszteségek kockázata (ide értve az elkerülhetetlen, illetve az önhibán kívül bekövetkező meg nem felelést).

- **reputációs kockázat:**
Reputációs kockázat alatt az értendő, amikor a Bank jó hírneve a várakozásoktól elmarad, jogos érdekeik alapján a leginkább érintett csoportok körében csökken a Bank reputációja a kompetenciáját, integritását és megbízhatóságát érintően.
- **ingatlan kockázat:**
Ingatlan kockázat kiterjed a Csoport tulajdonában lévő ingatlanok piaci értékének lehetséges ingadozásából származó veszteségekre. Olyan ingatlan kockázat, amely ingatlanhitelek biztosítékából ered, a hitelkockázat körébe tartozik.
- **stratégiai kockázat:**
Stratégiai kockázat magába foglalja azokat a kockázatokat, amelyek olyan üzletpolitikai döntésekből származnak, amelyek negatív hatással vannak a tőkére és jövedelmezhetőségre, továbbá a hiányos, vagy nem megfelelő döntések végrehajtásából következnek, illetve a gazdasági környezet változásaihoz való lassú alkalmazkodásból erednek.
- **üzleti kockázat:**
Az üzleti kockázat alatt a gazdasági környezet azon váratlan változásai értendők, amelyek negatív hatással vannak az üzleti forgalomra vagy az árrésre, és nem róhatóak más típusú kockázatot terhére. Számszerűsíti a különbség a tervezett és a tényleges költségek és a bevételek között.

Az alábbiakban találhatóak a Csoport fenti kockázatoknak való kitettségére, a Csoport kockázatok mérésével és kezelésével kapcsolatos célkitűzéseire, politikáira és folyamataira, valamint a Csoport tőkemenedzsmentjére vonatkozó információk.

b) Kockázatkezelési tevékenység

A Csoport kockázatkezelési kereteinek kialakítása és felügyelete az Igazgatóság felelőssége, beleértve a Kockázati Stratégia, a kapcsolódó politikák és irányelvek, valamint a Csoportot érintő kockázatokra vonatkozó ellenőrzési tevékenységek jóváhagyását (a kockázati stratégia elfogadásához a Felügyelő Bizottság végső jóváhagyása szükséges).

A Csoport Kockázati Stratégiáját az üzleti stratégiával, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének szabályaival, valamint a Bayern LB csoport sztenderdjeivel összhangban kerül kialakításra. A Kockázati Stratégiában foglalt feladatok arra irányulnak, hogy kiegyensúlyozott kockázat/hozam arányt biztosítsanak, fegyelmezett és konstruktív ellenőrzési környezet alakuljon ki, meghatározásra kerüljön a bank kockázatvállalási hajlandósága, kockázatviselő képessége és folyamatosan fennmaradjon a bank kockázatkezelő képessége, és hosszútávon fenn tudja tartani kockázati fedezettségét. A Stratégia meghatározza a Csoport fő üzleti tevékenységeihez tartozó kockázatkezelés céljait, beleértve a középtávú tervezést is, így biztosítva az éves eredmény- és kockázattervezés kereteit.

A Kockázati Stratégiában foglalt utasítások részleteit a belső politikák és szabályzatok tartalmazzák; ezek betartása és betartatása révén érhető el a Kockázati Stratégia céljai és célkitűzései. A Kockázati Stratégiát a Felügyelő Bizottság hagyja jóvá az Igazgatósággal történt egyeztetés után.

A **Felügyelő Bizottság** felelős a Csoport kockázatkezelési szabályzatai betartásának nyomon követéséért, valamint annak ellenőrzéséért, megfelelők-e a kockázatkezelési keretek a Csoportot érintő kockázatok szempontjából. A Felügyelő Bizottságot ebben a tevékenységében segíti az irányítása alá tartozó belső ellenőrzés, mely rendszeres és eseti

ellenőrzéseket végez a kockázatkezelési kontrollok és eljárások vonatkozásában, és az eredményekről jelentést készít a Felügyelő Bizottság számára.

A Felügyelő Bizottság **Kockázati Bizottsága** elsősorban a portfólió szintű kockázati felügyelettel kapcsolatos feladatokat látja el. Ennek keretében dönt a kockázatkezeléssel kapcsolatos igazgatósági jelentések jóváhagyásáról, valamint a belső, külső és hatósági vizsgálatok kockázat-releváns témáiról és megállapításairól.

Előzetesen véleményezi, és a Felügyelő Bizottság jóváhagyásához előkészíti a kockázati stratégiát, valamint az országlimitről szóló igazgatósági döntést.

Az **Igazgatóság** egyes döntéseinek jóváhagyásakor a Felügyelő Bizottság ügydöntő Felügyelő Bizottságként jár el. Konkrétan a kockázatkezelés területén az Igazgatóság alábbi döntéseihez szükséges a Felügyelő Bizottság jóváhagyása:

- középtávú és éves (konzolidált és nem konzolidált) üzleti politikára és pénzügyi tervre vonatkozó döntés
- a kockázatvállalási stratégia meghatározására vonatkozó döntés
- az Ügydöntő Kockázati Döntéshozatali Szabályzat elfogadására, valamint a Felügyelő Bizottság jóváhagyásától függő, a szabályzatból adódó kockázatvállalási kérdésekre vonatkozó döntés
- országlimitekre vonatkozó döntés
- Döntés egyes kockázati jelentések jóváhagyásáról.

Az Igazgatóság létrehozta a Hitelbizottságot és a Hitelezési Albizottságokat, melyek elsődleges felelőssége a Csoport kockázatkezelési szabályozásának kialakítása, fejlesztése és ellenőrzése a saját részterületükön, valamint az Eszköz és Forrásgazdálkodási Bizottságot (ALCO), mely felelős a Bank és a Bankcsoport likviditási, finanszírozási, tőkeemfelelési és piaci kockázatainak menedzseléséért. A bizottságokban helyet kaptak vezető állású és nem vezető állású tagok is, valamint a bizottságok rendszeresen tájékoztatják tevékenységükről az Igazgatóságot.

A Hitelbizottság és a Hitelezési Albizottságok elsődleges feladata a hitelkockázat kezelése. A Hitelbizottság rendszeresen felülvizsgálja a hitelkockázat ellenőrzésére szolgáló politikákat, sztenderdeket és limiteket, és javaslatokat tesz az Igazgatóságnak az időről időre esetleg szükséges módosításokról. Az Igazgatósági állapítja meg a hitelezési döntések vonatkozásában a Hitelbizottságok döntési kompetenciáját. Bizonyos limitet meghaladó kitettségek esetén szükség van az Igazgatóság, illetve meghatározott küszöbérték felett a Felügyelő Bizottság döntésére is.

Az ALCO felelős az eszköz-forrás gazdálkodásért, valamint a Csoport likviditási, finanszírozási, tőkeemfelelési és piaci kockázatai kezelésének biztosításáért. Az ALCO feladata a likviditási kockázat, a kamatlábckockázat, az árfolyamkockázat (deviza és értékpapír), valamint a tőkeemfelelési kockázat kezelésére vonatkozó elvi politika kidolgozása, és előterjesztése az Igazgatóság részére Bank és Bankcsoport szinten, mely a következőkre terjed ki:

- A fenti kockázatokra vonatkozó mérési irányelvek és limitrendszer
- hatásköri és döntéshozatali mechanizmus
- a limittúllépések kezelésére vonatkozó irányelv.

c) Hitelkockázat

A hitelkockázat az abból származó pénzügyi veszteség kockázata, hogy a vevő vagy partner nem teljesít valamely szerződéses kötelmet. Elsősorban a Csoport hitelezési, kereskedelemfinanszírozási és lízingtevékenységéhez kapcsolódik, de bizonyos mérlegen

kívüli tételek, például garanciák, valamint hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok formájában tartott eszközök nyomán is felmerül.

A kockázatkezeléssel kapcsolatos jelentéskészítés szempontjából a Csoport a hitelkockázati kitettség valamennyi elemét figyelembe veszi és konszolidálja (mint az egyéni kötelezetti nemteljesítési kockázatot, ország- és sektorkockázatot).

A hitelkockázat kezelése

A Bankcsoport tagjai rendelkeznek a hitelezési tevékenységből (beleértve a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat is) származó kockázat nyomon követését és megfelelő kezelését szolgáló sztenderdekkel, politikákkal és kapcsolódó szabályozásokkal. A Bank előírja a csoporttagok számára az általa elfogadott csoportszintű szabályozásokkal azonos tartalmú saját szabályozások készítését, illetve kiadását. Az MKB bankcsoport tagjainak Kockázatkezelése a hitelkockázat magas szintű központosított ellenőrzését és kezelését biztosítja. Feladatai közé tartoznak különösen az alábbiak:

- A csoporttagok hitelezési politikájának kialakítása az üzleti egységekkel egyeztetve, a hitelkockázatot meghatározó, számszerűsítő és nyomon követő hitel-jóváahagyási politikák, sztenderdek, limitek és útmutatások kidolgozásával.
- A hitelkeretek jóváahagyására és megújítására vonatkozó engedélyezési struktúra felállítása. Az adekvát és megfelelő időben a hitelezési döntéshozatal rendszerének kialakítása érdekében a limit összege, az ügyfélszegmens és az ügyfélminőség, valamint az üzletág szerint is differenciáltan kerültek megállapításra a delegált hitelezési döntési hatáskörök az Üzleti és Kockázati Terület testületei és egyéni döntéshozói részére.
- A lakossági és vállalati portfóliók teljesítményének és kezelésének csoportszintű nyomon követése.
- Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokhoz kapcsolódó kitettségek kezelésének ellenőrzése a kereskedési céllal tartott értékpapírokra vonatkozó ellenőrzések kialakításával.
- A csoporttagok koncentrációs kockázatkezelési politikájának kialakítása és fenntartása, biztosítva, hogy a kitettségek koncentrációja ne lépje túl a belső és szabályozói limitrendszerek biztosította kereteket, a koncentrációs kockázat megfelelő kezelése mellett, oly módon, hogy lehetőség szerint pótlólagos tőkekövetelmény képzése ne váljon szükségessé.
- A csoporttagok kockázatminősítési rendszerének kidolgozása és fenntartása a kitettségeknek a felmerült pénzügyi veszteség mértéke által megtestesített kockázat szerinti kategorizálása, valamint a fellépő kockázatoknak megfelelő adekvát kockázatkezelés érdekében. A kockázatminősítési rendszer célja annak meghatározása, mely esetekben lehet szükség értékvesztés képzésére konkrét hitelkitettségekkel szemben. A kockázat-besorolási rendszer több fokozatú, amely megfelelően tükrözi a nemteljesítés kockázatának különböző mértékeit, valamint a biztosítékok vagy más hitelkockázat-mérséklési lehetőség rendelkezésre állását az adott expozíció tekintetében (lásd a Hitelminősítési rendszer alfejezetet).
- Állásfoglalások, útmutatás és szakmai támogatás nyújtása a csoporttagok üzleti egységei számára a hitelkockázat kezelése terén.

Minden csoporttagnak be kell vezetnie, és alkalmaznia kell a csoportszinten harmonizált hitelezési szabályzatot, a felhatalmazott döntéshozó szerv által delegált döntési hatásköri rendszer mentén. Minden csoporttag esetében a hitelezéssel kapcsolatos lényegesebb esetekről, eseményekről mind rendszeres, mind ad-hoc bázison jelentés készül a helyi vezetőség, valamint bizonyos esetekben a Csoportvezető, illetve a BayernLB részére. Minden csoporttag felelős hitelportfoliója minőségéért és eredményéért, valamint a portfólióiban lévő hitelkockázatok nyomon követéséért és ellenőrzéséért. Ez magában foglalja a piaci szektor, földrajzi helyszín és termék szerinti saját kockázatkonzentrációik kezelését. A Csoportban működő ellenőrzési rendszerek lehetővé teszik a csoporttagok számára, hogy ellenőrizzék és nyomon kövessék az ügyfél- és lakossági termékszegmensek szerinti kitétségeket.

Az alábbi táblázat mutatja a Csoport hitelkockázatnak való kitétségét a beszámolási időszak végén:

5.1

2009	Pénzeszközök	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Származékos pénzügyi eszközök	Mérlegen kívüli kitétségek
Egyedileg értékesített hitelek						
Teljesítő	-	-	80 804	-	-	4 343
Átlag alatti	-	-	25 532	-	-	269
Kétes	-	-	57 447	-	-	714
Rossz	-	-	80 611	-	-	657
Egyedileg értékesített hitelek bruttó értéke	-	-	244 394	-	-	5 983
Egyedileg értékesített hitelek után elszámolt értékesítés	-	-	(94 424)	-	-	(1 193)
Egyedileg értékesített hitelek könyv szerinti értéke	-	-	149 970	-	-	4 790
Csoportosan értékesített hitelek						
Teljesítő	5	37 084	510 032	-	-	271 685
Átlag alatti	-	-	55 911	-	-	-
Kétes	-	-	18 492	-	-	-
Rossz	-	-	19 264	-	-	1
Csoportosan értékesített hitelek bruttó értéke	5	37 084	603 699	-	-	271 686
Csoportosan értékesített hitelek után elszámolt értékesítés	-	(16)	(23 786)	-	-	(376)
Csoportosan értékesített hitelek könyv szerinti értéke	5	37 068	579 913	-	-	271 310
Késedelmes, de nem értékesített tételek						
Teljesítő	-	-	31 725	-	-	42
Átlag alatti	-	-	7	-	-	-
Kétes	-	-	-	-	-	-
Rossz	-	-	-	-	-	-
Késedelmes, de nem értékesített tételek könyv szerinti értéke	-	-	31 732	-	-	42
Késedelmes tételek megoszlása:						
30 napon belül	-	-	13 718	-	-	42
30 és 90 nap között	-	-	2 045	-	-	-
90 napon túl	-	-	15 969	-	-	-
Késedelmes, de nem értékesített tételek könyv szerinti értéke	-	-	31 732	-	-	42
Se nem késedelmes se nem értékesített tételek						
Teljesítő	185 682	28 905	1 509 627	354 110	22 765	321 251
Átlag alatti	-	-	-	-	-	240
Kétes	-	-	-	-	-	99
Rossz	-	-	-	-	-	216
Se nem késedelmes se nem értékesített tételek könyv szerinti értéke	185 682	28 905	1 509 627	354 110	22 765	321 806
Ebből díjazárgyalt tételek						
Bruttó érték összesen	185 687	65 989	2 389 452	354 110	22 765	599 517
Elszámolt értékesítés összesen	-	(16)	(118 210)	-	-	(1 569)
Könyv szerinti érték összesen	185 687	65 973	2 271 242	354 110	22 765	597 948

5.2

2008	Pénzeszközök	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Származékos pénzügyi eszközök	Mérlegen kívüli költetések
Egyedileg értékesített hitelek						
Teljesítő	-	-	134 935	-	-	153
Átlag alatti	-	-	29 048	-	-	685
Kétes	-	-	37 058	-	-	327
Rossz	-	39	64 500	-	-	890
Egyedileg értékesített hitelek bruttó értéke	-	39	265 541	-	-	2 055
Egyedileg értékesített hitelek után elszámolt értékvesztés	-	(39)	(69 085)	-	-	(1 957)
Egyedileg értékesített hitelek könyv szerinti értéke	-	-	196 456	-	-	98
Csoportosan értékesített hitelek						
Teljesítő	3	69 911	1 463 708	-	-	582 069
Átlag alatti	-	-	34 768	-	-	-
Kétes	-	-	4 252	-	-	8
Rossz	-	-	12 047	-	-	28
Csoportosan értékesített hitelek bruttó értéke	3	69 911	1 514 775	-	-	582 105
Csoportosan értékesített hitelek után elszámolt értékvesztés	-	-	(10 018)	-	-	-
Csoportosan értékesített hitelek könyv szerinti értéke	3	69 911	1 504 757	-	-	582 105
Késedelmes, de nem értékesített tételek						
Teljesítő	-	-	9 554	-	-	290
Átlag alatti	-	-	148	-	-	98
Kétes	-	-	1 177	-	-	21
Rossz	-	-	107	-	-	233
Késedelmes, de nem értékesített tételek könyv szerinti értéke	-	-	10 986	-	-	642
Késedelmes tételek megoszlása:						
30 napon belül	-	-	9 244	-	-	349
30 és 90 nap között	-	-	1 637	-	-	292
90 napon túl	-	-	104	-	-	-
Késedelmes, de nem értékesített tételek könyv szerinti értéke	-	-	10 985	-	-	641
Se nem késedelmes se nem értékesített tételek						
Teljesítő	212 682	46 700	580 544	51 051	23 613	70 979
Átlag alatti	-	-	49	-	-	3 020
Kétes	-	-	-	-	-	-
Rossz	-	-	2	-	-	124
Se nem késedelmes se nem értékesített tételek könyv szerinti értéke	212 682	46 700	580 595	51 051	23 613	74 123
Ebből újratárgyalott tételek						
Bruttó érték összesen	212 685	116 650	2 371 897	51 051	23 613	658 925
Elszámolt értékvesztés összesen	-	(39)	(79 103)	-	-	(1 957)
Könyv szerinti érték összesen	212 685	116 611	2 292 794	51 051	23 613	656 968

Hitelminősítési rendszer

A csoport hitelkockázat-minősítő rendszerei és folyamatai a kitétségeket annak érdekében különböztetik meg, hogy kiemeljék a nagyobb kockázati tényezőket és a súlyosabb lehetséges veszteséget okozó tételeket. Az egyedileg jelentős tételek esetében a minősítéseket rendszeresen felülvizsgálják, és a provízió, illetve követelésminősítés vonatkozásában esetlegesen szükséges módosításokat negyedéves gyakorisággal megvalósítják. Az összeghatárt el nem érő expozíciók esetében csoportos értékelés történik, amelyhez kapcsolódóan a províziós mértékek legalább éves gyakorisággal – a gazdasági fundamentumok változásával összhangban, szükség esetén ennél gyakrabban – felülvizsgálatra kerülnek. A Csoport az egyedi értékelés keretein belül az alábbi minősítési kategóriákat használja:

- Problémamentes
- Külön figyelendő
- Átlag alatti
- Kétes
- Rossz

A csoportos értékelésben három értékelési csoport került alkalmazásra az alábbiak szerint:

- Problémamentes
- Figyelendő
- Problémás

A minősítési kategóriák közül problémamentes olyan ügylet lehet, amelyről dokumentálhatóan valószínűsíthető, hogy az megtérül, illetve a Csoporthoz tartozó

gazdálkodó egységnek veszteséggel nem kell számolnia, vagy tőke-, illetve kamattörlesztésének vagy egyéb törlesztési kötelezettségének fizetési késedelme a tizenöt napot nem haladja meg, és az e miatt valószínűsíthető veszteséget a rendelkezésre álló fedezet értéke teljes mértékben fedezi.

Külön figyelendő: az ebbe a kategóriába tartozó kitétségek olyan potenciális vagy tényleges romlás jeleit mutatják, amely megfelelő intézkedések hiányában csökkenti a jövőbeli törlesztés valószínűségét.

Ebben az esetben a törlesztés elsődleges forrása nincs még nyilvánvaló veszélyben, maximum 10% potenciális veszteség várható, növekszik azonban a biztosítékoktól vagy a biztosítékok nyújtóitól való függés.

Az olyan hitelek esetében, amelyek visszafizetése alapvetően a biztosítéktól függ, vagyis amelyek elsősorban a biztosíték értékén alapulnak, ezt a minősítési kategóriát kell használni, ha a biztosíték értéke bizonytalanná válik, vagy a vonatkozó döntés keretében meghatározott szint alá esik.

A „Külön figyelendő” kategóriával szemben az „Átlag alatti” kategóriába sorolt kitétségeknek egy vagy több olyan jellemzőjük van, amelyek egyértelműen arra utalnak, hogy problémák merültek fel az ügyfél hiteltörlesztési képességével kapcsolatban. A potenciális veszteségráta meghaladja a 10%-ot, és a biztosítékok sem nyújtanak megfelelően biztonságos fedezetet. Ezek a kitétségek nem megfelelően biztosítottak tekinthetők bármilyen veszteség lehetséges bekövetkezése esetén. Az említett jellemzők lehetnek többek között a következők: a pénzügyi helyzet jelentős romlása, a fizetési fegyelem romlása, nem megfelelő biztosítékok vagy a biztosítékok érvényesítésének nem megfelelő lehetőségei.

Az olyan kitétségeket, amelyek esetében a hiteldokumentáció részleges vagy teljes átalakítására vagy a fizetés ütemezésének jelentős megváltoztatására van szükség, szintén az „Átlag alatti” kategóriába kell besorolni. Ugyanez vonatkozik azokra a kitétségekre, amelyek esetében a fenti intézkedések jövőbeli szükségessége nagy valószínűséggel feltételezhető.

A „Kétes” kategóriába tartozó kitétségeket az „Átlag alatti” kategória tulajdonságain túl még az is jellemzi, hogy az adós helyzetében, mutatóiban és vezetési környezetében felmerült problémák kétséggé vagy valószínűtlenné teszik a hitel visszafizetését.

Ebbe a kategóriába kell sorolni a kitétségeket, ha a fizetési késedelem meghaladja a 90 napot, és a rendelkezésre álló biztosítékok nem nyújtanak megfelelő fedezetet a várható veszteségekre.

Ebben a kategóriában a veszteség valószínűsége magas. Másfelől viszont jelentős és fontos események még mindig eredményezhetik a hitel minőségének javulását. Mivel ilyen események történhetnek esetlegesen, sem a veszteségráta, sem a bekövetkezés időpontja nem becsülhető meg pontosan.

Az olyan kitétségeket, amelyeknél a várható veszteségráta meghaladja a 70%-ot, és az adós több felszólítás ellenére sem tesz eleget fizetési kötelezettségeinek, a „Rossz” kategóriába kell besorolni.

A felszámolási eljárás alatt álló adósokkal szembeni követeléseket a „Rossz” kategóriába kell besorolni, kivéve, ha a rendelkezésre álló biztosíték alapján 30%-nál nagyobb megtérülésre lehet nagy valószínűséggel számítani.

A kitétség ügykezelésének lehetséges típusai a következők: normál, intenzív és problémás. Kritériumrendszer alapján határozzuk meg az ügykezelés típusát, az ügyfél vagy az ügylet

problematicus voltára figyelmeztető releváns mutatók alapján. Az ügyletminősítési kategóriák és az ügykezelési típusok között összefüggés áll fenn. Eszerint Normál ügykezelésbe kizárólag olyan ügyfelek tartozhatnak, akikkel/amelyekkel szemben nem áll fenn „Problémamentes” kategóriától eltérő besorolású expozíció. Kötelező azonban legalább az intenzív ügykezelési típus alkalmazása, ha az adott ügyfél felé fennálló bármely banki expozíció „Külön figyelendő” ügyletminősítési besorolást kap, illetve főszabályként kötelező a problémás ügykezelésbe adás, ha az adós felé fennálló bármely banki expozíció „Átlag alatti”, vagy annál rosszabb ügyletminősítési kategóriába kerül besorolásra.

A vállalati kitétségek intenzív kezelését az Üzleti és Kockázati Terület közösen végzi.

A Problémás Ügykezelési Igazgatóság saját illetékességében veszi át az adott ügyféllel való foglalkozással, a szükséges előterjesztések elkészítésével és a követelés- és ügyfélminősítés feladatainak végrehajtásával kapcsolatos valamennyi feladatot. Szervezetileg a Problémás Ügykezelési Igazgatóság a Kockázatkezeléshez tartozik.

Az ügyfelekért felelős területek a kitétségeket folyamatosan figyelemmel követik, és késedelem esetén biztosítaniuk kell, hogy az ügyfél a megfelelő ügykezelési típusba (intenzív vagy problémás) kerüljön.

A Csoport belső audit területe rendszeresen kockázatalapú auditokat végez a Csoportba tartozó társaságok hitelezési folyamataira és portfólióira vonatkozóan. Az auditok során megvizsgálják, hogy megfelelőek, a jogszabályokkal összeegyeztethetőek és egyértelműek-e a hitelezési szabályzatok, illetve a gyakorlat is ezekkel összhangban van; elvégzik egy reprezentatív minta részletes elemzését; megvizsgálják a hitelkockázat-kezelési terület által végzett ellenőrzéseket és felülvizsgálatokat, valamint az értékvesztési számítások helyességét, továbbá ellenőrzik, hogy a hitelkeretek engedélyezése és kezelése során betartották-e a csoportosintű és a helyi sztenderdeket és politikákat.

Értékvesztett hitelek és értékpapírok

Az értékvesztett hitelek és értékpapírok olyan ügyletek, amelyekre vonatkozóan a Csoport megállapítja, hogy valószínűleg nem tudja majd behajtani a hitel-/értékpapír-megállapodás(ok) szerződéses feltételei szerint járó teljes tőkeösszeget és kamatot.

Értékvesztés miatti veszteségek felmerülésekor a Csoport értékvesztési számlán keresztül csökkenti a követelések könyv szerinti értékét. Értékesíthető pénzügyi eszközök értékvesztése esetében az eszköz könyv szerinti értékét közvetlenül csökkentjük. Az értékvesztés képzésének két típusát alkalmazzuk: az egyedi és a csoportos értékvesztést.

Egyedileg képzett értékvesztés

Ezt az esetleges veszteségnek való kitétség egyedi értékelésével határozzuk meg minden egyedileg jelentős tételre és minden más olyan tételre, amely nem felel meg a lentebb ismertetett csoportos értékvesztési megközelítésnek. A hiteleket értékvesztettnek, a mérleg alatti tételeket céltartalékkal érintettnek tekintjük, mihamelint objektív bizonyíték van arra vonatkozóan, hogy az ügyfél nem-teljesítéséből adódó veszteség merülhet fel.

Ilyen objektív bizonyíték fennállásának meghatározására a Csoport többek között az alábbi kritériumokat alkalmazza:

- a hitelfelvevő ismert cash-flow nehézségei
- a tőkeösszeg vagy a kamat szerződés szerinti összegének késedelme

- annak valószínűsége, hogy a hitelfelvevő csődbe megy vagy más módon fizetéseképtelenné válik.

Az ilyen számlák utáni értékvesztés mértékének meghatározása során a Csoport – a diszkontált cash-flow számítás módszerét alkalmazva – figyelembe veszi a várhatóan befolyó összegek és megtérülések összegét és időzítését, valamint a biztosíték értékét és sikeres realizálásának valószínűségét.

Jelentős kereskedelemfinanszírozó és vállalati hitelek esetében a fizetéseképtelenség-kezelés területén jártas és a konkrét piaci szektorban tapasztalatokkal rendelkező, szakosodott work-out munkacsoportok kezelik a hitelt, és mérik fel a valószínűsíthető veszteségeket. Az egyedileg képzett értékvesztés, illetve céltartalék csak akkor kerül visszaírásra, ha ésszerű és objektív bizonyíték van a meghatározott becsült veszteség csökkenésére.

Csoportosan képzett értékvesztés

Két esetben képzünk csoportosan értékvesztést:

- egyedi értékvesztés alá tartozó hitelek után már felmerült, de még nem azonosított veszteségek fedezetére Incurred Loss formájában,
- portfólió alapon minősített sztenderd retail hitelezési termékekre, valamint
- olyan állományok homogén csoportjára, amelyeket egyedileg nem tekintünk jelentősnek, így:
  - normál és intenzív kezelésű ügyfelek esetében 250 millió Ft,
  - problémás ügykezelés alatt álló ügyfelek esetében 125 millió Ft alatti összkittettségű ügyfelekre.

Felmerült, de még nem jelentett értékvesztés miatti veszteségek

Az értékvesztés szempontjából egyedileg vizsgált hiteleket, amelyekre vonatkozóan egyedileg nem állapítottunk meg konkrétan értékvesztési bizonyítékot, hitelkockázati jellemzőik alapján csoportosítjuk. Csoportos értékvesztést számítunk a beszámolási időszak végén felmerült értékvesztés miatti veszteségek kimutatására, amelyek egyedileg csak a jövőben kerülnek beazonosításra. Csoportos értékvesztés meghatározásakor a Csoport figyelembe veszi a hasonló hitelkockázati jellemzőkkel rendelkező portfóliókra vonatkozó, veszteséggel kapcsolatos múltbeli adatokat, valamint a „veszteségmegjelenítési időszakot” (az értékvesztés bekövetkezése és a veszteség fedezetére a hitellel szembeni megfelelő értékvesztés megállapítása és megképzése közötti becsült időszak).

Portfólió alapon minősített retail termékek

A portfólió alapon értékelt termékek köre a következő:

- Lakosság:
  - Hitelkártya
  - Folyószámlahitel
  - Lakáscélú ingatlanfedezetű hitel
  - Szabad felhasználású ingatlanfedezetű hitel
  - Személyi kölcsön
- Kisvállalat:
  - Széchenyi Kártya hitel (speciális célú állami támogatású hitelek)

Hitelek homogén csoportja

Viszonylag kis értékű, de nagyszámú eszközök esetében csoportos értékelés történik az értékvesztés és a céltartalék kiszámítására. Az ehhez szükséges províziós mértékek kiszámításához a nemteljesítés és a bekövetkezett tényleges veszteség múltbeli tendenciáinak statisztikai elemzése szolgál. A homogén csoportok kialakítása több dimenzió alapján, így figyelembe vételre került az egyes szerződések esetében bekövetkező fizetési késedelem, az egyes ügyfelek ügykezelési módja, valamint az ügyfél csőd- vagy felszámolási eljárással való érintettsége is.

Lejárt, de nem értékvesztett hitelek

Hitelek és értékpapírok, ahol a szerződés szerinti kamat- vagy tőkeösszeg-fizetések késedelmesek, de a Csoport úgy gondolja, hogy a rendelkezésre álló biztosíték szintje és/vagy a Csoportnak járó összegek behajtási szakasza alapján nem helyénvaló az értékvesztés.

Újratárgyalt feltételű hitelek

Az újratárgyalt feltételű hitelek olyan hitelek, amelyeket átstrukturáltak a hitelfelvevő pénzügyi helyzetének romlása miatt, és ahol a Csoport olyan engedményeket tett, amelyeket máskülönben nem vett volna számításba.

Leírási politika

A Csoport akkor ír le egy hitel- / értékpapír-egyenleget (és bármely kapcsolódó értékvesztést), ha dokumentált bizonyíték van arra vonatkozóan, hogy nem várható további megtérülés. Ezt felszámolás esetén felszámolási végzés alapján, vagy annak megállapítása nyomán határozzuk meg, hogy az adós vagy a biztosíték nyújtója megszűnését, és/vagy a biztosítékból származó teljes bevétel felhasználását követően továbbra is marad meg nem térülő kitettség.

Biztosítékok

A Csoport azt az alapelvet tartja szem előtt, mely szerint a hiteleket elsősorban az ügyfél törlesztési képességének megfelelően, arra alapozva nyújtja, a biztosítékokra való túlzott támaszkodás helyett. Az ügyfél fizetőképességétől, minősítéséről és a termék típusától függően kizárólag szigorúan szabályozott és ellenőrzött esetekben történhet a hitelnyújtás biztosíték nyújtása nélkül. Mindazonáltal a biztosíték kiemelten fontos hitelkockázat-mérséklő eszköz lehet.

A fő biztosítéktípusok a következők:

- a lakossági szektorban elsősorban lakóingatlanon alapított jelzálogjogok
- a kereskedelmi és ipari szektorban üzleti eszközökön, például helyiségeken, készleteken és vevőköveteléseken alapított zálogjogok
- a kereskedelmi ingatlanszektorban a finanszírozott ingatlanokon alapított jelzálogjogok, továbbá
- kezességvállalások, garanciák
- fedezetként letétbe helyezett pénzeszköz, értékpapír.

A Bank 2009-ben újrafogalmazta, és magas, szabályzati szinten rögzítette a Bázel II szabályozással összhangban kialakított fedezetértékelési- és biztosítékkezelési alapelveit, melynek banksoport szintű harmonizálásáról is gondoskodik.

A Bank az egyes kockázatvállaláshoz szükséges fedezettségi szint meghatározása, és a döntéshozatal során nem az egyes biztosítékok forgalmi értékét, hanem azok ún. likvidációs értékét veszi alapul. Ez az érték a biztosíték megfelelően előkészített, szakértő módon történő kényszerértékesítése során elérhető árbevétel várható összegét tükrözi, és ennek alapulvétele szükségképpen a felmerülő kockázatok prudens kezelését segíti elő, figyelemmel a kapcsolódó, szigorúan meghatározott felelősségi- és döntéshozatali rendelkezésekkel meghatározott eljárásrendre.

A Bank – az uniós, illetve a hazai jogszabályi környezetet, valamint joggyakorlatot figyelembe véve, a biztosítékok érvényesíthetőségéhez kapcsolódó saját-, valamint az ismert hazai tapasztalatokat felhasználva – a (gazdaságosság keretein belül) lehető legteljesebb mértékig szigorította az egyes biztosítékok befogadhatóságának, valamint a befogadható biztosítékokhoz rendelt likvidációs értékek meghatározásának szabályait. Az egyes expozíciók mögötti biztosítékok rendszeres figyelemmel kísérése, újraértékelése a Bank monitoring-rendszerének hangsúlyos pillérét képezi.

A Bázel II szabályoknak való megfelelés keretében a Bank módosította a biztosítékok banki rendszerekben való rögzítésének, a biztosítékok kezelésének, valamint az előírásoknak megfelelő újraértékelésének szabályait is, azokba megfelelő kontroll-pontokat iktatva be. A bevezetett rendelkezések banki folyamatokba történő implementálása során, a tapasztalatok rendszeres értékelését követően az eljárásrendek és szabályozások felülvizsgálata, illetve finomhangolása folyamatosan zajlik.

A beszámolási időszak végén meglévő biztosítékok valós értéke a következő:

5.3

2009	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Vállalatokkal szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Garanciák és függő kötelezettségek	Akkreditív	Hitelkeret
Készpénzbetét	-	39 938	-	14 908	341	2 674
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok						
Kormányzati	-	41	-	1 212	-	89
Vállalati	-	2	-	18	-	-
Egyéb	-	3 548	-	1 526	-	143
Részvények	-	-	-	-	-	-
Jelzálog	-	-	-	-	-	-
Épületek	-	898 364	-	31 159	427	48 853
Egyéb	-	361 831	-	11 988	139	21 682
Garanciák						
Kormányzati	-	109 847	-	2 218	275	20 774
Bank	-	23 664	-	4 225	-	1 393
Vállalati	-	44 716	-	17 004	-	4 282
Egyéb	-	19 113	-	554	-	2 008
Biztosítékok összesen	-	1 501 064	-	84 812	1 182	101 898

2008	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Vállalatokkal szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Garanciák és függő kötelezettségek	Akkreditív	Hitelkeret
Készpénzbetét	-	45 205	-	12 129	175	6 288
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok						
Kormányzati	-	1 375	-	1 912	-	62
Vállalati	-	12 050	-	1 104	-	894
Egyéb	-	-	-	-	-	-
Részvények	-	29	-	-	-	-
Jelzálog						
Épületek	-	894 715	-	29 756	272	87 805
Egyéb	-	325 718	-	9 667	238	35 533
Garanciák						
Kormányzati	-	64 455	-	1 851	-	7 846
Bank	-	10 005	-	739	-	173
Vállalati	-	52 602	-	15 071	-	4 877
Egyéb	-	27 443	-	33	-	2 503
Biztosítékok összesen	-	1 433 597	-	72 262	685	145 981

A Csoport a következők eszközökhöz jutott a fedezetként nála lévő biztosítékok birtokba vételén vagy az egyéb hitelminőség-javítási lehetőségek lehívásán keresztül:

5.4

	2009	2008
<i>Pénzügyi eszközök</i>		
Részvények	-	-
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-	-
<i>Nem-pénzügyi eszközök</i>		
Ingatlanok	2 958	1 408
Készletek	4 758	1 680
Egyéb	-	-
Hitelekért cserében megszerzett eszközök	7 716	3 088

Koncentrációk

A Csoport figyeli és elemzi a hitelkockázat szektorok és kockázati besorolás szerinti koncentrációit. A következő táblázat a hitelkockázat beszámolási időszak végi szektoronkénti és kockázati besorolásonkénti koncentrációinak elemzését tartalmazza:

5.5

2009	Pénzeszközök	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Származékos pénzügyi eszközök	Mérlegen kívüli kitétségek
I. kategória - országgkockázat nélküli	-	40 189	133 069	5 171	10 016	49 486
II. kategória - kis és közepes országgkockázattal	-	5 310	45 520	-	367	9 875
III. kategória - közepes és nagy országgkockázattal	-	4 408	108 926	-	89	30 414
Teljes kitétség	-	49 907	287 515	5 171	10 472	89 775

2008	Pénzeszközök	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Származékos pénzügyi eszközök	Mérlegen kívüli kitétségek
I. kategória - országgkockázat nélküli	-	51 486	140 595	-	8 825	39 580
II. kategória - kis és közepes országgkockázattal	-	14 356	53 326	2 640	471	9 558
III. kategória - közepes és nagy országgkockázattal	-	13 632	56 323	-	229	46 290
Teljes kitétség	-	79 474	250 244	2 640	9 525	95 428

- I. kategória: EMU tagországok, Nagy-Britannia és Svájc
- II. kategória: a BayernLB országminősítése szerint 1-től 11-es kategória, kivéve azokat az országokat, amelyeket az I. kategória tartalmaz, pl. Oroszország, Horvátország, Lettország, Csehország
- III. kategória: a BayernLB országminősítése szerint 11-es kategória feletti országok, pl. Románia, Bulgária, Törökország, Ukrajna

Ez a besorolás a BLB országminősítése szerint készült.

5.6

	2009	Pénzeszközök	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Származékos pénzügyi eszközök	Mérlegen kívüli kitétségek
Gépjárműgyártás	-	-	-	49 918	-	5	11 731
Repülőgépgyártás	-	-	-	7 527	-	-	391
Bankszektor	73 232	-	64 823	52 895	15 563	14 093	25 704
Vegyipar	-	-	-	26 533	-	-	16 028
Építőipar	-	-	-	103 341	-	1 800	126 369
Tartós fogyasztási cikkek	-	-	-	21 556	-	11	5 730
Védelem	-	-	-	839	-	14	867
Élelmiszeripar	-	-	-	150 173	-	6	35 819
Gázipar	-	-	-	103	-	-	73
Egészségügy	-	-	-	19 351	-	-	5 062
Vendéglátóipar	-	-	-	29 286	117	6	2 385
Biztosítótársaságok	-	-	-	122	-	-	2 103
Logisztika	-	-	-	87 037	-	-	33 331
Gépgyártás	-	-	-	31 629	-	4	13 175
Média	-	-	-	15 118	-	-	3 026
Kohászat és bányászat	-	-	-	25 491	-	10	7 734
Olajipar	-	-	-	15 880	-	-	39 006
Gyógyszergyártás	-	-	-	15 001	-	315	7 779
Cellulóz- és papírgyártás	-	-	-	20 699	-	-	1 581
Ingatlan	-	-	-	775 661	3 220	5 403	80 014
Kiskereskedelem	-	-	-	78 818	-	11	33 627
Kormányzati szervek	69 635	-	26	55 742	322 815	786	26 346
Fémipar	-	-	-	19 286	-	-	1 569
Technológia	-	-	-	29 397	-	62	22 184
Távközlés	-	-	-	29 436	-	99	11 599
Textil- és ruhagyártás	-	-	-	11 454	-	-	1 368
Turizmus	-	-	-	4 171	-	-	2 801
Közművek	-	-	-	48 717	-	126	57 357
Non-profit szervezetek	-	-	-	5 360	-	-	2 950
Egyéb	42 819	-	1 140	36 214	12 395	-	7 395
Privát	-	-	-	622 697	-	14	14 413
Teljes kitétség	185 686	185 686	65 989	2 389 452	354 110	22 765	599 517

	2008	Pénzeszközök	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Származékos pénzügyi eszközök	Mérlegen kívüli kitétségek
Gépjárműgyártás	-	-	-	47 629	-	10	18 040
Repülőgépgyártás	-	-	-	7 641	-	-	611
Bankszektor	116 189	-	116 304	101 174	12 303	12 786	36 991
Vegyipar	-	-	-	26 167	-	1	8 288
Építőipar	-	-	-	92 831	-	906	109 399
Tartós fogyasztási cikkek	-	-	-	22 544	-	88	7 079
Védelem	-	-	-	219	-	86	917
Élelmiszeripar	-	-	-	173 812	-	656	35 178
Gázipar	-	-	-	194	-	-	119
Egészségügy	-	-	-	3 104	-	-	1 496
Vendéglátóipar	-	-	-	19 603	115	4	1 784
Biztosítótársaságok	-	-	-	5 960	-	-	2 718
Logisztika	-	-	-	68 487	-	-	29 215
Gépgyártás	-	-	-	40 141	-	36	24 103
Média	-	-	-	9 854	-	1	2 421
Kohászat és bányászat	-	-	-	22 834	-	113	5 249
Olajipar	-	-	-	18 250	-	-	25 062
Gyógyszergyártás	-	-	-	14 936	-	3 243	8 803
Cellulóz- és papírgyártás	-	-	-	18 076	-	-	5 344
Ingatlan	-	-	-	718 845	-	4 667	176 758
Kiskereskedelem	394	-	-	118 113	-	360	27 104
Kormányzati szervek	1 934	-	-	15 660	66 743	-	11 746
Fémipar	-	-	-	516	-	-	4 983
Technológia	-	-	-	70 527	-	86	23 357
Távközlés	-	-	-	17 091	-	-	13 432
Textil- és ruhagyártás	-	-	-	14 228	-	203	2 051
Turizmus	-	-	-	2 176	-	-	2 674
Közművek	-	-	-	35 436	-	-	51 308
Non-profit szervezetek	-	-	-	14 673	36	-	3 840
Egyéb	94 168	-	307	65 016	10 347	366	3 660
Privát	-	-	-	606 160	-	1	17 292
Teljes kitétség	212 685	212 685	116 611	2 371 897	89 544	23 613	661 022

d) Likviditási kockázat

A likviditási kockázat annak kockázata, hogy a Csoport cash flow-i nem elegendőek a működés fedezetére, vagy a kötelezettségeit nem tudja határidőre és költséghatékonyan teljesíteni. Ez a kockázat a cash flow-k időzítésének eltéréseiből fakad.

A likviditási kockázat kezelése

A Csoport likviditásmenedzselési megközelítése, hogy amennyire lehetséges, mindig megfelelő likviditást biztosítson kötelezettségei esedékességkor történő teljesítéséhez, mind szokásos, mind feszített körülmények között, anélkül, hogy elfogadhatatlan vesztesége merülne fel vagy kockáztatná a Csoport hírnevét.

A Csoport előírja gazdálkodó egységei számára, hogy erős likviditási pozíciót tartsanak fenn, és eszközeik, kötelezettségeik és függő kötelezettségeik likviditási profilját úgy alakítsák, hogy az biztosítsa a cash flow-k kiegyensúlyozottságát, valamint a kötelek esedékességkor történő teljesítését.

A likviditás és finanszírozás menedzselése elsősorban helyi szinten történik a Csoport gazdálkodó egységeinél az Igazgatóság által meghatározott előírások és limitek szerint. Ezek a limitek gazdálkodó egységenként változnak, figyelembe véve annak a piacnak az összetettségét és likviditását, amelyen a gazdálkodó egység működik. A Csoport általános politikája az, hogy minden banküzemi gazdálkodó egységnek önállóan kell megoldania működése finanszírozását.

Figyelemmel kíséri a napi likviditási helyzetet, és rendszeresen likviditási stressztesztet hajt végre különböző, mind szokásos, mind feszített piaci körülményekre vonatkozó forgatókönyvekkel. Minden likviditási politikát és szabályzatot az ALCO ellenőriz és hagy jóvá.

A kötelezettségek szerződés szerinti lejárat

5.7

	Könyv szerinti érték	Tőke-és kamat cash-flow összesen	1 hónapon belül	1-3 hónap között	3 hónap - 1 év között	1-5 év között	5 éven túl
<i>Nem származékos kötelezettségek</i>							
Kereskedési célú kötelezettségek	19 958	-	-	-	-	-	-
Hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek	1 142 879	1 217 727	24 512	130 181	208 631	746 121	108 282
Ügyfelekkel szembeni kötelezettségek	1 405 996	1 420 846	829 857	344 652	169 753	73 470	3 115
Kibocsátott kötvények	139 580	150 582	3 799	313	14 990	111 433	20 046
Hátasorolt kötelezettségek	104 584	125 890	230	-	2 696	22 280	100 685
<i>Származékos kötelezettségek</i>							
Kereskedési célú: kiáramlás	-	(550 559)	(80 130)	(66 204)	(170 576)	(196 255)	(37 394)
Kereskedési célú: beáramlás	-	517 716	72 622	50 417	166 519	191 027	37 131
Fedezeti célú: kiáramlás	-	(25 448)	(14)	(2 873)	(19 481)	(3 081)	-
Fedezeti célú: beáramlás	-	25 276	13	2 754	19 513	2 996	-
<i>Ki nem használt hitelkeretek</i>	-	353 790	36 053	42 610	169 068	23 385	82 674

Az előző táblázat a Csoport pénzügyi kötelezettségei és az időszak végi pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban nem szereplő hitelnyújtási kötelezettségvállalásai utáni diszkontálás nélküli cash-flow-kat mutatja a lehetséges legkorábbi lejáratuk szerint. A fenti táblázatban bemutatott bruttó nominális beáramlás / (kiáramlás) a szerződés szerinti, diszkontálás nélküli cash-flow a pénzügyi kötelezettség vagy kötelezettségvállalás után. A származékos termékekre vonatkozó közzététel a származékos termékekre (pl. forward devizaszerződések és devizaswapok) vonatkozó bruttó beáramlási és kiáramlási összegeit mutatja.

A Csoport várható cash-flow-i az említett instrumentumok után jelentősen különböznek ettől az elemzéstől. Az ügyfelek látra szóló betétei például várhatóan stabil vagy növekvő egyenleget mutatnak; az időszak végi pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban nem szereplő hitelnyújtási kötelezettségvállalások közül pedig várhatóan nem hívják le valamennyit azonnal. A várható és a szerződéses cash flow-k közötti jelentős eltérés miatt a Csoport kockázatkezelési részlege mindkét elemzést felhasználja a likviditási kockázat kezeléséhez. A Csoport pénzügyi kötelezettségei utáni várható, diszkontálás nélküli cash flow-k a következők voltak:

A kötelezettségek várható lejárata

5.8

	Könyv szerinti érték	Tőke-és kamat cash-flow összesen	1 hónapon belül	1-3 hónap között	3 hónap - 1 év között	1-5 év között	5 éven túl
<i>Nem származékos kötelezettségek</i>							
Kereskedési célú kötelezettségek	19 958	-	-	-	-	-	-
Hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek	1 142 879	1 217 727	24 512	130 181	208 631	746 121	108 282
Ügyfelekkel szembeni kötelezettségek	1 405 996	1 420 846	829 857	344 652	169 753	73 470	3 115
Kibocsátott kötvények	139 580	150 582	3 799	313	14 990	111 433	20 046
Hátrasorolt kötelezettségek	104 584	125 890	230	-	2 696	22 280	100 685
<i>Származékos kötelezettségek</i>							
Kereskedési célú: kiáramlás	-	(550 559)	(80 130)	(66 204)	(170 576)	(196 255)	(37 394)
Kereskedési célú: beáramlás	-	517 716	72 622	50 417	166 519	191 027	37 131
Fedezeti célú: kiáramlás	-	(25 448)	(14)	(2 873)	(19 481)	(3 081)	-
Fedezeti célú: beáramlás	-	25 276	13	2 754	19 513	2 996	-
<i>Ki nem használt hitelkeretek</i>	-	353 790	36 053	42 610	169 068	23 385	82 674

A Csoport vezetőségének döntései azonban alapul veszik a szerződés szerinti be- és kiáramlások közötti likviditási rést (nettó pozíció) is, ezért mind a pénzügyi eszközöket, mind a pénzügyi kötelezettségeket likviditási kategóriákba csoportosítjuk.

e) Piaci kockázat

A piaci kockázat annak kockázata, hogy a piaci árak, mint a kamatláb (kamatláb kockázat), részvényárfolyamok (részvénykockázat) és devizaárfolyamok (devizakockázat) változása befolyásolni fogja a Csoport eredményét vagy pénzügyi instrumentumokban lévő befektetéseinek értékét.

A piaci kockázatok kezelése

Az Igazgatóság a kockázati stratégia részeként meghatározza a Bank által vállalható piaci kockázatok felső értékét, terjedelmét, melyet portfólió szinten szabályozott limitrendszer biztosít.

Az Igazgatóság létrehozta az Eszköz és Forrásgazdálkodási Bizottságot (ALCO), amely felelős a Csoport piacikockázat-kezelési politikáinak kidolgozásáért és figyelemmel kíséréseért. A Bank piaci kockázatait szabályozó politikák kialakítása és kezelése az ALCO felelősségi körébe tartozik, melynek kereteit az Igazgatóság által jóváhagyott belső politikák jelentik, amelyek tartalmazzák a kockázatkezelést, a kockázatok és a kapcsolódó limitek felmérését, a döntési folyamat kompetenciáinak ismertetését, valamint a limitek túllépéseire vonatkozó szabályozásokat. Az ALCO tagjai a Csoport elsődleges üzleti döntési felelősséggel és hatáskörrel felruházott kulcsvezetői. Operációs szinten a piaci kockázatokat a Pénz- és Tőkepiaci Igazgatóság konszolidáltan kezeli.

A piaci kockázat kezelésének célja a piaci kockázatnak való kitettségek kezelése és elfogadható keretek között tartása, a haszon optimalizálása mellett.

A Csoport piaci kockázatnak való kitettségét elkülöníti kereskedési és nem kereskedési portfólióra.

A kereskedési portfóliók a piacvezetésből, szájszámlás kereskedésből és más, ilyenként megjelölt piaci árazási pozíciókból származó pozíciókat tartalmaznak. A kereskedési tevékenységek hitelviszonyt és tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírokkal, külföldi devizákkal és származékos pénzügyi instrumentumokkal folytatott ügyleteket foglalnak magukban.

A nem kereskedési portfóliók a Csoport retail és kereskedelmi banki eszközeinek kamatlábmenedzsmentjéből származó pozíciókat tartalmazzák. A Csoport nem kereskedési tevékenysége magába foglal minden olyan tevékenységet, melyet a kereskedési tevékenységek között nem kerültek felsorolásra, így a hitelezést, betétek fogadását és hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok kibocsátását.

Piaci kockázatoknak való kitettség – kereskedési portfóliók

A Csoport piaci kockázatait a kereskedési célú tevékenységre megállapított különböző limiteken és azok betartásának ellenőrzésén keresztül kezeli. Ezek a limitek a következők:

- A termékvolumen-limitek határozzák meg a Csoport által bármely időpontban maximálisan tartható kereskedési termékek és szerződések összesített értékét.
- A devizapozíciós limitek az egyes devizák hosszú és rövid pozícióit valamint a kereskedési és banki könyvekben lévő devizapozíciók összes nettó értékeit korlátozzák.
- VaR limitek: A kereskedési portfólió VaR limite az a becsült maximális veszteség, amely a portfólión egy meghatározott időszak (tartási időszak) alatt egy kedvezőtlen piaci mozgásból adódóan meghatározott valószínűséggel (megbízhatósági szint) nagyobb veszteség nem merül fel. Az MKB Csoport parametrikus VaR módszert alkalmaz 1 napos tartási idővel, 99%-os megbízhatósági szinttel, 0,94-es csillapítási faktorról és 187 üzleti napos megfigyelési időszakkal.
- A PLA (potenciális veszteségösszegek) limitek meghatározzák azt a maximális veszteségösszeget, amelyet a Csoport hajlandó vállalni.

Az alkalmazott VaR modell főként múltbeli adatokon alapul. Az előző fél évből származó piaci adatok figyelembevételével, és a különböző piacok és árak közötti megfigyelt korrelációk alapján a modell mind diverzifikált, mind nem diverzifikált teljes VaR értéket, valamint kockázati tényezők szerinti VaR értékeket, például kamatláb, részvény és deviza VaR értékeket számol.

Bár a VaR fontos eszköz a piaci kockázat mérésére, a modell alapjául szolgáló feltételezések bizonyos korlátokat szabnak, többek között az alábbiakat:

- Az 1 napos tartási időszak feltételezi, hogy lehetséges ezen az időszakon belül pozíciókat fedezni vagy zárni. Ez szinte minden esetben reális feltételezés, nem ez a helyzet viszont olyan esetekben, amikor hosszabb időszakokra súlyos likviditászavar van a piacon.
- A 99 százalékos megbízhatósági szint nem tükrözi az ezen a szinten felül esetlegesen előforduló veszteségeket. Még az itt használt modellen belül is egy százalék a valószínűsége annak, hogy a veszteségek meghaladják a VaR értékét.
- A VaR számítása a nap végén történik, és nem tükrözi a pozíciókon a kereskedési nap közben esetleg felmerülő kitettségeket.
- A VaR csak a „szokásos” piaci körülményeket fedi le.

- A VaR értéke függ a Csoport pozíciójától és a piaci árak volatilitásától. Egy változatlan pozíció VaR értéke csökken, ha visszaesik a piaci ár volatilitása, és viszont.

A VaR limitek átfogó struktúráját az ALCO ellenőrzi és hagyja jóvá. A VaR limiteket hozzárendeljük a kereskedési portfóliókhoz. A VaR értékét naponta határozzuk meg. A VaR limitek kihasználtságáról napi jelentéseket készít a Csoport kockázati részlege, és rendszeres összefoglaló készül az ALCO részére.

A Csoport kereskedési portfóliójának (vagyis csak a kereskedési könyvnek) december 31-i és az időszak alatti VaR pozícióját foglalja össze az alábbi táblázat:

5.9

2009	Átlag	Maximum	Minimum
Devizakockázat	1 193	2 133	674
Kamatkockázat	1 123	2 876	398
Részesezési kockázat	19	59	8
Összesen	2 335	5 069	1 079

2008	Átlag	Maximum	Minimum
Devizakockázat	291	2 201	10
Kamatkockázat	614	1 513	184
Részesezési kockázat	12	21	6
Összesen	917	3 735	201

Kamatláb-kockázati kitétség – nem kereskedési portfóliók

A nem kereskedési portfóliók legfőképpen annak a kockázatnak vannak kitéve, hogy a piaci kamatlábak változása miatt a pénzügyi instrumentumok jövőbeli cash flow-inak vagy valós értékének fluktuációja nyomán veszteség keletkezik.

A kamatláb-kockázat kezelését kiegészíti a pénzügyi eszközök és kötelezettségek különböző sztenderd és nem sztenderd kamatláb-forgatókönyvek szerinti érzékenység vizsgálata. A havonta figyelembe vett sztenderd forgatókönyvek 200 bázispontos egyidejű esést vagy emelkedést tartalmaznak valamennyi hozamgörbében.

Az ALCO kíséri figyelemmel a jóváhagyott limitek betartását; napi ellenőrzési munkájában segítséget nyújt a kockázatkezelési terület. A Csoport nem kereskedési portfóliókra vonatkozó kamatlábrés-pozíciójának összefoglalása a következő:

A beszámolási időszak végén a Csoport kamatozó pénzügyi instrumentumainak kamatlábszerkezete a következő volt:

2009. december 31-én

5.10

Fix kamatozású instrumentumok	Millió forintban
Pénzügyi eszközök	482 003
Pénzügyi kötelezettségek	(1 119 025)
Fix kamatozású instrumentumok összesen	(637 022)

Változó kamatozású instrumentumok	Devizanem				
	HUF	CHF	EUR	USD	Egyéb devizák
Pénzügyi eszközök	423 308	663 041	1 241 868	47 385	93 494
Pénzügyi kötelezettségek	(345 428)	(231 104)	(1 061 806)	(40 966)	(13 000)
Változó kamatozású instrumentumok összesen	77 880	431 937	180 062	6 419	80 494

2008. december 31-én

Fix kamatozású instrumentumok	Millió forintban
Pénzügyi eszközök	310 083
Pénzügyi kötelezettségek	(1 017 990)
Fix kamatozású instrumentumok összesen	(707 907)

Változó kamatozású instrumentumok	Devizanem				
	HUF	CHF	EUR	USD	Egyéb devizák
Pénzügyi eszközök	496 779	718 650	904 462	78 001	127 934
Pénzügyi kötelezettségek	(331 987)	(257 546)	(870 280)	(38 086)	(52 658)
Változó kamatozású instrumentumok összesen	164 792	461 104	34 182	39 915	75 276

A Csoport érzékenysége a piaci kamatlábak növekedésével vagy csökkenésével szemben:

2009. december 31-én

5.11

Hatás a tőkére

<i>HUF</i>	
200 bp növekedés	(394)
200 bp csökkenés	414
<i>CHF</i>	
200 bp növekedés	316
200 bp csökkenés	115
<i>EUR</i>	
200 bp növekedés	(142)
200 bp csökkenés	300
<i>USD</i>	
200 bp növekedés	137
200 bp csökkenés	(118)
<i>Egyéb devizanemek</i>	
200 bp növekedés	(4)
200 bp csökkenés	6

2008. december 31-én

Hatás a tőkére	
<i>HUF</i>	
200 bp növekedés	268
200 bp csökkenés	(317)
<i>CHF</i>	
200 bp növekedés	261
200 bp csökkenés	(820)
<i>EUR</i>	
200 bp növekedés	(2 232)
200 bp csökkenés	2 589
<i>USD</i>	
200 bp növekedés	(74)
200 bp csökkenés	7
<i>Egyéb devizanemek</i>	
200 bp növekedés	(41)
200 bp csökkenés	20

Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi kötelezettség valós értékében az időszak során, valamint halmozottan bekövetkezett változás azon összegét, amely a kötelezettség hitelkockázata változásának tulajdonítható, az alábbi táblázat tartalmazza:

5.14

	2009	2008
Változás a beszámolási időszakban	(1 869)	(59)
Halmozott változás (a pénzügyi kötelezettség valós értéken értékeltként való megjelölése óta)	(1 928)	(59)
A pénzügyi kötelezettség könyv szerinti értéke és a lejáratkor szerződés alapján fizetendő értéke közötti különbség	(3 101)	(7 188)

A kötelezettségek értékében bekövetkezett változás azon összege, amely a piaci viszonyok, azon belül a kamatlábak változásának tulajdonítható, az alábbiak szerint becsülhető meg:

- a) elsőként a kötelezettségnek az időszak elejére vonatkozó belső megtérülési rátája a kötelezettség megfigyelhető piaci ára alapján kerül kiszámításra, valamint a kötelezettségből származó szerződéses időszak eleji cash flow-k. E megtérülési rátából ezután levonásra kerül az időszak elején érvényes megfigyelt (irányadó) kamatláb, így megkapjuk a belső megtérülési ráta instrumentum specifikus komponensét;
- b) ezután meghatározásra kerül a kötelezettséghez kapcsolódó cash flow-k jelenértéke a kötelezettség időszak végi szerződéses cash flow-i, valamint i. az időszak végén megfigyelt (irányadó) kamatláb, és ii. a belső megtérülési ráta(a) bekezdés szerint meghatározott, instrumentum specifikus komponensének összegeként adódó diszkontráta felhasználásával;

- c) a kötelezettség időszak végén megfigyelt piaci ára, valamint a (b) pont alapján meghatározott összeg közötti különbség adja a valós értékben bekövetkezett azon változás értékét, amely nem a megfigyelt (irányadó) kamatlábban bekövetkezett változásnak tulajdonítható. Ezt az összeget kell közzétenni.

A Csoport befektetési célú értékpapírokat, hitelintézeteknek nyújtott hiteleket, hitelintézetek által elhelyezett betéteket, kamatlábswapokat és más származékos kamatlábszerződéseket alkalmaz elsődleges kockázatkezelési technikaként, hogy a kamatlábkockázatot a jóváhagyott limitek között tartsa.

Egyéb piaci kockázatoknak való kitettség – nem kereskedési portfóliók

A Csoport devizakockázatnak van kitéve külföldi pénznemben lévő pénzügyi instrumentumain keresztül. A devizakockázat kezelésének célja a külföldi pénznemben lévő pénzügyi instrumentumok piaci értékének az árfolyam-ingadozásokból adódó potenciális változásai következtében fellépő kedvezőtlen hatásainak csökkentése. A Csoport külföldi pénznemben lévő pénzügyi pozíciója a beszámolási időszakok végén a következő volt:

5.12

2 009	Funkcionális pénznemben	Külföldi pénznemben				Összesen
		USD	EUR	CHF	Egyéb	
Pénzügyi eszközök a származékos termékek kivételével	1 036 290	65 813	1 194 077	605 781	204 685	3 106 646
Pénzügyi kötelezettségek a származékos termékek kivételével	1 174 848	121 764	1 442 621	238 099	129 314	3 106 646
Nettó származékos és azonnal ügyletek rövid/(hosszú) pozíció	77 722	55 756	241 276	(366 342)	(8 412)	-
Nettó devizapozíció összesen	(60 836)	(195)	(7 269)	1 340	66 959	-

2 008	Funkcionális pénznemben	Külföldi pénznemben				Összesen
		USD	EUR	CHF	Egyéb	
Pénzügyi eszközök a származékos termékek kivételével	689 125	106 649	1 078 699	640 220	370 733	2 885 426
Pénzügyi kötelezettségek a származékos termékek kivételével	977 032	119 080	1 290 575	164 996	333 743	2 885 426
Nettó származékos és azonnal ügyletek rövid/(hosszú) pozíció	233 944	12 539	218 469	(475 225)	10 273	-
Nettó devizapozíció összesen	(53 963)	108	6 593	(1)	47 263	-

f) Működési kockázatok

A működési kockázat definíciója

A **működési kockázat** (Operational Risk – OpRisk) az emberi hibából, rendszerhibákból, a nem megfelelő vagy hibás belső folyamatokból illetve külső eseményekből eredő veszteségek kockázata, amely magában foglalja a jogi kockázatot is. A stratégiai, illetve hírnévromlásból (reputációs kockázatból) eredő kockázatok kívül esnek a működési kockázat fogalmán.

A jogi kockázat a jogszabályi előírások figyelmen kívül hagyásából, helytelen jogalkalmazásból, vagy a jogszabályváltozások nem időben történő figyelembe vételéből származó kockázatok összessége.

Eljárás

A működési kockázat megfelelő azonosítására, kezelésére és monitoringjára szolgáló elvek, szabályok és eljárások a BayernLB OpRisk Irányelvben, a Kockázati Stratégiában, valamint a működési kockázat kezeléséről és tőkekövetelményéről szóló 200/2007. (VII.30.) Korm. rendelet előírásai figyelembevételével kialakított OpRisk politikában, ügyviteli, vezérigazgatói utasításokban kerülnek meghatározásra.

Kockázat mérés

Az MKB Bank Zrt. működési kockázati tőkekövetelménye 2008. január 1-től egyedi és csoport szinten a Sztenderd módszerrel (Standardized Approach – TSA) kerül meghatározásra, a 200/2007. (VII.30) Korm. rendelet rendelkezéseivel összhangban. A Sztenderd módszer szerint a működési kockázat tőkekövetelménye a banki üzletágak súlyozott irányadó mutatói összegének (bruttó jövedelemnek) az elmúlt három év átlaga.

Kockázatkezelés és monitorozás

A működési kockázat értékelésére szolgáló rendszer teljes mértékben integrált a Bank kockázatkezelési folyamatába, valamint a munkafolyamatokba.

A Bank működési kockázatkezelésének centralizált egysége a kp-i OpRisk Menedzsment, mely a működési kockázatkezelés banki szabályozásának, szervezetének és informatikai rendszer támogatási igényének kidolgozásáért és karbantartásáért, valamint a kockázatkezelési módszerek és eszközök kialakításáért és koordinálásáért felelős, emellett feladata a veszteségadat-gyűjtés és az ehhez kapcsolódó adatszolgáltatási kötelezettség.

A kp-i OpRisk Menedzsment mellett kialakításra kerültek a működési kockázatok azonosítását, bejelentését, és részben kezelését végző, egész szervezetre kiterjedő, Decentralizált Működési Kockázati Egységek, melyek feladat- és felelősségi köre szabályzatokban került rögzítésre. A kp-i OpRisk Menedzsment független kontrollt gyakorol a különböző területeken kijelölt, működési kockázatok kezeléséért, veszteségesemények bejelentéséért felelős személyek (Decentralizált Oprisk Menedzserek) felett.

Csoport szinten az MKB kp-i OpRisk Menedzsment határozza meg a Bank leányvállalataitól elvárt, működési kockázattal kapcsolatos szabályzatokat és a csoport szintű működési kockázatkezelés kereteit, valamint e tekintetben irányítja és felügyeli a leányvállalatokat. A leányvállalatoknál is kialakításra kerültek a centralizált és decentralizált működési kockázati szervezeti egységek veszteség-esemény bejelentési és riporting kötelezettséggel tartoznak az OpRisk Menedzsment felé.

Az OpRisk Menedzsment havi MIS riportban tájékoztatja a Bank Vezetőségét a banki működési kockázatkezelés aktuális státuszáról, az Igazgatóságnak pedig negyedéves gyakorisággal készít beszámolót a banki és leányvállalati működési kockázatkezelés aktuális helyzetéről. Ezen túlmenően, szintén negyedévi gyakorisággal készül a BayernLB részére egy csoport szintű oprisk kockázati jelentés (az ún. csoport szintű risiko cockpit részeként). A Bank negyedéves gyakorisággal egyedi, féléves gyakorisággal csoport szinten teljesíti a COREP adatszolgáltatást a Felügyelet felé.

Kockázatkezelési módszerek és eszközök

Veszteségadatok gyűjtése

Az MKB Bank Zrt. 2004. január 1. óta végzi a működési kockázati veszteségadatok gyűjtését, mely a működési kockázati veszteség-események elektronikus úton történő bejelentését és kezelését foglalja magában. A működési kockázatok minőségi kezelése és az ehhez kapcsolódó kontrolling tevékenység ellátása érdekében fontos egy jó minőségű és stabil veszteség-adatbázis kiépítése.

Kockázati önértékelés (Risk Self-Assessment – RSA)

A kockázati önértékelés olyan felmérés, amely a vizsgált banki területet érintő működési kockázatok azonosítására, a területen alkalmazott belső kontrollok szintjének feltárására és a folyamatok működési kockázatok szempontjából történő értékelésére szolgál. A Bank a jövőben folyamatosan, területenként végzi a kockázati önértékelést - kérdőíves felmérés formájában -, a munkafolyamatokhoz kapcsolódó működési kockázatok felismerése és megértése, valamint a területek kockázat-tudatosságának növelése érdekében.

Kulcs Kockázati Indikátorok (Key Risk Indicator – KRI)

A kulcs kockázati indikátor a kockázati szempontból kritikus területek és tényezők feltárására alkalmas olyan teljesítmény- vagy kockázati mutatószám, mely értékének alakulása jelzi a kockázatok bekövetkezése szempontjából fontos tényezők változását. A megfelelő indikátorok meghatározásával és értékük idősoros alakulásának figyelésével a Bank a működési kockázatok előrejelzését és megelőzését illetve csökkentését kívánja elősegíteni.

Üzletmenet-folytonosság Tervezés

A Bank működési folyamatainak zavartalan fenntartásához szükség van az egyes folyamatok lehetséges fenyegetettségének, ezek valószínűségének és a folyamatok kiseséséből származó potenciális károk számbavételére. Ezt a kockázatelemzést és a banki szervezet funkcionalitásának fenntartásához szükséges eljárásokat tartalmazza az Üzletmenet-folytonossági Terv (BCP). A BCP-n alapul a Katasztrófa-helyreállítási Terv (DRP). A DRP olyan intézkedéseket tartalmaz, melyek végrehajtására abban az esetben van szükség, ha a Bank működése szempontjából kritikus folyamatok és a folyamatokat támogató (pl. informatikai) erőforrások sérülnek ill. fenntarthatatlanná válnak.

A nemkívánatos események bekövetkezésének elemzésére a működési kockázatkezelés során is szükség van. A működési kockázati forgatókönyv-elemzéssel a Bank célja, hogy kizárólag a működési kockázatra visszavezethető, ritka, de nagy veszteséget okozó eseményekre szakértői becslést készítsen. A forgatókönyv egy fontos elem a működési kockázat tőkekövetelmény meghatározásához (oprisk VaR modell alapján).

HunOR adatkonzorciumi tagság

A Bank egyik alapító tagja a HunOR Magyar Bankközi Működési Kockázati Adatkonzorciumnak, mely 2007 májusában kezdte meg éles működését, 13 hazai pénzügyintézet részvételével. A tagintézmények rendszeresen, és 2007. január 1-ig visszamenőlegesen, anonim módon jelentik veszteségadataikat a Konzorcium felé.

g) Tőkemenedzsment

A Csoport vezető szabályozó szerve, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete a Csoport egészére vonatkozóan állapítja meg és ellenőrzi a tőkekövetelményeket. Az anyavállalatot és az egyes bankokat közvetlenül a helyi szabályozók felügyelik.

2006 júliusában a Bázeli Bizottság kiadta „A tőkefelmérés és tőkeszabványok nemzetközi konvergenciája” című jelentése végleges átfogó változatát („Bázel II”), amely felváltotta a Bázel I-et. Az új irányelvek célja, hogy biztosítsák a szavatoló tőkére vonatkozó követelmények nagyobb mértékű igazodását a mögöttes kockázatokhoz a hitelezési kockázat kezelése terén bevezetett lényeges változtatások segítségével. Továbbá a működési kockázattal kapcsolatos explicit új tőkekövetelmény is bevezetésre került, valamint fokozták a felügyeleti ellenőrzést és bővítették a nyilvános közzétételek körét.

A Csoport szavatoló tőkéjének elemzése két szinten történik:

- Alapvető tőke (Tier 1), amely magában foglalja a jegyzett tőkét, az ársíót, a örökjáradékos kötvényeket (amelyeket innovatív Tier 1. osztályú értékpapírként sorolnak be), az eredménytartalékot, a devizaátszámítási tartalékot és a kisebbségi részesedést, a goodwill és az immateriális javak levonása, valamint a saját tőkében szereplő, de tőkemegfelelési szempontból eltérően kezelt tételekkel kapcsolatos egyéb szabályozói korrekciók után.
- A járulékos (Tier 2) tőke magában foglalja a minősített hátrasorolt kötelezettségeket és az értékelési tartaléknak az értékesíthetőként besorolt tőkeinstrumentumok utáni nem realizált nyereségre vonatkozó elemét.

Különböző limitek vonatkoznak az egyes tőkerészekre. Az innovatív tier 1. értékpapírok összege nem haladhatja meg a teljes tier 1 tőke 15 százalékát; a minősített tier 2 tőke nem haladhatja meg a tier 1 tőke értékét; a minősített határidős alárendelt kölcsöntőke pedig nem haladhatja meg a tier 1 tőke 50 százalékát. Vannak korlátozások a csoportos értékvesztések összegére vonatkozólag is, amely a tier 2 tőke részeként szerepeltethető. A tőkéből való egyéb levonások közé tartoznak a szabályozói konsolidációba be nem vont leányvállalati befektetések könyv szerinti értéke, a banki tőkebefektetések és bizonyos egyéb szabályozói tételek.

A bankműveletek kereskedési könyvi vagy banki könyvi kategóriába tartozhatnak, és a kockázattal súlyozott eszközöket olyan meghatározott követelmények szerint határozzuk meg, amelyek igyekeznek tükrözni az eszközökhöz és a mérlegen kívüli kitettségekhez kapcsolódó változó kockázati szinteket.

Tőkeallokáció

A Csoport erős tőkealapot tart fenn, hogy támogassa üzleti fejlődését és mindenkor megfeleljen a szavatoló tőkére vonatkozó követelményeknek. A Csoport befektetési döntéseit és tőkeallokációját is fegyelmeztség jellemzi, arra törekszik, hogy megfelelő befektetési hozamot biztosítson a tőkeköltségek figyelembevételét után. A Csoport felismeri a Csoporton belül lekötött tőke szintjének a részvényesi hozamra gyakorolt hatását, és prudens egyensúlyt próbál tartani az erős tőkepozíció által biztosított előnyök és rugalmasság, valamint a nagyobb tőkeáttétel által lehetővé tett magasabb tőkehozamok között.

2008-ban a Csoport bevezette a hozzáadott gazdasági érték módszert (Economic Value Added, EVA) a tőkeallokáció és a pénzügyi tervezés terén.

A hozzáadott gazdasági érték a vállalkozások valós gazdasági nyereségének kiszámítására alkalmazott pénzügyi teljesítményértékelő módszer. A hozzáadott gazdasági érték a nettó adózás utáni nyereség és a befektetett tőke használdozati (alternatív) költségének különbsége.

A hozzáadott gazdasági érték annak az összegnek a becsült értéke, amellyel a hozam nagyobb vagy kisebb, mint az összehasonlítható kockázat mellett a részvényesek vagy hitelezők által

elvárt minimális megtérülési ráta. A hozzáadott gazdasági érték számítható a részlegek (stratégiai üzleti egységek) szintjén is.

A hozzáadott gazdasági érték számításának alaképlete a következő:

Működési bevételek
- Működési költségek
<hr/>
Üzleti eredmény
- Értékvesztés és céltartalék
<hr/>
Adózás előtti üzleti eredmény
- Tőkeváltozások (befektetett tőke x tőkeköltség)
<hr/>
Hozzáadott gazdasági érték

Valamennyi tőkeköltséget figyelembe véve, beleértve a saját tőke költségét is, a hozzáadott gazdasági érték azt a pénzbeli vagyommennyiséget mutatja meg, amelyet az üzleti vállalkozás a beszámolási időszakban termelt vagy elhasznált (felélt).

A Csoport a következőket azonosította, mint a Csoportot érintő lényeges kockázatokat, amelyeket a tőkemenedzsment keretében kezel: hitelezési, piaci, működési, valamint eszköz- és kötelezettségkezelési kockázatok.

Bázel II

A Bázel II felügyeleti célja a pénzügyi rendszer biztonságának és stabilitásának előmozdítása, és legalább a jelenlegi átfogó tőkeszint fenntartása a rendszerben, egyenlő esélyek biztosítása, szélesebb körű megközelítés kialakítása a kockázatok kezelésében, továbbá a nemzetközileg aktív bankok hangsúlyosabb figyelemmel követése. A Bázel II három pillérré épül: minimális tőkekövetelmény, felügyeleti felülvizsgálati folyamat és piaci fegyelmező erő. Az EU-ban a tőkekövetelmény-direktívával (Capital Requirements Directive, CRD) vezették be a Bázel II-t.

A Bázel II három, eltérő kifinomultságú megközelítést kínál az 1. pillér hitelkockázati tőkekövetelmény számításához. Az alapszintű, a sztenderd módszer, külső hitelminősítések használatát írja elő a bankoknak a minősített partnerekre alkalmazott kockázati súlyozások meghatározásához, a többi partnert tág kategóriákba sorolja, és sztenderdizált kockázati súlyokat alkalmaz ezekre a kategóriákra. A következő szint, a belső minősítésen alapuló alap módszer (IRBF), megengedi a bankoknak, hogy hitelkockázati tőkekövetelményüket a partner nem teljesítésének valószínűségére (PD) vonatkozó saját belső értékelésük alapján számítsák ki, de a nem teljesítéskori kockázati kitettség (EAD) és a nem teljesítéskori veszteségráta (LGD) számszerűsítéséhez sztenderd felügyeleti paramétereket kell használni. Végül az IRB fejlett módszer lehetővé teszi a bankok számára, hogy ne csak a PD, hanem az EAD és az LGD számszerűsítése esetében is saját belső értékelésüket használják.

Az IRB megközelítések szerinti tőkeforrás-követelmény célja, hogy fedezze a nem várt veszteségeket; kiszámítása szabályozói előírásban meghatározott képlet szerint történik, amely ezeket a tényezőket, valamint más változókat, például a lejáratot és korrelációt tartalmazza.

A hitelkockázatra vonatkozóan a Csoport a sztenderd módszert alkalmazza 2008. január 1-jei hatállyal. Roll-out tervet dolgoztak ki az IRBF megközelítésre való áttérésre a következő három év folyamán, kismértékű maradék kitettséget hagyva a tartósan sztenderd megközelítésű portfolióban.

A Bazel II tőkekövetelményt ír elő a működési kockázatra vonatkozóan, ismét három kifinomultsági szinttel. Az alapmutató módszere szerinti tőkekövetelmény a bruttó bevételek egyszerű százalékéka, míg a sztenderd módszer értelmében a bruttó bevételek három különböző százaléértékének egyike nyolc meghatározott üzletág mindegyikéhez hozzárendelve. Végül a fejlett mérési módszer a bankok saját statisztikai elemzése és működési kockázat modellezése alapján határozza meg a tőkekövetelményeket. A Csoport jelenleg a sztenderd módszert alkalmazza a működési kockázattal kapcsolatos tőkekövetelmény meghatározásához.

A 2008. január 1-jétől megváltozott tőkeszámítási alapot és a tőkére gyakorolt hatást mutatja be az alábbi táblázat:

5.13

	2009 Basel II	2008 Basel II
Részvénytőke	14 765	14 094
Visszavásárolt saját részvények névértéke	-	-
Jegyzett, de be nem fizetett tőke	-	-
<i>Jegyzett tőke</i>	<i>14 765</i>	<i>14 094</i>
Általános tartalék	234 688	210 523
A visszavásárolt saját részvények névérték fölötti bekerülési értéke		
Immateriális javak	(23 467)	(23 766)
Goodwill	(40 613)	(33 650)
Részesedések pénzintézetekben	(2 555)	(2 453)
Tier 1: Nettó alapvető tőkeelemek	182 818	164 748
Jelentős hátrasorolt kötelezettség	99 940	99 822
Ártértelelési tartalék	833	(844)
Általános banki kockázati tartalék	1 742	5 449
Tier 2: Járulékos tőkeelemek	102 515	104 427
Egyéb levonások	(153)	(194)
Szavatoló tőke	285 180	268 980
Kockázattal súlyozott eszközök (RWA)	2 069 380	2 209 975
Operációs kockázat (OR)	16 777	15 028
Piaci kockázati pozíciók (MR)	9 340	8 221
Kockázattal súlyozott eszközök összesen (RWA + 12,5*MR)	2 395 833	2 500 586
Szavatoló tőke / Összes eszköz	9,18%	9,32%
Tőke megfelelési mutató	13,78%	12,17%
Tőke megfelelési mutató (piaci kockázattal együtt)	11,90%	10,76%

A Bazel II második pillére (felügyeleti felülvizsgálati és értékelési folyamat) mind a Bankot, mind a Felügyeleti-szabályozószerveket bevonja annak felmérésébe, hogy a Banknak kell-e és milyen mértékű pótlólagos tőkét fenntartania az 1. pillér által nem fedezett kockázatokkal szemben. A 2. pillér része a belső tőke megfelelési felülvizsgálati folyamat, amelynek keretében a Bank felméri az 1. pillér által le nem fedett kockázatokat. A Csoport az 1. pillér által le nem fedett alábbi pótlólagos kockázatokat ítélte materiálisnak, és a 2. pillérben olyan

szabályzatokat és gyakorlatokat vezetett be, amelyek ezeknek a kockázatoknak a hatását mérik:

- Hitelezés koncentrációs kockázat
- Ország kockázat
- Nem kereskedési könyvi kamatkockázatok (Banki könyv kamatláb kockázat)
- Elszámolási kockázat (settlement risk)
- Reputációs kockázat
- Likviditási kockázat
- Stratégiai kockázat

A Bázel II 3. pillére a piac fegyelmező erejére vonatkozik, és célja a társaságok átláthatóságának növelése azáltal, hogy a Bázel II szerinti kockázataik, tőke- és kockázatkezelésük konkrét, előre meghatározott részleteinek közzétételére kötelezi a társaságokat.

A Csoport Eszköz- és Forrásgazdálkodási Bizottsága felelős a Csoport tőkemegfelelési mutatójának kezeléséért. Emellett a Csoportnak közölnie kell tőkemegfelelési mutatóját a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletével. A Csoportnak saját tőkekezelési rendszere van, amely naponta tud jelentést készíteni az ALCO számára. A jelentés a kockázattal súlyozott eszközök aktuális helyzetét és a következő 2 hétre vonatkozó napi szintelőrejelzéseket tartalmazza.

A Csoport és egyedileg szabályozott társaságai minden külső tőkekövetelménynek megfeleltek az időszak során.

6 Pénzeszközök

6.1

	2009	2008
Készpénz és jegybanknál lévő egyenlegek	104 299	118 902
Kincstárjegyek és a jegybank által refinanszírozható váltók	81 388	93 783
Pénzeszközök	185 687	212 685

A Csoportnak bizonyos betétek 2%-ának megfelelő minimális kötelező tartalékot (2008: 2 %) kell fenntartania a Nemzeti Banknál. A minimális tartalék az említett betétszámlák év végi egyenlegén alapul, és 2009. december 31-én 26 031 millió Ft volt. (2008: 23 327 millió Ft). 2009. december 31-én a pénztárállomány 73 644 millió Ft volt (2008: 95 798 millió Ft.) 786 millió Ft értékű (2008: 713 millió Ft), értékesíthetőként besorolt kincstárjegy volt elzálogosítva biztosítékként tőzsdei és hitelkártya-ügyletek után; ezeket a Csoport számviteli politikája alapján szintén pénzeszközként mutatjuk ki.

7 Hitelintézetekkel szembeni követelések

7.1

	2009	2008
Folyó - és klíringszámlák	11 922	29 453
Pénzpiaci betétek	21 616	30 429
Hitelkihelyezések	32 451	56 768
Értékvesztés miatti veszteségek	(16)	(39)
Hitelintézetekkel szembeni követelések	65 973	116 611

Értékvesztés miatti veszteségek

Egyenleg január 1-én	(39)	(19)
Tárgyévi értékvesztés miatti veszteség:		
Tárgyévi képzés	(28)	(23)
Tárgyévi feloldás	35	5
Árfolyamváltozás hatása	1	(2)
Diszkont feloldása	-	-
Átsorolás	15	-
Hitelezési veszteségként leírt		-
Egyenleg december 31-én	(16)	(39)

A folyó- és klíringszámlák egyenlegéből 395 millió Ft (2008: 892 millió Ft) egy jelentős befolyással rendelkező tulajdonossal szembeni követelés, amelyet piaci kamatlábbal nyújtottak.

8 Kereskedési céllal tartott eszközök

8.1

	2009		2008		2008	
	Bekerülési érték	Kumulált nem realizált eredmény	Könyv szerinti érték	Bekerülési érték	Kumulált nem realizált eredmény	Könyv szerinti érték
Adósság- és tőkeinstrumentumok						
Kincstárjegyek	1 258	1	1 259	3 398	3	3 401
Államkötvények	11 101	285	11 386	27 508	2 035	29 543
Vállalati kötvények	6 611	540	7 151	8 153	470	8 623
Külföldi vállalati kötvények	657	53	710	114	1	115
Magyar részvények	96	3	99	379	(4)	375
Külföldi részvények	-	-	-	-	-	-
Adósság- és tőkeinstrumentumok összesen	19 723	882	20 605	39 552	2 505	42 057
Származékos pénzügyi instrumentumok						
Deviza alapú származékos pénzügyi instrumentum	-	9 186	9 186	-	11 939	11 939
Index alapú származékos pénzügyi instrumentum	-	22	22	-	8	8
Kamat alapú származékos pénzügyi instrumentum	-	10 443	10 443	-	8 734	8 734
Credit default swap	-	-	-	-	-	-
Opciók	566	2 518	3 084	487	2 365	2 852
Származékos pénzügyi instrumentumok összesen	566	22 169	22 735	487	23 046	23 533
Kereskedési céllal tartott eszközök összesen	20 289	23 051	43 340	40 039	25 551	65 590

9 Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök

9.1

	2009			2008		
	Bekerülési érték	Kumulált nem realizált eredmény	Könyv szerinti érték	Bekerülési érték	Kumulált nem realizált eredmény	Könyv szerinti érték
Deviza alapú származékos pénzügyi instrumentumok	-	-	-	-	68	68
Kamat alapú származékos pénzügyi instrumentumok	-	29	29	-	12	12
Fedezeti célból tartott származékos pénzügyi instrumentumok	-	29	29	-	80	80

Kamatlábckockázat valós érték fedezeti ügylete

A csoport kamatlábswapokkal fedezi fix kamatozású kötvényei és bizonyos követeléseinek valós értéke változásainak való kitétségét. A kamatlábswapokat fix kamatozású kötvények konkrét kibocsátásaival vagy konkrét hitelekkel párosítjuk. (lásd 4/n megjegyzés)

Egyéb fedezeti célú származékos termékek

A Csoport fedezeti elszámolásnak megfelelő fedezeti kapcsolatban meg nem jelölt egyéb származékos termékeket használ deviza-, kamatláb-, részvénypiaci és hitelkockázati kitétségének kezelésére. Az alkalmazott instrumentumok kamatlábswapok, kétdevizás kamatlábswapok, határidős ügyletek és opciók. Az említett származékos termékek valós értékét a fenti táblázat tartalmazza.

10 Értékpapírok

10.1

	2009	2008
<i>Értékesíthető</i>		
Államkötvények	315 241	35 990
Vállalati kötvények	7 277	494
Külföldi államkötvények	20 760	9 766
Külföldi vállalati kötvények	4 613	1 805
Magyar részvények	6 138	2 937
Külföldi részvények	307	252
Értékvesztés miatti veszteségek	(226)	(193)
Értékpapírok	354 110	51 051
<i>Értékvesztés miatti veszteségek</i>		
Egyenleg január 1-én	(193)	-
Tárgyévi értékvesztés miatti veszteség:		
Tárgyévi képzés	(33)	(193)
Tárgyévi feloldás	-	-
Árfolyamváltozás hatása	-	-
Diszkont feloldása	-	-
Hitelezési veszteségként leírt	-	-
Egyenleg december 31-én	(226)	(193)

2009. december 31-én az értékpapírok teljes összegéből 32 249 millió Ft (2008: 22 278 millió Ft) volt elzálogosítva biztosítékként tőzsdei és hitelkártya-ügyletek után a szokásos üzletmenet részeként.

A saját tőkére gyakorolt teljes tárgyévi átértékelési hatás halasztott adó nélkül 668 millió Ft nyereség (2008: 1 050 millió Ft veszteség) és 0 millió Ft halasztott adóbevétel és 33 millió Ft halasztott adóráfördítés (2008: 159 millió Ft halasztott adóbevétel és 3 millió Ft halasztott adóráfördítés).

2009-ben az AFS értékpapírok értékesítése 17 565 millió Ft nyereséget és 1 165 millió Ft veszteséget eredményezett, ami átsorolásra került az egyéb átfogó jövedelemből az eredménybe.

A lenti tábla azt az adózás előtti eredményt mutatja, ami akkor lett volna, ha a Csoport összes adósság-instrumentumát (a valós értéken értékelték kivételével) eredménnyel szemben valós értéken értékeltként jelöltük volna meg vagy az összes adósság-instrumentum amortizált bekerülési értéken szerepelt volna a könyvekben:

10.2

	Adózás előtti eredmény (millió forintban) 2009	Szenáriók hatása (millió forintban) 2009	Adózás előtti eredmény szenárióként (millió forintban) 2009
Ha minden hitelviszonyt megtestesítő eszközt eredménnyel szemben valós értéken értékeltként soroltak volna be	6 037	2 001	8 038
Ha minden hitelviszonyt megtestesítő eszközt (kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként besoroltakat) amortizált bekerülési értéken értékelnénk	6 037	310	6 347

2009. december 31-én a könyv szerinti értéke, a valós értéke és az amortizált bekerülési értéke az összes, nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt adósság-instrumentumoknak a következő:

10.3

	Könyv szerinti érték	Valós érték	Amortizált bekerülési érték
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok besorolva:			
Hitelek és követelésekként	-	-	-
Lejáratig tartott instrumentumként	-	-	-
Értékesíthető pénzügyi eszközként	429 274	429 274	428 362
Összesen	429 274	429 274	428 362

11 Ügyfelekkel szembeni követelések

Ügyfelekkel szembeni követelések amortizált bekerülési értéken

11.1

2 009	Bruttó érték	Egyedileg képzett halmozott értékvesztés	Csoportosan képzett halmozott értékvesztés	Könyv szerinti érték
<i>Nagyvállalati hitelek</i>				
Folyószámlahitelek	42 220	(333)	(32)	41 855
Kereskedelem és ipar	482 046	(9 019)	(853)	472 175
Ingatlan	697 167	(9 003)	(8)	688 155
Nagyvállalati hitelek összesen	1 221 433	(18 355)	(893)	1 202 185
<i>Kis- és középvállalkozási hitelek</i>				
Folyószámlahitelek	50 787	(4 800)	(1 085)	44 902
Kereskedelem és ipar	365 261	(55 733)	(1 367)	308 162
Ingatlan	17 451	(1 098)	(56)	16 297
Hitelkártya	6 862	(305)	(24)	6 533
Kis- és középvállalkozási hitelek összesen	440 361	(61 936)	(2 532)	375 894
<i>Lakossági kihelyezések</i>				
Folyószámlahitelek	23 795	(4 656)	(4 280)	14 859
Lakásépítési, lakásvásárlási hitel	499 698	(1 593)	(6 118)	491 987
Hitelkártya	20 905	(10)	(1 183)	19 711
Személyi hitel	5 154	(213)	(1 299)	3 642
Munkavállalóknak nyújtott hitel	11 187	(23)	(26)	11 138
Kereskedelem és ipar	166 919	(7 638)	(7 455)	151 826
Lakossági hitelek összesen	727 658	(14 133)	(20 361)	693 163
Ügyfelekkel szembeni követelések összesen	2 389 452	(94 424)	(23 786)	2 271 242

2 008	Bruttó érték	Egyedileg képzett halmozott értékvesztés	Csoportosan képzett halmozott értékvesztés	Könyv szerinti érték
<i>Nagyvállalati hitelek</i>				
Folyószámlahitelek	46 605	(626)	(19)	45 960
Kereskedelem és ipar	456 954	(4 789)	(178)	451 987
Ingatlan	626 279	(2 269)	(642)	623 368
Nagyvállalati hitelek összesen	1 129 838	(7 684)	(839)	1 121 315
<i>Kis- és középvállalkozási hitelek</i>				
Folyószámlahitelek	48 753	(3 640)	(116)	44 997
Kereskedelem és ipar	389 823	(38 880)	(825)	350 118
Ingatlan	51 045	(4 043)	(82)	46 920
Hitelkártya	6 648	(170)	(17)	6 461
Kis- és középvállalkozási hitelek összesen	496 269	(46 733)	(1 040)	448 496
<i>Lakossági kihelyezések</i>				
Folyószámlahitelek	28 629	(5 307)	(931)	22 391
Lakásépítési, lakásvásárlási hitel	464 098	(325)	(2 711)	461 062
Hitelkártya	17 051	-	(1 377)	15 674
Személyi hitel	156 506	(4 262)	(2 028)	150 216
Munkavállalóknak nyújtott hitel	11 292	-	(73)	11 219
Kereskedelem és ipar	68 214	(4 774)	(1 019)	62 421
Lakossági hitelek összesen	745 790	(14 668)	(8 139)	722 983
Ügyfelekkel szembeni követelések összesen	2 371 897	(69 085)	(10 018)	2 292 794

Értékvesztés

11.2

	2009	2008
<i>Egyedi értékvesztésképzés ügyfelekkel szembeni követelések után</i>		
Egyenleg január 1-én	69 085	44 747
Tárgyévi értékvesztés miatti veszteség:		
Tárgyévi képzés	55 979	68 058
Tárgyévi felhasználás	(13 376)	(30 965)
Leányvállalatok akvizíciója		-
Tárgyévi feloldás	(9 235)	(7 127)
Nettó megtérülés	1 539	801
Árfolyamváltozás hatása	(396)	970
Diszkont feloldása	(4 421)	(1 732)
Átsorolás	(3 563)	(4 866)
Újramegállapítás	-	-
Egyenleg december 31-én	94 073	69 085

Csoportos értékvesztésképzés ügyfelekkel szembeni követelések után

Egyenleg január 1-én	10 018	4 017
Tárgyévi értékvesztés miatti veszteség:		
Tárgyévi képzés	16 780	3 862
Tárgyévi feloldás	(4 787)	(1 510)
Nettó megtérülés	-	-
Tárgyévi feloldás	(497)	(1 787)
Árfolyamváltozás hatása	(196)	570
Diszkont feloldása	(1 111)	-
Átsorolás	3 579	4 866
Újramegállapítás	-	-
Egyenleg december 31-én	23 786	10 018

Az ügyfelekkel szembeni követelések ágazat szerinti koncentrációja az alábbi volt december 31-én:

11.3

Szektor 2009	Bruttó érték	Egyedileg képzett halmozott értékvesztés	Csoportosan képzett halmozott értékvesztés	Könyv szerinti érték
Ingatlan	775 661	(17 889)	(1 769)	756 003
Élelmiszeripar	150 173	(19 235)	(630)	130 308
Pénzügyi szolgáltatások	52 895	(2 265)	(68)	50 562
Építőipar	103 341	(9 386)	(1 269)	92 686
Kereskedelem és szolgáltatások	78 818	(3 948)	(913)	73 957
Logisztika	87 037	(2 121)	(896)	84 020
Közművek	48 717	(1 226)	(89)	47 402
Gépjárműgyártás	49 918	(2 525)	(1 459)	45 934
Olaj- és gázipar	15 983	(185)	(27)	15 771
Technológia	29 397	(5 132)	(976)	23 289
Kohászat és bányászat	25 491	(4 737)	(57)	20 697
Vendéglátóipar	29 286	(2 340)	(357)	26 589
Non-profit szervezetek	5 360	(92)	(4)	5 264
Vegyipar	26 533	(3 036)	(89)	23 408
Gépgyártás	31 629	(1 433)	(203)	29 993
Kormányzati szervek	55 742	(100)	(41)	55 601
Tartós fogyasztási cikkek	21 556	(2 502)	(273)	18 781
Hírközlés	15 118	(1 334)	(161)	13 623
Távközlés	29 436	(757)	(3)	28 676
Gyógyszergyártás	15 001	(116)	(53)	14 832
Textil- és ruhagyártás	11 454	(2 371)	(186)	8 897
Cellulóz- és papírgyártás	20 699	(2 360)	(334)	18 005
Egyéb	87 510	(3 670)	(188)	83 652
Privát	622 697	(5 664)	(13 741)	603 292
Ügyfelekkel szembeni követelések összesen	2 389 452	(94 424)	(23 786)	2 271 242

Szektor 2008	Bruttó érték	Egyedileg képzett halmozott értékvesztés	Csoportosan képzett halmozott értékvesztés	Könyv szerinti érték
Ingatlan	718 845	(10 751)	(351)	707 743
Élelmiszeripar	173 812	(14 666)	(227)	158 919
Pénzügyi szolgáltatások	101 174	(1 614)	(41)	99 519
Építőipar	92 831	(9 474)	(210)	83 147
Kereskedelem és szolgáltatások	120 787	(1 847)	(1 082)	117 858
Logisztika	68 487	(956)	(99)	67 432
Közművek	35 436	(1 268)	(26)	34 142
Gépjárműgyártás	47 629	(1 966)	(64)	45 599
Olaj- és gázipar	18 444	(176)	(155)	18 113
Technológia	70 527	(6 377)	(42)	64 108
Kohászat és bányászat	22 834	(1 215)	(16)	21 603
Vendéglátóipar	19 603	(1 742)	(62)	17 799
Non-profit szervezetek	14 673	(17)	(11)	14 645
Vegyipar	26 167	(1 151)	(18)	24 998
Gépgyártás	40 141	(2 053)	(59)	38 029
Kormányzati szervek	15 660	(156)	(18)	15 486
Tartós fogyasztási cikkek	22 544	(1 995)	(43)	20 506
Hírközlés	9 854	(875)	(20)	8 959
Távközlés	17 091	(850)	(10)	16 231
Gyógyszergyártás	14 936	(69)	(18)	14 849
Textil- és ruhagyártás	14 228	(2 209)	(35)	11 984
Cellulóz- és papírgyártás	18 076	(1 648)	(20)	16 408
Egyéb	81 958	(1 328)	(318)	80 312
Privát	606 160	(4 682)	(7 073)	594 405
Ügyfelekkel szembeni követelések összesen	2 371 897	(69 085)	(10 018)	2 292 794

Megjegyzések a szektorok közötti változásokhoz:

A statisztikai kódok változásai miatt (módosítva a KSH által (Központi Statisztikai Hivatal)) a RIBs kódok szerinti allokálás jelentősen megváltozott. A legjelentősebb változást tükröző RIBs kódok a következők:

Pénzügyi szolgáltatások: 37 milliárd forint csökkenés
Kereskedelem és szolgáltatások: 38 milliárd forint csökkenés
Technológia: 28 milliárd forint csökkenés

2009. december 31-én valós érték fedezeti kapcsolatban fedezett tételként megjelölt hitelek könyv szerinti értéke 28 357 millió Ft volt, míg amortizált bekerülési értékük 28 188 millió Ft.

Pénzügyi lízingből származó követelések

Finanszírozási tevékenysége keretében a Csoport lízingbe adóként pénzügyilízing-ügyleteket köt. A Csoport bruttó lízingbefektetése, valamint a minimális lízingfizetési követelések nettó jelenértéke a hátralévő futamidő szerint 2009. és 2008. december 31-én:

11.4

2 009	1 éven belül	1 és 5 év között	5 éven túl	Összesen
Bruttó lízingbefektetés	15 383	25 240	9 151	49 774
Meg nem szolgáltatott pénzügyi bevételek	(2 607)	(4 234)	(1 563)	(8 404)
Minimális lízingfizetések jelenértéke	12 776	21 006	7 588	41 370
Minimális lízingfizetésekből származó behajthatatlan követelésekre elsámolt halmozott leírás	-	-	-	-
Pénzügyi lízingek a mérlegfordulónapon	12 776	21 006	7 588	41 370

2 008	1 éven belül	1 és 5 év között	5 éven túl	Összesen
Bruttó lízingbefektetés	14 063	32 670	11 035	57 768
Meg nem szolgáltatott pénzügyi bevételek	(3 166)	(6 325)	(1 680)	(11 171)
Minimális lízingfizetések jelenértéke	10 897	26 345	9 355	46 597
Minimális lízingfizetésekből származó behajthatatlan követelésekre elsámolt halmozott leírás	-	-	(567)	(567)
Pénzügyi lízingek a mérlegfordulónapon	10 897	26 345	8 788	46 030

2009-ben 356 millió Ft függő bérleti díjak szerepeltek a pénzügyi bevételben (2008: 0 Ft), és fennállt 561 millió Ft nem garantált maradványérték (2008: 394 millió Ft). 2009. december 31-én a behajthatatlan minimális lízingfizetésekből származó követelésekre elsámolt halmozott értékvesztés nem volt (2008: 567 millió Ft).

A szerződések eredeti lejárat ideje 1-10 év között váltakozik. A lízingszerződések többsége CHF alapú. A szerződések a vonatkozó BUBOR-hoz, LIBOR-hoz illetve EURIBOR-hoz kötött változó kamatlábbal kamatoznak. Általában szállodák, irodák és gépjárművek képezik lízing tárgyát. Nincs garantált maradványérték.

12 Egyéb eszközök

12.1

	2009	2008
Aktív időbeli elhatárolások és egyéb követelések	25 421	10 572
Készletek	1 096	196
Értékesítésre tartott eszközök	7 716	3 088
Társasági adó követelés	3 302	4 267
Egyéb visszaigényelhető adók	109	370
Értékvesztés miatti veszteség	(352)	(276)
Egyéb eszközök összesen	37 292	18 217

Értékvesztés miatti veszteség

Egyenleg január 1-én	(276)	(63)
Tárgyévi értékvesztés miatti veszteség:		
Tárgyévi képzés	(76)	(213)
Tárgyévi feloldás	-	-
Árfolyamváltozás hatása	-	-
Diszkont feloldása	-	-
Hitelezési veszteségként leírt	-	-
Egyenleg december 31-én	(352)	(276)

2009. december 31-én a készletek értékéből 7 716 millió Ft (2008: 3 088 millió Ft) követelések utáni biztosíték érvényesítéséből származott.

13 Goodwill

13.1

	2009	2008
<i>Bekerülési érték</i>		
Egyenleg január 1-én	34 702	37 502
Üzleti kombináció keretében történt felvásárlások	-	-
Kisebbségi részesedés megszerzése	16 575	-
Egyéb felvásárlások - belső előállítás	-	-
Árfolyamváltozás hatása	(804)	(2 800)
Leányvállalatok értékesítése	-	-
Egyenleg december 31-én	50 473	34 702
<i>Értékvesztés miatti veszteségek</i>		
Egyenleg január 31-én	(1 052)	-
Tárgyévi értékvesztés	(8 912)	(1 052)
Árfolyamváltozás hatása	104	-
Egyenleg december 31-én	(9 860)	(1 052)
<i>Könyv szerinti érték</i>		
Január 1-én	33 650	37 502
December 31-én	40 613	33 650

A pénztermelő egységek értékvesztési vizsgálata

Az értékvesztési vizsgálat céljából a goodwill hozzárendelésre került a Csoport működési divízióihoz, amelyek a Csoporton belül azt a legalacsonyabb szintet tükrözik, amelyen a goodwill belső vezetési célokra megfigyelésre kerül.

A goodwill könyv szerinti értékét az alábbi pénztermelő egységekhez rendeljük hozzá:

13.2

	2009	2008
MKB Union Bank AD	32 418	16 032
MKB Romexerra Bank S.A.	7 344	16 767
MKB Eurolízing Zrt.	6 796	5 538
-ebből leányvállalatok	851	851
Goodwill	46 558	38 337

Az MKB Romexerra Bank S.A. magában foglalja a Romexerra csoport tagjait, az MKB Euroleasing Zrt. pedig az Euroleasing csoport tagjait.

Mivel az MKB Euroleasing Zrt. tőkemódszerrel kerül bevonásra, ezért a teljes könyv szerinti értéke tesztelésre kerül.

A pénztermelő egységek megtérülő értékének meghatározása a használati értékük alapján történt.

A használati érték az egység folyamatos működéséből keletkezett jövőbeni cash flow-k diszkontálásával került megállapításra. A működésből származó várható jövőbeni cash flow becsléséhez a Csoport független értékelőket is igénybe vett. A fontos feltételezésekhez tartozó becslött értékek a vezetőség megítélését tükrözik a bulgáriai és romániai banki, valamint a magyarországi lízingágazat jövőbeni tendenciáiról, és mind külső, mind belső forrásokat alapul vesznek (múltbeli adatok).

A becslési folyamat során a következő fontos feltevéseket alkalmaztuk:

MKB Unionbank AD

A cash-flow-kat tényleges működési eredmények és egy ötéves üzleti terv alapján becslöttük meg. Az üzleti terv szerint a bevétel az első évben eléri a 1 854 millió Ft-ot, az ötödik év végére pedig el kell érnie az 5 392 millió Ft-ot. 2010 és 2014 között a nettó kamatjövedelem folyamatos emelkedésére számít a vezetőség, 8 065 millió Ft-ról 11 742 millió Ft-ra. Párhuzamos hatásként a nem kamatjellegű bevételek értéke várhatóan 2 801 millió Ft-ról 5 005 millió Ft-ra nő. A pénzügyi válság következtében 2010-ben is magas céltartalék állományt várunk, mintegy 2 769 millió Ft-ot, ami várhatóan 2014-re 2 329 millió Ft-ra fog csökkenni.

7,4 százalékos adózás előtti diszkontrátát alkalmaztunk az MKB Unionbank megtérülő értékének meghatározása során. A diszkontrátát a súlyozott átlagos tőkeköltés alapján becslöttük meg.

A pénzügyi válság után növekvő növekedési ráta alapján extrapoláljuk a cash flow-előrejelzéseket a legújabb üzleti terv által lefedett időszakon túli első 5 évre, míg állandó rátát alkalmazunk 2014-től kezdődően.

Mivel a bulgáriai piac hatalmas növekedési potenciállal rendelkezik, úgy gondoljuk, hogy ez az ötéves előrejelzés reális, és hitelesen tükrözi legjobb becsléseinket.

A cash flow-előrejelzés szerint az MKB Unionbank használati értéke nagyobb, mint könyv szerinti értéke, ezért nincs szükség értékvesztésre.

MKB Romexterra Bank S.A.

A cash flow-kat tényleges működési eredmények és egy ötéves üzleti terv alapján becsültük meg. A cash flow-k számításánál figyelembe vettük az átszervezések hatásait, mivel azokat a menedzsment a Goodwill értékvesztési teszt elkészítésének napja előtt elfogadta. Az üzleti terv szerint a veszteség az első évben eléri a 3 384 millió Ft-ot, az ötödik év végére pedig a nyereségnek el kell érnie a 1 337 millió Ft-ot. Az átszervezések következtében a nettó kamatjövedelem, valamint a nem kamatjellelű bevételek emelkedésére számít a vezetőség 2010-ben Romániában kedvezőtlen gazdasági körülményekre és nagy mértékű értékvesztésre számítunk. Az átszervezés során a nem teljesítő hitelek egy része eladásra kerül, miután javulás várható. 11,1 százalékos adózás előtti diszkontrátát alkalmaztunk az MKB Romexterra Bank megtérülő értékének meghatározása során. A diszkontrátát súlyozott átlagos tőkeköltség alapján becsültük meg.

Csökkenő növekedési ráta alapján extrapoláljuk a cash-flow-előrejelzéseket a legújabb üzleti terv által lefedett időszakon túli első 5 évre, míg állandó rátát alkalmazunk 2014-től kezdődően.

Mivel a romániai piac növekedési potenciállal rendelkezik, úgy gondoljuk, hogy ez az ötéves előrejelzés reális, és hitelesen tükrözi legjobb becsléseinket.

A cash-flow-előrejelzés szerint az MKB Romexterra Bank használati értéke kisebb, mint könyv szerinti értéke, ezért 8 912 millió Ft értékvesztés szükséges.

MKB Euroleasing Zrt.

A cash-flow-kat tényleges működési eredmények és egy ötéves üzleti terv alapján becsültük meg. Az üzleti terv szerint a bevétel az első évben eléri a 989 millió Ft-ot, az ötödik év végére pedig el kell érnie az 1 887 millió Ft-ot.

A piac folyamatos telítődésével párhuzamosan a nettó kamatjövedelem stagnálására számítunk 2010 és 2014 között. Párhuzamos hatásként a nem kamatjellelű bevételek értéke várhatóan kismértékben növekedni fog. Csökkenő átlagos értékvesztés miatti veszteséggel számoltunk a pénzügyi válság után.

6,6 százalékos adózás előtti diszkontrátát alkalmaztunk az MKB Euroleasing megtérülő értékének meghatározása során. A diszkontrátát súlyozott átlagos tőkeköltség alapján becsültük meg.

Csökkenő növekedési ráta alapján extrapoláljuk a cash-flow-előrejelzéseket a legújabb üzleti terv által lefedett időszakon túli első 5 évre, míg állandó rátát alkalmazunk 2014-től kezdődően.

Mivel az Euroleasing piacvezető az autó- és gépjárműpark-lízing területén, úgy gondoljuk, ez az ötéves előrejelzés reális, és hitelesen tükrözi legjobb becsléseinket.

A cash-flow-előrejelzés szerint az MKB Euroleasing Zrt. használati értéke nagyobb, mint könyv szerinti értéke, ezért nincs szükség értékvesztésre.

14 Társult és közös vezetésű vállalkozásokban lévő befektetések

14.1

	2009	2008
Bekerülési érték	10 731	7 867
Felvásárlásokon keletkezett goodwill	1 527	1 528
A felvásárlás után képződött tartalékokból való részesedés	(229)	1 836
Társult és közös vezetésű vállalkozásokban lévő befektetések	12 029	11 231

A társult és közös vezetésű vállalkozások általános és pénzügyi adatai a következők:

14.2

	MKB Euroleasing Zrt.	MKB Euroleasing Autópark Zrt.	Ercorner Kft.	GIRO Zrt.	Pannonhalmi Borház Termelő és Szolgáltató Kft.
<i>Általános adatok</i>					
Tulajdonrész %	50%	49,99%	50%	22,19%	45,48%
Bevonás módja	tőkemódszer	tőkemódszer	tőkemódszer	tőkemódszer	tőkemódszer
<i>Pénzügyi adatok</i>					
Forgóeszközök	2 090	4 164	107	4 672	200
Befektetett eszközök	9 020	13 221	9 557	4 219	1 124
Eszközök összesen	11 110	17 385	9 664	8 891	1 324
Rövid lejáratú kötelezettségek	1 921	8 802	7 318	2 925	564
Hosszú lejáratú kötelezettségek	9 189	8 583	2 346	5 966	760
Kötelezettségek összesen	11 110	17 385	9 664	8 891	1 324
Tőke					
Bevételek	908	12 553	347	6 317	301
Ráfordítások	670	12 620	536	5 923	322
Eredmény	238	(67)	(189)	394	(21)

15 Immateriális javak és tárgyi eszközök

15.1

2009	Immateriális javak	Saját tulajdonú épületek	Berendezések	Összesen
<i>Bekerülési vagy vélelmezett bekerülési érték</i>				
Egyenleg január 1-én	31 742	37 151	41 823	110 716
Üzleti kombináció keretében történt felvásárlások				
Egyéb felvásárlások - belső előállítás	12 167	13 796	6 044	32 007
Egyéb növekedések	(4 643)	4	4 706	67
Értékesítések és kivezetések	(5 244)	(2 834)	(4 640)	(12 718)
Árfolyamváltozás hatása	8	(93)	(68)	(153)
Egyenleg december 31-én	34 030	48 024	47 865	129 919
<i>Értécsökkenés és értékvesztés miatti veszteségek</i>				
Egyenleg január 1-én	7 976	4 995	17 474	30 445
Üzleti kombináció keretében történt felvásárlások				
Éves értécsökkenési leírás	2 640	1 277	4 740	8 657
Értékvesztés miatti veszteség	-	162	12	174
Értékvesztés visszafirása	-	-	-	-
Értékesítések és kivezetések	(50)	(152)	(1 450)	(1 652)
Egyéb növekedés	-	-	67	67
Árfolyamváltozás hatása	(2)	(31)	(31)	(64)
Egyenleg december 31-én	10 564	6 251	20 812	37 627
<i>Könyv szerinti érték</i>				
Január 1-én	23 766	32 155	24 349	80 271
December 31-én	23 466	41 773	27 053	92 292

2008	Immateriális javak	Saját tulajdonú épületek	Berendezések	Összesen
<i>Bekerülési vagy vélelmezett bekerülési érték</i>				
Egyenleg január 1-én	29 502	32 977	37 018	99 497
Üzleti kombináció keretében történt felvásárlások	-	-	-	-
Egyéb felvásárlások - belső előállítás	8 466	4 095	7 023	19 584
Egyéb növekedések	-	331	189	520
Értékesítések és kivezetések	(6 237)	(23)	(2 305)	(8 565)
Árfolyamváltozás hatása	11	(229)	(102)	(320)
Egyenleg december 31-én	31 742	37 151	41 823	110 716
<i>Értécsökkenés és értékvesztés miatti veszteségek</i>				
Egyenleg január 1-én	7 432	4 047	14 970	26 449
Üzleti kombináció keretében történt felvásárlások	-	-	-	-
Éves értécsökkenési leírás	2 692	914	3 849	7 455
Értékvesztés miatti veszteség	-	-	14	14
Értékvesztés visszafirása	-	-	-	-
Értékesítések és kivezetések	(2 153)	(1)	(1 323)	(3 477)
Egyéb növekedés	-	60	(55)	5
Árfolyamváltozás hatása	5	(25)	19	(1)
Egyenleg december 31-én	7 976	4 996	17 474	30 445
<i>Könyv szerinti érték</i>				
Január 1-én	22 070	28 930	22 048	73 048
December 31-én	23 766	32 155	24 349	80 271

16 Hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek

16.1

	2009	2008
Folyó- és klíringszámlák	4 228	5 355
Pénzpiaci betétek	932 831	758 085
Hitelfelvételek	205 820	183 669
Hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek	1 142 880	947 109

2009. december 31-én a hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek záró egyenlegéből 76 188 millió Ft (2008: 293 436 millió Ft) kapcsolódott olyan szerződésekhez, amelyeknek eredeti futamideje több mint öt év volt.

17 Folyó- és betétszámlák

17.1

	2009	2008
Vállalkozásoktól	734 941	704 371
Magánszemélyektől	671 056	563 471
Folyó- és betétszámlák	1 405 997	1 267 842

2009. december 31-én a folyó- és betétszámlák összegéből 18 276 millió Ft (2008: 30 057 millió Ft) volt eredménnyel szemben valós értéken értékelt instrumentum.

18 Kereskedési célú kötelezettségek

18.1

	2009			2008		
	Bekerülési érték	Kumulált nem realizált eredmény	Könyv szerinti érték	Bekerülési érték	Kumulált nem realizált eredmény	Könyv szerinti érték
<i>Származékos pénzügyi instrumentumok</i>						
Deviza alapú származékos pénzügyi instrumentumok	-	9 866	9 866	-	20 668	20 668
Index alapú származékos pénzügyi instrumentumok	-	34	34	-	20	20
Kamat alapú származékos pénzügyi instrumentumok	-	6 956	6 956	-	6 545	6 545
Credit default swap	52	38	90	52	139	191
Opciók	894	2 118	3 012	718	2 089	2 807
Származékos pénzügyi instrumentumok összesen	946	19 012	19 958	770	29 461	30 231
Kereskedési célú kötelezettségek összesen	946	19 012	19 958	770	29 461	30 231

19 Fedezeti célú származékos pénzügyi kötelezettségek

19.1

	2009			2008		
	Bekerülési érték	Kumulált nem realizált eredmény	Könyv szerinti érték	Bekerülési érték	Kumulált nem realizált eredmény	Könyv szerinti érték
Deviza alapú származékos pénzügyi instrumentumok	-	-	-	-	1 737	1 737
Kamat alapú származékos pénzügyi instrumentumok	-	337	337	-	1 487	1 487
Fedezeti célból tartott származékos pénzügyi instrumentumok	-	337	337	-	3 224	3 224

20 Egyéb kötelezettségek és céltartalékok

20.1

	2009	2008
Passzív időbeli elhatárolások és egyéb kötelezettségek	29 824	27 608
Fizetendő társasági adó	-	180
Egyéb adókötelezettségek	2 094	1 859
Fizetendő osztalék	-	-
Garanciákra és függő kötelezettségekre képzett céltartalék	2 152	1 957
Egyéb kötelezettségek és céltartalékok	34 070	31 604

Függő tételekre és jövőbeni kötelezettségekre képzett céltartalék

20.2

	2009	2008
Egyenleg január 1-én	1 957	1 532
Tárgyévi céltartalék-képzés	1 555	1 337
Tárgyévi céltartalék-felhasználás	(271)	(192)
Tárgyévi céltartalék-felszabadítás	(1 089)	(725)
Árfolyamváltozás hatása	0	4
Diszkont feloldása	-	-
Egyenleg december 31-én	2 152	1 957

650 millió Ft (2008: 550 millió Ft) céltartalékokat képeztünk függő kötelezettségekből és szerződéses elkötelezettségekből felmerülő jövőbeni költségekre (lásd 35. megjegyzés), amelyekből 1 102 millió Ft (2008: 1 075 millió Ft) garanciákhoz és 400 millió Ft szerződéses elkötelezettséghez kapcsolódik (2008: 332 millió Ft).

Pénzügyi lízingügyletek lízingbe vevőként

Üzleti tevékenysége során a Csoport, mint lízingbe vevő pénzügyi lízingügyleteket köt. A Csoport jövőbeni minimális lízingfizetése a beszámolási időszak végén, valamint azok nettó jelenértéke a hátralévő futamidő szerint 2009. és 2008. december 31-én az alábbi volt:

20.3

2 009	1 éven belül	1 és 5 év között	5 éven túl	Összesen
Jövőbeni minimális lízingfizetési kötelezettség	1 638	6 693	30 159	38 490
Meg nem szolgáltat pénzügyi bevételek	(1 156)	(5 098)	(23 568)	(29 822)
A minimális lízingfizetési kötelezettség jelenértéke	482	1 594	6 592	8 668
Pénzügyi lízingek lízingbe vevőként	482	1 594	6 592	8 668

2 008	1 éven belül	1 és 5 év között	5 éven túl	Összesen
Jövőbeni minimális lízingfizetési kötelezettség	179	357	-	536
Meg nem szolgáltat pénzügyi bevételek	(24)	(28)	-	(52)
A minimális lízingfizetési kötelezettség jelenértéke	155	329	-	484
Pénzügyi lízingek lízingbe vevőként	155	329	-	484

2009-ben nem szerepeltek függő bérleti díjak a pénzügyi bevételben (2008: Nulla). Nem várható a beszámolási időszak végére al-lízingfizetésből származó bevétel. A lízingbe vett irodai berendezések nettó könyv szerinti értéke 466 millió Ft (2008: 621 millió Ft), a beszámolót készítő gazdálkodó egység által használt ingatlanok nettó könyv szerinti értéke 8 289 millió Ft volt (2008: 0 millió Ft) volt a beszámolási időszak végén.

A Csoport egyes fiókjait operatív lízing formájában bérlő. 2009. és 2008. december 31-én a fel nem mondható operatív lízingügyletekből eredő összes jövőbeni minimális lízingfizetési kötelezettség hátralévő futamidő szerint a következő volt:

20.4

2 009	1 éven belül	1 és 5 év között	5 éven túl	Összesen
Minimális lízingfizetési kötelezettség	3 103	5 654	6 098	14 856
Fel nem mondható operatív lízingügyletek	3 103	5 654	6 098	14 856

2 008	1 éven belül	1 és 5 év között	5 éven túl	Összesen
Minimális lízingfizetési kötelezettség	2 216	3 643	21 943	27 802
Fel nem mondható operatív lízingügyletek	2 216	3 643	21 943	27 802

Nem várhatók al-lízing fizetések ezekből a fel nem mondható lízingügyletekből.

2009-ben a Csoportnak 3 222 millió Ft (2008: 672 millió Ft) költségként kimutatott lízing és al-lízing kifizetése volt. Függő bérleti díjak és al-lízing kifizetések nem voltak.

A lízingszerződések eredeti lejáratú ideje 1-10 év között váltakozik. A szerződés szerinti lízingfizetések általában a fogyasztói árindexhez vannak kötve. Nincsenek vételi opciók vagy korlátozások.

21 Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok

21.1

Hivatkozás	Kamat	Névérték	Első kibocsátás	Lejárat	Tőzsdén jegyzett	Könyv szerinti érték 2009	Könyv szerinti érték 2008
XS0232164342 EUR 50 million	Változó kamat	13 541	2005.10.11	2010.10.11	Igen (Luxemburg)	13 541	13 237
XS0256867648 EUR 50 million	Változó kamat	13 542	2006.06.06	2011.06.06	Igen (Luxemburg)	12 187	13 230
MKB Eur6 Fix 2011 4%	Fix kamat	3 521	2009.11.10	2011.11.10	Nem	2 489	-
XS0311628407 RON 50 million	Változó kamat	3 197	2007.07.19	2010.07.19	Igen (Luxemburg)	3 197	3 306
XS0330903070 SKK 1000 million	Változó kamat	8 990	2007.11.19	2010.11.19	Igen (Luxemburg)	7 156	8 790
MKB Részvény Index 1. Kötvény	Strukturált	400	2008.09.12	2012.09.12	Igen (BÉT)	400	400
MKB 20100915 Kötvény	Fix kamat	3 968	2008.07.23	2010.09.15	Igen (BÉT)	4 014	3 350
MKB Relax 2. Kötvény	Strukturált	252	2008.08.12	2010.02.12	Igen (BÉT)	225	252
MKB III. kötvény	Változó kamat	40 986	2005.12.09	2011.02.07	Igen (BÉT)	29 931	35 890
MKB IV. kötvény	Változó kamat	28 000	2009.06.10	2011.12.09	Igen (BÉT)	27 763	-
MKB V. kötvény	Változó kamat	6 000	2009.10.30	2012.10.26	Igen (BÉT)	4 622	-
MKB FIX + 2010	Fix kamat	3 000	2005.10.21	2010.10.21	Igen (BÉT)	1 070	1 092
MKB FIX + 2013	Fix kamat	3 000	2006.02.15	2013.02.15	Igen (BÉT)	322	318
MKB FIX + 2016	Fix kamat	3 000	2006.02.15	2016.02.15	Igen (BÉT)	90	107
MKB Kiszámítható Kötvény	Fix kamat	4 222	2009.05.08	2010.12.08	Nem	4 217	-
MKB Kiszámítható 2. Kötvény	Fix kamat	3 202	2009.06.12	2010.12.10	Nem	3 199	-
MKB Kiszámítható 3. Kötvény	Fix kamat	1 571	2009.06.25	2011.01.25	Nem	1 570	-
MKB Kiszámítható 4. Kötvény	Fix kamat	867	2009.08.19	2011.02.22	Nem	866	-
MKB Kiszámítható 5. Kötvény	Fix kamat	2 583	2009.09.25	2011.03.31	Nem	2 579	-
MKB Kiszámítható 6. Kötvény	Fix kamat	664	2009.10.30	2011.04.28	Nem	663	-
MKB Kiszámítható 7. Kötvény	Fix kamat	1 187	2009.12.18	2011.07.04	Nem	1 185	-
MKB D100120	Diszkont	10 800	2009.09.09	2010.01.20	Igen (BÉT)	10 752	-
MKB D100310	Diszkont	8 000	2009.10.09	2010.03.10	Igen (BÉT)	5 847	-
Az MKB által kibocsátott kötvények felhalmozódott kamata						1 427	2 419
MKB Unionbank AD		0 N.A.	N.A.	Nem			1 323
MKB Romexterra Bank S.A.		167 N.A.	N.A.	Nem		268	239
A leányvállalatok által kibocsátott kötvények felhalmozódott kamata						-	38
2009-ben lejárt kötvények						-	185 137
Kibocsátott kötvények		164 660				139 580	269 129

A Csoport eredménnyel szemben valósan értékeli strukturált kötvényeit, mivel azok olyan eszközökhöz kapcsolódnak, amelyek ugyanazon kockázattal rendelkeznek, és ellentétesen változik a valósértékük. 2009. december 31-én az eredménnyel szemben valós értéken értékelt saját kibocsátású kötvények értéke 644 millió Ft volt (2008: 1 063 millió Ft).

22 Hátrasorolt kötelezettségek

22.1

2 009	Felvétel időpontja	Összeg eredeti devizában	Eredeti devizanem	Kamat	Lejárat	Jegyzett	Könyv szerinti érték	
<i>Hátrasorolt kötelezettségek a tulajdonosoktól</i>								
	BAYERISCHE LANDESBANK	2002.10.30	50 000 000	EUR	6M EURIBOR+3.12%	2017.10.30	Nem	13 640
	BAYERISCHE LANDESBANK	2003.12.16	36 000 000	EUR	6M EURIBOR+1.5%	2013.12.16	Nem	9 751
	BAYERISCHE LANDESBANK	2005.06.10	45 000 000	EUR	6M EURIBOR+1.5%	2015.06.15	Nem	12 189
	BAYERISCHE LANDESBANK	2008.10.21	50 000 000	EUR	6M EURIBOR+5%	2018.10.22	Nem	13 691
	BAWAG P.S.K. BANK	2003.12.16	4 000 000	EUR	6M EURIBOR+1.5%	2013.12.16	Nem	1 083
	BAWAG P.S.K. BANK	2005.06.16	5 000 000	EUR	6M EURIBOR+1.5%	2015.06.15	Nem	1 354
<i>Kibocsátott alárendelt kölcsöntőke-követelések</i>								
	BAYERISCHE LANDESBANK	2006.10.04	120 000 000	EUR	3M EURIBOR+1.01%	2016.10.04	Nem	32 507
	BAYERISCHE LANDESBANK	2007.07.31	75 000 000	EUR	3M EURIBOR+0.92%	2017.07.31	Nem	20 369
Hátrasorolt kötelezettségek		-	385 000 000	-	-	-	-	104 584

2 008	Felvétel időpontja	Összeg eredeti devizában	Eredeti devizanem	Kamat	Lejárat	Jegyzett	Könyv szerinti érték	
<i>Hátrasorolt kötelezettségek a tulajdonosoktól</i>								
	BAYERISCHE LANDESBANK	2002.10.30	50 000 000	EUR	6M EURIBOR+3.12%	2017.10.30	Nem	13 426
	BAYERISCHE LANDESBANK	2003.12.16	36 000 000	EUR	6M EURIBOR+1.5%	2013.12.16	Nem	9 533
	BAYERISCHE LANDESBANK	2005.06.10	45 000 000	EUR	6M EURIBOR+1.5%	2015.06.15	Nem	11 917
	BAYERISCHE LANDESBANK	2008.10.21	50 000 000	EUR	6M EURIBOR+5%	2018.10.22	Nem	13 482
	BAWAG P.S.K. BANK	2003.12.16	4 000 000	EUR	6M EURIBOR+1.5%	2013.12.16	Nem	1 059
	BAWAG P.S.K. BANK	2005.06.16	5 000 000	EUR	6M EURIBOR+1.5%	2015.06.15	Nem	1 324
<i>Kibocsátott alárendelt kölcsöntőke-követelések</i>								
	BAYERISCHE LANDESBANK	2006.10.04	120 000 000	EUR	3M EURIBOR+1.01%	2016.10.04	Nem	32 117
	BAYERISCHE LANDESBANK	2007.07.31	75 000 000	EUR	3M EURIBOR+0.92%	2017.07.31	Nem	20 035
Hátrasorolt kötelezettségek		-	385 000 000	-	-	-	-	102 892

Ezek a hitelfelvételek a Csoport közvetlen, feltétlen és külön biztosíték nélküli kötelezettségei, amelyek a Csoport egyéb betéteseivel, illetve hitelezőivel szembeni kötelezettségekhez képest hátrasorolt státuszúak.

23 Jegyzett tőke

A bank jegyzett tőkéje 14 765 369 (2008: 14 094 483) darab egyenként 1 000 Ft (2008: 1000 Ft) névértékű részvényből áll. Minden kibocsátott részvényt teljesen befizettek, és azok felszámolás esetén egyenrangúak.

24 Tartalékok

Devizaátszámítási tartalék

A devizaátszámítási tartalék tartalmazza a külföldi egységek pénzügyi kimutatásainak átszámításából eredő összes árfolyam-különbözetet.

Tőketartalék

A tőketartalék a részvénytőke-kibocsátások utáni felárakat (ársiót) tartalmazza.

Eredménytartalék

Az eredménytartalék egy gazdálkodó egység működése alatt felhalmozott adózás után eredményt tartalmazza csökkentve a kifizetett osztalékkal. Az MKB az általános kockázati céltartalékot és az általános tartalékot az eredménytartalékban mutatja ki, amelyeket helyi jogszabályoknak megfelelően képez.

Az anyavállalat részére osztalékként kifizethető eredménytartalék 79 278 millió forint.

A / Általános kockázati céltartalék

A helyi jogszabályok lehetővé teszik a kockázattal súlyozott eszközök és mérlegen kívüli kitettségek legfeljebb 1,25%-áig általános kockázati céltartalék képzését a konkrétan azonosítható, valamint a tapasztalatok alapján a hitelfortfolióban jelen lévő veszteségeken felüli kockázati kitettségek fedezetére. A magyar előírások szerint ezeket az összegeket ráfordításként kell kezelni, és azok adóalap-csökkentő tételek, míg az IFRS pénzügyi kimutatásokban az eredménytartalék részét képezik, a vonatkozó adóhatásokkal csökkentett nettó értékben (lásd 33. megjegyzés). A Bank 2003 és 2008 között nem élt ezzel a lehetőséggel. Az MKB számviteli politikájában rögzítette, hogy a 2009. üzleti évtől kezdődően általános kockázati céltartalékot ismételten képez az üzleti évet lezáró fordulónapra kalkulált kockázati súlyos mérleg főösszeg 0,1%-ának megfelelő összegben. Az adott üzleti évek folyamán a megképzett általános kockázati céltartalék állományt a követelések, értékpapírok és készletek könyvekből való kivezetésekor, illetve a mérlegen kívüli tételek megszűnésekor keletkező veszteség összegére fokozatosan használja fel.

B / Általános Tartalék

A Hitelintézeti törvény előírásai szerint a banknak az adózott eredmény 10%-át általános tartalékba kell helyeznie. Osztalékot csak az általános tartalék képzést követően lehet fizetni. A hitelintézet az általános tartalékot csak a tevékenységéből eredő veszteségek rendezésére használhatja fel. A rendelkezésre álló eredménytartalékot a hitelintézet részben vagy egészben átsorolhatja az általános tartalékba. A felügyelet felmentést adhat az általános tartalék képzése alól.

A Csoport az általános tartalékot az eredménytartalék részeként mutatja ki. 2009-ben az MKB 30 millió Ft általános tartalékot képzett (2008: 53 millió Ft), amely összességében 17 832 millió Ft-ot ért el.

A romániai székhelyű leányvállalatok által megképzett általános tartalék 1 556 millió forintot tett ki. 2009 során nem képeztek további tartalékot. Bulgáriában nem mutattak ki általános tartalékot.

Értékelési tartalék

Az értékelési tartalék az értékesíthető befektetések valós értékének halmozott nettó változását foglalja magában, amíg a befektetést nem vezetjük ki, vagy nem válik értékvesztetté.

25 Nem ellenőrző részesedés

2009 során a nem ellenőrző részesedés lecsökkent az MKB Unionbank A.D.-ban vásárolt pótlólagos részesedés következtében. A tulajdonrész 60%-ról 94%-ra emelkedett. További 1,98%-os csökkenést okozott az MKB Romexterra Bank S.A. saját részvény kibocsátása.

26 Halasztott adókövetelések és -kötelezettségek

Halasztott adókövetelések és -kötelezettségek a következők miatt merülnek fel:

26.1

	2009			2008		
	Eszközök	Kötelezettségek	Nettó	Eszközök	Kötelezettségek	Nettó
Immateriális javak és tárgyi eszközök	212	1 763	(1 551)	223	227	(5)
Befektetések leányvállalatokban, társult és közös vezetési vállalkozásokban	-	66	(66)	-	71	(71)
Értékesíthető értékpapírok	191	50	141	212	3	209
Ügyfelekkel szembeni követelések	-	2 667	(2 667)	5	2 015	(2 010)
Értékvesztés követelésekre	1 308	2 065	(756)	2 314	-	2 314
Hitelintézetekkel és ügyfelekkel szembeni kötelezettségek	1 580	1	1 579	-	263	(263)
Kibocsátott kötvények	2	-	2	-	-	-
Céltartalékok	45	393	(348)	41	1 277	(1 236)
Származékos ügyletek	-	-	-	-	-	-
Egyéb tételek	111	207	(96)	166	317	(151)
Elhatárolt negatív társaságiadó-alap	590	-	590	285	-	285
Nettó adó eszközök (kötelezettségek)	4 039	7 212	(3 173)	3 245	4 173	(927)

27 Kamatbevétel

27.1

	2009	2008
Pénzeszközök	15 626	10 684
Hitelintézetekkel szembeni követelések	7 491	9 130
Ügyfelekkel szembeni követelések	167 241	162 683
Származékos ügyletek	30 462	35 962
Értékpapírok	17 355	5 348
Kamatbevétel	238 175	223 807

Különböző jogcímenek a 2009. december 31-ével végződő évre vonatkozó kamatbevételben belül 5 532 millió Ft (2008: 1 732 millió Ft) került elszámolásra az értékvesztett pénzügyi eszközök után.

28 Kamatráfordítás

28.1

	2009	2008
Hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek	35 473	33 928
Ügyfelekkel szembeni kötelezettségek	71 844	61 873
Kibocsátott kötvények	15 696	15 787
Hátrasorolt kötelezettségek	4 285	5 404
Kamatráfordításhoz hasonló egyéb ráfordítások és jutalékok	472	232
Származékos ügyletek	11 484	23 904
Kamatráfordítás	139 254	141 128

A kamatbevétel (a fedezett tétel után elszámolt kamatráfordításnak megfelelő sorban) 3 773 millió Ft valós érték fedezeti kapcsolatban tartott származékos termékek utáni valósérték-változást tartalmaz; a kamatráfordítások között pedig 2 970 millió Ft szerepel a fedezett tétel valós értékének a fedezett kockázatból adódó változásaként.

A fenti kamatbevétel és -ráfordítás eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközökre vagy kötelezettségekre vonatkozó egyetlen komponense a fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök és kötelezettségek utáni bevétel és ráfordítás.

29 Nettó jutalék- és díjbevétel

29.1

	2009	2008
Jutalék- és díjbevétel	28 300	27 319
Fizetési forgalom lebonyolításával és számlavezetéssel kapcsolatos szolgáltatások	10 426	10 052
Hitelezéssel kapcsolatos díjak	5 834	4 899
Bankkártyák	2 752	2 806
Ügynöki jutalék és egyéb értékpapírügyletek	3 634	3 205
Egyéb jutalék- és díjbevételek	5 654	6 357
Jutalék- és díjráfordítások	5 972	7 778
Fizetési forgalom lebonyolításával és számlavezetéssel kapcsolatos szolgáltatások	2 342	2 518
Hitelezéssel kapcsolatos díjak	1 484	1 980
Bankkártyák	836	804
Ügynöki jutalék és egyéb értékpapírügyletek	681	497
Autókereskedőknek fizetett jutalék	0	913
Egyéb jutalék- és díjráfordítások	629	1 066
Nettó jutalék- és díjbevétel	22 328	19 541

Az ügynöki jutalékok a letétkezelői tevékenységből és egyéb értékpapírokkal kapcsolatos szolgáltatásokból származó díjakat tartalmazzák 2 204 millió Ft összegben (2008: 1 618 millió Ft). A Csoport alapkezelői tevékenységéről további információkat a 40. megjegyzés tartalmaz.

30 Egyéb működési bevétel

30.1

	2009	2008
Kereskedési célú értékpapírok realizált nyeresége	4 105	1 546
Értékesíthető értékpapírok realizált nyeresége	16 862	73
A Csoporthoz tartozó társaságok értékesítésének nettó nyeresége	-	-
Származékos ügyletek realizált nyeresége / (vesztesége)	8 628	18 281
Értékesítésre tartott eszközök bevétele	8 703	-
Értékesítésre tartott eszközök ráfordítása	(9 137)	-
Egyéb bevétel / (ráfordítás)	(4 099)	(1 676)
Egyéb működési bevétel	25 062	18 224

31 Értékvesztés és veszteségek fedezetére képzett céltartalék

31.1

	Megjegyzés	2009	2008
<i>Értékvesztés-képzés</i>			
Hitelintézetekkel szembeni követelések után	7	7	18
Ügyfelekkel szembeni követelések után	11	54 596	39 445
Értékpapírok után	10	33	193
Goodwill-ra	13	8 912	1 052
Egyéb eszközökre	12	76	213
Hitelezési veszteség		2 331	1 472
<i>Céltartalék-képzés</i>			
Garanciákra és függő kötelezettségekre	35	466	612
Értékvesztés-képzés és céltartalék-képzés veszteségek fedezetére		66 421	43 003

32 Banküzemi költségek

32.1

	2009	2008
Általános és adminisztrációs költségek	16 592	14 381
Bérek és bérjellegű kifizetések	24 161	24 321
Társadalombiztosítási járulékok és egyéb személyi jellegű ráfordítások	8 312	9 229
Infrastrukturális működtetési költségek	14 831	12 889
Marketing és reprezentáció	2 517	3 317
Kommunikáció és adatfeldolgozás	7 341	6 223
Banküzemi költségek	73 754	70 360

2009-ben a Csoport munkavállalóinak átlagos statisztikai létszáma 4 070 volt (2008: 4 313 fő).

33 Nyereségadó

Az átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásban megjelenített nyereségadó-ráfordítás

33.1

	2009	2008
<i>Tárgyévi társasági adó ráfordítás</i>	1 321	1 671
Magyarországi társasági adó ráfordítás a tárgyévi eredmény után	1 260	1 468
Romániai társasági adó ráfordítás a tárgyévi eredmény után	3	-
Bulgáriai társasági adó ráfordítás a tárgyévi eredmény után	58	203
<i>Halasztott adó ráfordítás/(bevétel)</i>	2 198	(495)
Átmeneti különbözetek keletkezése és visszafordulása	2 268	(484)
Adómértékek változásának hatása	(70)	(11)
Előző évek módosításai	-	-
Adófizetési kötelezettségek	3 519	1 176

Az MKB Bankra és leányvállalataira vonatkozó magyarországi társaságiadó-kulcs 16% volt (2008: 16%), emellett 2006. szeptember 1-jétől kezdődően 4%-os különadót kell fizetni, amely a tényleges adóráfordítás része. 2010. január 1-től Magyarországon 19%-os nyereségadót vezettek be, amelyet a Parlament 2009. júniusában fogadott el. Romániában 2009-re vonatkozóan a tényleges nyereségadó és a halasztott adó mértéke egyaránt 16% volt (2008: 16%). Bulgáriában 2009-re vonatkozóan a nyereségadó és a halasztott adó mértéke egyaránt 10% (2008: 10%) volt.

Az effektív adókulcs megállapítása

33.2

	2009		2008	
	%	MFt	%	MFt
<i>Adózás előtti eredmény</i>		6 037		8 336
Adófizetési kötelezettség a hazai társasági adó kulccsal	19,00%	1 147	20,60%	1 717
Külföldi adókulcsok használatának hatása	42,53%	2 567	-0,93%	(77)
Le nem vonható ráfordítások	5,68%	343	8,52%	710
Adómentes bevételek	-8,92%	(538)	-14,07%	(1 173)
Elhatárolt negatív társaságiadó-alap felhasználása	0,00%	-	-0,01%	(1)
Adófizetési kötelezettség	58,29%	3 519	14,11%	1 176

A külföldi adókulcsok használatának hatásában tükröződik, hogy az MKB prudensen kezelte a negatív adóalapokat, és a veszteséges vállalatoknak nem engedélyezte halasztott adó követelés és a hozzá tartozó halasztott adó bevétel elszámolását.

2009. december 31-én a Csoportnak 3 361 millió Ft fel nem használt negatív adóalapja volt (2008: 1 458 millió Ft) az alábbi lejárattal:

33.3

	2009	2008
Korlátlan ideig felhasználható	1 614	1 286
1 évnél rövidebb ideig felhasználható	188	50
1-5 évig felhasználható	1 517	122
5-10 évig felhasználható	42	-
Elhatárolt negatív társaságiadó-alap	3 361	1 458

2009-ben a Csoport 184 millió Ft halasztott adókövetelést és 11 millió Ft halasztott adókötelezettséget számolt el (2008: 209 millió Ft halasztott adókövetelést és 3 millió Ft halasztott adókötelezettséget számolt el) közvetlenül a saját tőkében.

34 Egy részvényre jutó eredmény

Az egy részvényre jutó eredmény 2009. december 31-i alapértékének kiszámítása a törzsrésztvényesek rendelkezésére álló 3 242 millió Ft eredmény (2008: 6 449 millió Ft) és a forgalomban lévő törzsrésztvények súlyozott átlagának 14 637 millió Ft-os (2008: 14 094 millió Ft) értéke alapján történt.

Az egy részvényre jutó eredmény teljesen hígított értékének kiszámításának alapja a törzsrésztvényesek rendelkezésére álló eredmény és a forgalomban lévő törzsrésztvények súlyozott átlaga, módosítva valamennyi hígító hatású potenciális törzsrésztvény hatásával. 2009-ben és 2008-ban nem volt hígító tényező, amely módosította volna a törzsrésztvények súlyozott átlagát, ezért az egy részvényre jutó eredmény alap- és hígított értéke megegyezett.

35 Fügő tételek és kötelezettségek

35.1

	2009	2008
<i>Fügő kötelezettségek</i>		
Garanciák és hasonló kötelezettségek	222 117	228 982
Akkreditívokkal és egyéb rövid lejáratú, kereskedelemmel kapcs. tételekkel kapcsolatos kötelezettségek	24 892	15 828
Egyéb fügő kötelezettségek (beleértve a peres ügyeket)	4 273	548
Fügő kötelezettségek összesen	251 282	245 359
<i>Jövőbeni kötelezettségek</i>		
Le nem hívott hitelkeretek	346 665	415 664
Jövőbeni kötelezettségek összesen	346 665	415 664

A táblázat a fügő- és jövőbeni kötelezettségek nettó értékét mutatja.

36 Becslések és feltételezések

A vezetőség egyezteteti a Csoport Felügyelő bizottságával a Csoport legfontosabb számviteli politikáinak és becsléseinek kialakítását, kiválasztását és közzétételét, valamint alkalmazásukat.

Ezek a közzétételek kiegészítik a pénzügyi kockázat kezeléséről leírtakat (lásd 5. megjegyzés).

A becslési bizonytalanság fő forrásai

Értékvesztések hitelezési veszteségre

Az amortizált bekerülési értéken értékelt eszközök értékvesztési vizsgálata a számviteli politikában leírtak szerint történik (lásd 4 i) megjegyzés).

A teljes értékvesztés egyedi partnerkomponense az értékvesztés szempontjából egyedileg értékelt pénzügyi eszközökre vonatkozik, és várhatóan beérkező cash-flow-k jelenértékének a vezetőség általi legjobb becslésén alapul. Az említett cash-flow-k becslése során a vezetőség megítéli a partner pénzügyi helyzetét és bármely mögöttes biztosíték nettó realizálható értékét. Minden egyes értékvesztett eszközt érdemben vizsgálunk meg, és a workout stratégiát, valamint a megtérülőnek tekintett cash-flow-k becsléseit függetlenül hagyja jóvá a hitelkockázati terület.

A csoportosan képzett értékvesztés a hasonló hitelkockázati sajátosságokkal rendelkező követelések portfólióiban jelen lévő hitelezési veszteségeket fedi le, amikor objektív bizonyíték utal arra, hogy a portfóliók értékvesztett követeléseket tartalmaznak, de az egyedi értékvesztett tételek még nem azonosíthatók. A csoportos értékvesztés szükségességét a vezetés olyan tényezők alapján ítéli meg, mint a hitelminőség, a portfólió nagysága, a koncentrációk és gazdasági tényezők. A szükséges képzés becslése érdekében feltevésekkel élünk a portfólióban lévő veszteségek modelljének kiválasztásához, valamint a szükséges inputparaméterek meghatározásához, múltbeli tapasztalatok, valamint a fennálló gazdasági körülmények alapján. A képzés pontossága az egyedi partnerértékvesztések esetében a jövőbeni cash-flow-k becslésétől, a csoportos képzéseknél pedig az alkalmazott modellfeltevésektől és paraméterektől függ.

A valós érték meghatározása

Az olyan pénzügyi eszközökre és kötelezettségekre vonatkozó valós érték meghatározásához, amelyek tekintetében nincs megfigyelhető piaci ár, értékelési technikákat kell alkalmazni, amint az a számviteli politikában szerepel. Az olyan pénzügyi instrumentumok esetében, amelyekkel csak ritkán kereskednek és árfolyamuk nem átlátható, a valós érték kevésbé objektív, és különböző mértékű megítéléseket tesz szükségessé a likviditástól, a koncentrációtól, a piaci tényezők bizonytalanságától, az árazási feltevésektől és a konkrét instrumentumot érintő egyéb kockázatoktól függően. Lásd még lentebb a „Pénzügyi instrumentumok értékelése” cím alatt.

A Csoport számviteli politikájának alkalmazása során hozott kritikus számviteli döntések

A Csoport számviteli politikájának alkalmazása során hozott kritikus számviteli döntések közé tartoznak az alábbiak:

Pénzügyi instrumentumok értékelése

A Csoport valós értéken történő értékelésre vonatkozó számviteli politikájával a 4 g) megjegyzés foglalkozik.

A Csoport a valós értékek értékelését az alábbi, alkalmazott módszerekre vonatkozó hierarchia alkalmazásával végzi:

- Azonos instrumentum aktív piaci jegyzett ára.
- Megfigyelhető inputokra épülő értékelési technikák. Ebbe a kategóriába a következők alkalmazásával értékelt instrumentumok tartoznak: hasonló instrumentumok aktív piaci jegyzett ára; hasonló instrumentumok jegyzett ára aktívnek nem tekintett piacon; vagy egyéb értékelési technikák, ahol minden jelentős input közvetlenül vagy közvetetten megfigyelhető piaci adatokból.
- Jelentős mértékű meg nem figyelhető inputot alkalmazó értékelési technikák. Ebbe a kategóriába tartozik minden instrumentum, ahol az értékelési technika tartalmaz olyan inputokat, amelyek nem megfigyelhető adatokon alapulnak, és a meg nem figyelhető inputok jelentősen befolyásolhatják az instrumentum értékelését. Ez a kategória magában foglal olyan instrumentumokat, amelyeket hasonló instrumentumok jegyzett árai alapján értékelünk, és jelentős meg nem figyelhető módosításokra vagy feltevésekre van szükség az instrumentumok közötti különbségek tükrözéséhez.

Az olyan pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek valós értékei, amelyekkel aktív piacokon kereskednek, jegyzett piaci árakon vagy kereskedői árjegyzéseken alapulnak. Minden más pénzügyi instrumentum esetében a Csoport értékelési technikákkal határozza meg a valós értéket. Az értékelési technikák között vannak a nettó jelenérték és a diszkontált cash flow modellek, a megfigyelhető piaci árral rendelkező hasonló instrumentumokkal történő összehasonlítás, Black-Scholes és polinom opcióárazási modellek és más értékelési modellek. Az értékelési technikákban alkalmazott feltevések és inputok közé tartoznak a kockázatmentes és irányadó kamatlábak, hitelkockázati felárlak és a diszkontráták becsléséhez használt más felárlak, kötvény- és részvényárfolyamok, devizaárfolyamok, részvényindexek, valamint várt árfolyam-volatilitások és korrelációk. Az értékelési technikák célja olyan valós érték meghatározása, amely a pénzügyi instrumentum olyan beszámolási időszak végi árát tükrözi, amelyet piaci szereplők határoztak volna meg szokásos piaci feltételek mellett.

A Csoport széles körben elismert értékelési modelleket használ olyan mindennapi és egyszerűbb pénzügyi instrumentumok, mint a kamatláb- és devizaswapok valós értékének meghatározásához, amely modellek csak megfigyelhető piaci adatokat alkalmaznak és kevés vezetőségi megítélést és becslést tesznek szükségessé. Megfigyelhető árfolyamok és modellinputok rendszerint rendelkezésre állnak a piacon jegyzett hitelviszonyt és tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírok, tőzsdei kereskedésben szereplő származékos termékek, valamint egyszerű tőzsdén kívüli származékos termékek, például kamatlábswapok esetében. A megfigyelhető piaci árak és modellinputok rendelkezésre állása csökkenti a vezetőségi megítélések és becslések szükségességét, valamint a valós érték meghatározásához kapcsolódó bizonytalanságot. A megfigyelhető piaci árak és inputok rendelkezésre állása termékektől és piacoktól függően változik, és ki van téve konkrét eseményeken és a pénzügyi piacok általános helyzetén alapuló változásoknak.

Az összetettebb instrumentumok esetében a Csoport saját értékelési modelleket használ, amelyeket rendszerint elismert értékelési modellekből fejlesztünk ki. Az ilyen modellek inputjai közül néhány vagy valamennyi esetleg nem megfigyelhető a piacon, azokat piaci árfolyamokból vagy rátákból vezetjük le, vagy feltevések alapján becsüljük meg. Jelentős meg nem figyelhető inputot bevonó instrumentumok például bizonyos tőzsdén kívül forgalmazott származékos termékek, és egyes hitelek és értékpapírok, amelyeknek nincs aktív piaca. A jelentős meg nem figyelhető inputot alkalmazó értékelési modellek nagyobb mértékben tesznek szükségessé vezetőségi megítéléseket és becsléseket a valós érték meghatározása során. A vezetőség megítélése és becslése szükséges általában a megfelelő értékelési modell kiválasztásához, az értékelt pénzügyi instrumentum várható jövőbeli cash flow-jának meghatározásához, a partneri nemteljesítés és előtörlesztés valószínűségének meghatározásához, valamint a megfelelő diszkontráták kiválasztásához.

A következő táblázat elemzi a valós értéken nyilvántartott pénzügyi instrumentumokat értékelési módszer szerint:

36.1

	Megjegyzés	Aktív piacon elérhető jegyzett árak	Értékelési technikák - megfigyelhető paraméterekkel	Értékelési technikák - lényeges nem megfigyelhető paraméterekkel	Összesen
2009 december 31					
Kereskedési céllal tartott eszközök	8	20 688	22 652	-	43 340
Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök	9	-	29	-	29
Ügyfelekkel szembeni követelése	11	-	-	-	-
Folyó- és betétszámlák	17	-	18 276	-	18 276
Kereskedési célú kötelezettségek	18	202	19 756	-	19 958
Fedezeti célú származékos pénzügyi kötelezettsége	19	-	337	-	337
Kibocsátott kötvények	21	-	644	-	644
2008 december 31					
Kereskedési céllal tartott eszközök	8	42 057	23 533	-	65 590
Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök	9	-	80	-	80
Ügyfelekkel szembeni követelése	11	-	-	-	-
Folyó- és betétszámlák	17	-	30 057	-	30 057
Kereskedési célú kötelezettségek	18	-	30 231	-	30 231
Fedezeti célú származékos pénzügyi kötelezettsége	19	-	3 224	-	3 224
Kibocsátott kötvények	21	-	1 067	-	1 067

Kereskedési tevékenysége részeként a Csoport OTC strukturált származékos termékekre vonatkozó szerződéseket, elsősorban részvényárfolyamokhoz, devizaárfolyamokhoz és kamatlábakhoz indexált opciókat köt ügyfelekkel és más bankokkal. Az ilyen instrumentumok egy részét jelentős meg nem figyelhető inputokat, elsősorban várható hosszú távú volatilitásokat és különböző eszközárak vagy devizaárfolyamok közötti várható korrelációkat tartalmazó modellekkel értékeli. Ezeket az inputokat extrapolációval becsüljük megfigyelhető

rövid távú volatilitásokból, utolsó rendelkezésre álló ügyleti árakból, más piaci szereplőktől származó árjegyzésekből és múltbeli adatokból.

A valós értékek meghatározása során a Csoport nem használja az ésszerűen lehetséges alternatív inputok átlagát, mivel az átlagok nem képviselnek olyan árat, amelyen az ügylet piaci szereplők között megtörténne az értékelés időpontjában. Ha alternatív feltevések széles köre áll rendelkezésre, a legmegfelelőbb kiválasztásában szerepet játszó megítélés többek között az inputforrások minőségének értékelése (például a bizonyos tartományon belüli különböző árjegyzéseket adó ügynökök tapasztalata és szakértelme, nagyobb súlyt adva az instrumentum eredeti ügynökétől származó jegyzésnek, aki a legtöbb információval rendelkezik az instrumentumról), valamint megerősítő bizonyítékok rendelkezésre állása a tartományon belüli egyes inputok tekintetében.

37 Számviteli besorolások és valós értékek

A lentebb közzétett becslült valós értékek egy megközelítő értéket jelölnek, amelyekért ezek az instrumentumok piaci feltételek melletti ügyletben elcserélhetők. Sok pénzügyi instrumentumnak azonban nincs aktív piaca, ezért a valós értékek nettó jelenérték vagy más értékelési technika alkalmazásával kialakított becsléseken alapulnak (lásd 4 g) és 36. megjegyzés), amelyeket jelentősen befolyásolnak a becslült jövőbeli cash flow-k és diszkontráták összegére és időzítésére vonatkozó feltevések. Sok esetben az értékelt portfolió mérete miatt nem lenne lehetséges azonnal realizálni a becslült valós értékeket.

Az alábbi táblázat bemutatja a Csoport pénzügyi eszközeinek és pénzügyi kötelezettségeinek könyv szerinti és valós értékét:

37.1

2009	Megjegyzés	Kereskedési célú	Valós értéken értékeltként megjelölt	Hitelek és követelések	Értékesíthető	Egyéb amortizált bekerülési értéken értékelt	Könyv szerinti érték összesen	Valós érték összesen
<i>Pénzügyi eszközök</i>								
Pénzeszközök	6	-	-	-	81 388	104 299	185 687	185 687
Hitelintézetekkel szembeni követelések	7	-	-	65 973	-	-	65 973	65 961
Valós értéken értékelt		-	-	701	-	-	701	701
Amortizált bekerülési értéken értékelt		-	-	65 272	-	-	65 272	65 260
Kereskedési céllal tartott eszközök	8	43 340	-	-	-	-	43 340	43 340
Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök	9	29	-	-	-	-	29	29
Értékpapírok	10	-	-	-	354 110	-	354 110	354 110
Ügyletekkal szembeni követelések	11	-	-	2 271 242	-	-	2 271 242	2 403 064
Valós értéken értékelt		-	-	28 357	-	-	28 357	28 357
Amortizált bekerülési értéken értékelt		-	-	2 242 885	-	-	2 242 885	2 374 707
								-
<i>Pénzügyi kötelezettségek</i>								
Hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek	16	-	-	-	-	1 142 880	1 142 880	1 048 869
Folyó- és betétszámlák	17	-	-	18 276	-	1 387 721	1 405 997	1 359 091
Valós értéken értékelt		-	-	18 276	-	-	18 276	18 276
Amortizált bekerülési értéken értékelt		-	-	-	-	1 387 721	1 387 721	1 340 815
Kereskedési célú kötelezettségek	18	19 958	-	-	-	-	19 958	19 958
Fedezeti célú származékos pénzügyi kötelezettségek	19	337	-	-	-	-	337	337
Kibocsátott kötvények	21	-	-	644	-	138 936	139 580	162 528
Valós értéken értékelt		-	-	644	-	4 727	5 371	5 371
Amortizált bekerülési értéken értékelt		-	-	-	-	134 209	134 209	157 157
Hátrasorolt kötelezettségek	22	-	-	-	-	104 584	104 584	105 351

2008	Megjegyzés	Kereskedési célú	Valós értéken értékeltként megjelölt	Hitelek és követelések	Értékesíthető	Egyéb amortizált bekerülési értéken értékelt	Könyv szerinti érték összesen	Valós érték összesen
<i>Pénzügyi eszközök</i>								
Pénzeszközök	6	-	-	118 904	93 782	-	212 686	212 684
Hitelintézetekkel szembeni követelések	7	-	-	116 650	-	-	116 650	96 131
Valós értéken értékelt		-	-	8 551	-	-	8 551	8 551
Amortizált bekerülési értéken értékelt		-	-	108 098	-	-	108 098	87 580
Kereskedési céllal tartott eszközök	8	65 590	-	-	-	-	65 590	65 590
Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök	9	80	-	-	-	-	80	80
Értékpapírok	10	-	-	-	51 051	-	51 051	51 051
Ügyfelekkel szembeni követelések	11	-	-	2 371 896	-	-	2 371 896	2 484 098
Valós értéken értékelt		-	-	42 853	-	-	42 853	42 853
Amortizált bekerülési értéken értékelt		-	-	2 329 043	-	-	2 329 043	2 441 245
<i>Pénzügyi kötelezettségek</i>								
Hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek	16	-	-	-	-	947 109	947 109	968 061
Folyó- és betétszámlák	17	-	30 057	-	-	1 237 786	1 267 842	919 744
Valós értéken értékelt		-	30 057	-	-	-	30 057	30 057
Amortizált bekerülési értéken értékelt		-	-	-	-	1 237 786	1 237 786	889 687
Kereskedési célú kötelezettségek	18	30 231	-	-	-	-	30 231	30 231
Fedezeti célú származékos pénzügyi kötelezettség	19	3 224	-	-	-	-	3 224	3 224
Kibocsátott kötvények	21	-	1 067	-	-	268 062	269 129	298 573
Valós értéken értékelt		-	1 067	-	-	92 493	93 560	93 560
Amortizált bekerülési értéken értékelt		-	-	-	-	175 569	175 569	205 013
Hátrasorolt kötelezettségek	22	-	-	-	-	102 892	102 892	126 075

A pénzügyi instrumentumok valós értékének meghatározása során alkalmazott módszerek, illetve értékelési technika esetén az alkalmazott feltevések a következők:

Pénzeszközök, hitelintézetekkel szembeni követelések és hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek

Rövid távú jellegük miatt a pénzeszközök, hitelintézetekkel szembeni követelések és hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek könyv szerinti értéke ésszerű megközelítése piaci értéküknek.

Kereskedési célú eszközök és kötelezettségek, valamint fedezeti célú származékos eszközök és kötelezettségek

Az aktív piacokon kereskedésben szereplő kereskedési célú eszközök és kötelezettségek, valamint fedezeti célú származékos eszközök és kötelezettségek valós értékei jegyzett piaci árakon vagy kereskedői árjegyzéseken alapulnak. Minden más pénzügyi instrumentum esetében a Csoport értékelési technikákkal határozza meg a valós értéket. További információ a 36. megjegyzésben található.

Értékpapírok

Az értékpapírok közé sorolt instrumentumok valós értékei jegyzett piaci árakon alapulnak, ha azok rendelkezésre állnak. Ha nem állnak rendelkezésre jegyzett piaci árak, a valós értéket hasonló értékpapírok jegyzett piaci árának használatával becsüljük meg. További információt a 10. megjegyzés és a 4 l) megjegyzés tartalmaz.

Ügyfelekkel szembeni követelések

Az ügyfelekkel szembeni követelések valós értéke megfigyelhető piaci ügyleteken alapul, ha rendelkezésre állnak ilyenek. Megfigyelhető piaci ügyletek hiányában a valós érték becslése diszkontált cash-flow modellek alkalmazásával történik. A teljesítő hitelekből amennyire lehetséges homogén csoportokat képzünk kuponrátánként elkülönítve. Általában a szerződéses cash-flow-kat a Csoport az olyan diszkontrátára vonatkozó legjobb becslése felhasználásával diszkontálja, amelyet egy piaci szereplő használna a hasonló átárazódási és hitelkockázati jellemzőkkel rendelkező instrumentumok értékelése során. Egy hitelportfólió valós értéke

tükrözi mind a beszámolási időszak végi értékvesztést, mind a piaci szereplőknek a hitelek élettartama során bekövetkező hitelezési veszteségekkel kapcsolatos várakozásainak becslését. Értékvesztett hitelek esetében a valós értéket a jövőbeli cash-flow-knak azon időszak alatt történő diszkontálásával becsljük, amely időszak alatt várhatóan megtérülnek.

Folyó- és betétszámlák

A valós érték becslése céljából a folyó- és betétszámlákat a lejáratig hátralévő idő szerint csoportosítjuk. A valós értéket diszkontált cash-flow-k használatával becsljük meg, a hasonló lejáratig hátralévő idejű betétekért kínált aktuális ráták alkalmazásával. A látra szóló betét valós értékének a beszámolási időszak végén látra szólóan fizetendő összeget tekintjük.

Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és alárendelt kölcsöntőke

A valós értéket beszámolási időszak végi jegyzett piaci árak, ha rendelkezésre áll, vagy hasonló instrumentumok jegyzett piaci ára alapján határozzuk meg.

38 Kapcsolt vállalkozások

A Csoport kapcsolt felei közé tartoznak a következők: az anyavállalat, a társult vállalkozások, közös vezetési vállalatok, a kulcsfontosságú vezetők és közeli családtagjaik, valamint olyan gazdálkodó egységek, amelyek felett a kulcsfontosságú vezetők vagy közeli családtagjaik gyakorolnak ellenőrzést, közös ellenőrzést vagy jelentős befolyást, vagy amelyekre vonatkozóan jelentős szavazati joguk van.

Kapcsolt vállalkozásokkal folytatott ügyletek

Az időszak során a Csoport az alábbi ügyleteket folytatta kapcsolt vállalkozásokkal:

38.1

	Anyavállalat és annak csoportja		Nem konszolidált leányvállalatok		Közös vezetési vállalatok		Társult vállalkozások		Vezető tisztségviselők	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
<i>Eszközök</i>										
Hitelintézetekkel szembeni követelések	31 260	20 664	-	-	-	-	-	-	-	-
Ügyfelekkel szembeni követelések	-	-	2 971	4 385	14 516	9 132	18 562	4 385	687	488
Származékos pénzügyi eszközök	3 767	2 409	9	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb eszközök	398	1	-	5	-	-	-	78	-	-
<i>Kötelezettségek</i>										
Hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek	915 517	658 863	-	-	-	-	-	-	-	-
Folyó- és betétszámlák	408	852	765	3 078	120	144	2 454	3 078	-	-
Felvett hitelek és kibocsátott kötvények	4 068	22 040	-	-	-	-	-	-	-	-
Hátrasorolt kötelezettségek	102 153	100 527	-	-	-	-	-	-	-	-
Származékos pénzügyi kötelezettségek	10 836	14 113	0	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb kötelezettségek	-	-	-	-	34	-	-	23	-	-
<i>Eredménykimutatás</i>										
Kamatbevétel	723	160	354	420	1 056	681	1 125	991	18	19
Kamatráfordítás	2 336	22 237	165	148	11	6	343	279	-	-
Egyéb bevétel/(ráfordítás)	(17 467)	5 727	11	83	20	24	219	103	(955)	(1 507)
<i>Függő és jövőbeni kötelezettségek</i>										
Le nem hívott hitelkeretek	2 150	2 000	1 035	664	1 258	1 317	2 250	664	-	-
Garanciák	-	-	-	-	344	86	1 083	-	-	-

A kulcsfontosságú vezetőkkel szemben fennálló követelések jelzálog fedezetű hiteleket és más, biztosítékkal ellátott hiteleket jelentenek. Ezek a hitelek az adott hitelfelvevő ingatlanával biztosítottak.

A kulcsfontosságú vezetőkön kívüli kapcsolt felekkel bonyolított fenti tranzakciókra a szokásos üzletmenet keretében került sor, lényegében ugyanolyan feltételekkel, beleértve a kamatot és a biztosítékot, mint a hasonló pénzügyi helyzetű személyekkel kötött összehasonlítható ügyletek. Az ügyletek nem tartalmaztak a törlesztés szokásos kockázatán felüli kockázatot, és nem képviseltek más kedvezőtlen jellemzőt.

Az időszaki kapcsolt vállalkozási kintlévőségek után nem mutattunk ki értékvesztést, és nem képeztünk egyedi értékvesztést az időszak végén kapcsolt vállalkozásokkal fennálló egyenlegek utáni veszteségekre.

A kulcsfontosságú vezetők időszaki díjazása a következő volt:

38.2

	2009	2008
Rövid távú munkavállalói juttatások	955	1 423
Egyéb rövid távú juttatások	-	84
	955	1 507

39 A Csoporthoz tartozó gazdálkodó egységek

Az MKB leányvállalatai és közös vezetésű gazdálkodó egységei, valamint tevékenységük a következő:

39.1

Társaság	Tulajdoni hányad (%)	Szavazati jog (%)	Bejegyzési országa	Tevékenységi kör rövid bemutatása
MKB-Euroleasing Autólízing Szolgáltató Kft.	60,79%	50%	Magyarország	Gépjármű-finanszírozás
MKB-Euroleasing Autóhitel Zrt.	65,45%	50%	Magyarország	Gépjármű-finanszírozás és fogyasztói hitelezés
MKB-Euroleasing Autópark Zrt.	74,97%	50%	Magyarország	Gépjármű-finanszírozás
MKB-Euroleasing Zrt.	50,98%	50%	Magyarország	Euroleasing csoport holding
MKB Üzemeltetési Kft.	100%	100%	Magyarország	Ingtalanüzemeltetés
MKB Unionbank AD	94%	94%	Bulgária	Teljes körű engedéllyel rendelkező kereskedelmi bank
MKB Romexterra Bank S.A.	82,47%	82,47%	Románia	Teljes körű engedéllyel rendelkező kereskedelmi bank
MKB Romexterra Leasing IFN S.A.	76,59%	92,87%	Románia	Gépjármű-finanszírozás
S.C. Corporate Recovery Management S.R.L.	82,47%	100%	Románia	Faktorálás
MKB Befektetési Alapkezelő Zrt.	100%	100%	Magyarország	Befektetésialap-kezelés
Resideal Zrt.	100%	100%	Magyarország	Ingtalanforgalmazás és -értékelés
Exter-Immo Zrt.	100%	100%	Magyarország	Pénzügyi lízing
Exter-Bérlet Kft.	100%	100%	Magyarország	Nagykereskedelem

40 Alapkezelési tevékenység

A Csoport 19 zárt végű (2008: 22) és 16 nyílt végű (2008: 10) befektetési alapot kezel a 100 %-os tulajdonában lévő, konszolidált MKB Befektetési Alapkezelő Zrt.-n keresztül. Mivel azonban magukat az alapokat a Csoport nem ellenőrzi, azokat nem vontuk be a konszolidációba. A Csoport által nyújtott alapkezelési és letétkezelési szolgáltatásokért az

alapok bizonyos díjakat és jutalékokat fizetnek, amelyeket „Nettó jutalék- és díjbevétel” címen mutatunk ki (lásd 29. megjegyzés). 2009-ben és 2008-ban az alapok állományának értékét, valamint az alapokkal lebonyolított ügyleteket a következő tábla mutatja:

40.1

	2009	2008
Kezelt alapok (millió forintban)		
Nyíltvégű alapok	75 639	61 949
Zártvégű alapok	41 054	57 692
Jutalék- és díjbevétel alapoktól	2 320	1 729
Alapok által elhelyezett betétek	68 288	53 853
Kamatráfordítás az alapok által elhelyezett betétek után	5 516	3 961

41 Szegmensinformációk

Az alábbi szegmensinformációkat az IFRS 8 „Működési szegmensek” sztenderddel összhangban készítettük el, amely előírja a gazdálkodó egység működési szegmenseire vonatkozó pénzügyi információk közzétételét. A „vezetési megközelítést” követi, amely szerint a működési szegmenseket a gazdálkodó egység komponenseire vonatkozó, a legfőbb működési döntéshozó által a források szegmensek közötti felosztása és az egyes szegmensek teljesítményének értékelése céljából rendszeresen ellenőrzött belső jelentések alapján kell azonosítani. A Csoport számára történő vezetőségi jelentéskészítés az IFRS szerint történik.

Üzleti szegmensek

A Csoport által meghatározott üzleti szegmensek a szervezeti felépítéshez igazodnak, amint az a vezetőségi jelentéskészítési rendszerekben tükröződik. A Csoport négy önálló, piacokkal és egyedi termékekkel rendelkező üzletági szegmensben végzi tevékenységét. Minden üzletágnak megvannak a szervezeti egységekre lebontott saját célkitűzései, amelyek összhangban állnak a csoportszintű általános stratégiai irányokkal. 2009. december 31-én a Csoport üzleti szegmensei és fő termékeik a következők:

Vállalati ügyfelek

A Csoport a hazai és regionális piacon tevékenykedő nagyméretű állami és magánvállalkozások számára fiókhálózaton, illetve elektronikus csatornákon keresztül kínálja kereskedelem finanszírozási szolgáltatásait, a hitel-, számla- és betéti termékek széles skáláját, forfeiting és faktoring szolgáltatásokat, akkreditív- és garanciaügyletek lebonyolítását, külföldi fizetések lebonyolítását, portfóliókezelést, valamint projekt- és strukturált finanszírozási szolgáltatást, befektetési és pénzügyi tanácsadást.

Intézményi ügyfelek

Az MKB Csoport hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások számára nyújt nostro és vostro számlavezetési szolgáltatásokat, nemzetközi és belföldi fizetési műveletek lebonyolítását, levelezői banki szolgáltatásokat, valamint részt vesz bankközi, klub- és szindikált hitelek folyósításában.

Retail és Private Banking

A Csoport 210 (2008: 219) teljes körű szolgáltatást nyújtó fiókból és alfiókból álló hálózatán, ATM-jein, telefonon és elektronikus csatornákon keresztül a magasabb jövedelmű magánszemélyek, valamint vállalkozók számára betéti és más megtakarítási konstrukciók széles körét, hitel- és betéti kártyákat, portfóliókezelést, illetve korlátozott számú egyéb hitelterméket kínál.

Pénz- és tőkepiac, befektetési szolgáltatások

A Csoport pénzügyi termékek és származékos pénzügyi instrumentumok útján belföldi intézmények számára nyújt kifinomult pénzgazdálkodási és kockázatmérséklési eszközöket, továbbá kezeli a Csoport saját likviditási, kamatláb- és devizapozícióit. A Csoport tőkepiaci termékekkel, letét- és vagyonkezelési tevékenységgel, nyugdíj- és befektetési alapok kezelésével, lombard hiteltermékekkel, valamint befektetési és pénzügyi tanácsadással szolgálja ki nagyvállalati és intézményi ügyfeleit, továbbá kezeli a Csoport piaci pozícióit.

Egyéb

Az üzletági szegmensekhez közvetlenül nem hozzárendelhető egyéb tételek (főként általános adminisztrációs költségek).

41.1

2 009	Mezjegyzés	Vállalati ügyfelek	Intézményi ügyfelek	Lakossági ügyfelek és private banking	Pénz- és tőkepiac, befektetési szolgáltatások	Egyéb	Összesen
Eszközök							
	Pénzeszközök	6	-	-	-	185 687	185 687
	Hitelintézetekkel szembeni követelések	7	-	(11 618)	-	77 591	65 973
	Kereskedési céllal tartott eszközök	8	-	-	-	43 340	43 340
	Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök	9	-	-	-	29	29
	Értékpapírok	10	-	-	-	354 110	354 110
	Ügyfelekkel szembeni követelések	11	1 411 590	2 169	857 465	18	2 271 242
	Egyéb eszközök	12	-	-	-	37 292	37 292
	Goodwill	13	-	-	-	40 613	40 613
	Halasztott adókövetelések	26	-	-	-	4 039	4 039
	Társult és közös vezetési vállalkozásokban lévő befektetések	14	-	-	-	12 029	12 029
	Immateriális javak és tárgyi eszközök	15	-	-	-	92 292	92 292
			1 411 590	(9 449)	857 465	475 088	3 106 646

Kötelezettségek							
	Hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek	16	-	1 067 979	-	74 901	1 142 880
	Folyó- és betétszámlák	17	671 205	9 718	725 074	-	1 405 997
	Kereskedési célú kötelezettségek	18	-	-	-	19 958	19 958
	Fedezeti célú származékos pénzügyi kötelezettségek	19	-	-	-	337	337
	Egyéb kötelezettségek és celtartalékok	20	-	-	-	34 070	34 070
	Halasztott adókötelezettségek	26	-	-	-	7 212	7 212
	Kibocsátott kötvények	21	18 194	50 034	71 352	-	139 580
	Hátrasorolt kötelezettségek	22	-	104 584	-	-	104 584
	Saját tőke	23, 24, 25	-	-	-	252 028	252 028
			689 399	1 232 315	796 426	95 196	3 106 646

Eredménykimutató							
	Bruttó bevétel - ügyfelektől		122 657	7 021	101 510	59 429	291 539
	Bruttó bevétel - üzletágak között		(28 963)	30 236	22 738	(24 012)	-
	Kamat- és jutalékrafordítások		(34 920)	(37 587)	(44 313)	(10 869)	(145 227)
	Értékvesztés és veszteségre képzett celtartalék	31	(34 967)	(9 036)	(29 713)	0	(66 421)
	Banküzemi költségek		(21 548)	(5 863)	(36 237)	(5 847)	(73 754)
	Részesedés a társult vállalkozások eredményéből		-	-	(99)	-	(99)
	Segment result		2 259	(15 229)	13 886	18 701	6 037

Egyéb információk							
	Tőkekiadások		-	-	-	37 242	37 242
	Értékcsökkenés és amortizáció	15	3 248	66	4 624	534	8 832
	Egyéb nem készpénz jellegű ráfordítások		463	-	414	23	900

2 008	Mezjegyzés	Vállalati ügyfelek	Intézményi ügyfelek	Lakossági ügyfelek és private banking	Pénz- és tőkepiac, befektetési szolgáltatások	Egyéb	Összesen
Eszközök							
	Pénzeszközök	6	-	-	-	212 685	212 685
	Hitelintézetekkel szembeni követelések	7	-	93 603	-	23 008	116 611
	Kereskedési céllal tartott eszközök	8	-	-	-	65 590	65 590
	Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök	9	-	-	-	80	80
	Értékpapírok	10	-	-	-	51 051	51 051
	Ügyfelekkel szembeni követelések	11	1 592 439	105 693	593 887	775	2 292 794
	Egyéb eszközök	12	-	-	-	18 217	18 217
	Goodwill	13	-	-	-	33 650	33 650
	Halasztott adókövetelések	26	-	-	-	3 246	3 246
	Társult és közös vezetési vállalkozásokban lévő befektetések	14	-	-	-	11 231	11 231
	Immateriális javak és tárgyi eszközök	15	-	-	-	80 271	80 271
			1 592 439	199 296	593 887	140 504	2 885 426

Kötelezettségek							
	Hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek	16	-	915 647	-	31 462	947 109
	Folyó- és betétszámlák	17	656 659	(4 256)	615 439	-	1 267 842
	Kereskedési célú kötelezettségek	18	-	-	-	30 231	30 231
	Fedezeti célú származékos pénzügyi kötelezettségek	19	-	-	-	3 224	3 224
	Egyéb kötelezettségek és celtartalékok	20	-	-	-	31 604	31 604
	Halasztott adókötelezettségek	26	-	-	-	4 173	4 173
	Kibocsátott kötvények	21	21 348	199 585	48 196	-	269 129
	Hátrasorolt kötelezettségek	22	-	102 892	-	-	102 892
	Saját tőke	23, 24, 25	-	-	-	229 222	229 222
			678 007	1 213 868	663 635	64 917	2 885 426

Eredménykimutató							
	Bruttó bevétel - ügyfelektől		139 601	11 037	50 470	23 199	261 572
	Bruttó bevétel - üzletágak között		(42 435)	26 680	16 935	(1 180)	-
	Kamat- és jutalékrafordítások		(36 111)	(36 723)	(19 664)	(12 300)	(141 128)
	Értékvesztés és veszteségre képzett celtartalék	31	(33 024)	(1 145)	(8 401)	-	(43 003)
	Banküzemi költségek		(19 546)	(349)	(31 227)	(3 774)	(70 360)
	Részesedés a társult vállalkozások eredményéből		-	-	1 255	-	1 255
	Segment result		8 485	(500)	9 368	5 945	8 336

Egyéb információk							
	Tőkekiadások		-	-	-	19 584	19 584
	Értékcsökkenés és amortizáció	15	2 471	104	2 895	441	7 466
	Egyéb nem készpénz jellegű ráfordítások		89	159	87	35	378

A szegmenseredmény értékelése

Az IFRS 8 szerinti szegmensek szerinti jelentés előírja a szegmenseredmények bemutatását a vezetőségi jelentéskészítési módszerek alapján, egyeztetve az üzleti szegmensek eredményeit a konsolidált pénzügyi kimutatásokkal. Az egyes szegmensekről adott információk a szegmenseredményre, szegmenseszközökre és egyéb információkra vonatkozó belső jelentésekre épülnek, amelyeket a legfőbb működési döntéshozó rendszeresen ellenőriz.

Üzletágak közötti bevétel kiszámítása

Az üzletágak közötti bevételek és ráfordítások kiszámítása a piaci kamat módszerrel történik. Refinanszírozási, valamint betéthez kapcsolt hitelek esetében a kamat az alaptranzakció kamatához van kötve. A refinanszírozási, valamint betéthez kapcsolt hitelek bevételeit és ráfordításait a mögöttes ügylet kamata alapján számítjuk.

Mivel a Csoport üzleti tevékenységei jellegükben sokfélék, és működésük integrált, bizonyos becslésekkel és feltételezésekkel kellett élni a bevételek és ráfordítások üzleti szegmensek közötti felosztásához.

42 A számviteli becslések változásai

A gazdasági válság és a megváltozott gazdasági környezet szükségessé tette a deviza alapú származékos ügyletek értékelési eljárásának módosítását. Korábban ezeknek az ügyleteknek a valós értékét a hagyományos swap hozamgörbe segítségével határozták meg. A hagyományos értékelési eljárás azonban nem veszi figyelembe, hogy bizonyos devizák kockázatosabbak és a befektetők felárat kérnek kockázataik fedezésére. Ezt a kockázatot a CBS spread (Cross currency basis swap) fejezi ki, melyet 2009 januárjától alkalmaz a Bank.

Ez az új értékelési eljárás 2 394 millió Ft-tal növelte az egyéb átfogó jövedelmet. Mivel a pénzáramlás időpontjához közeledve a kockázat kisebb lesz, ez a hatás is csökken.

43 A beszámolási időszak vége utáni események

Az MKB Bank Zrt. 2010. január 10-én növelte részesedését az MKB Életbiztosító Zrt. és MKB Általános Biztosító Zrt.-ben, mely következtében mindkét biztosítónál 37,5%-ra emelkedett a Bank közvetlen részesedése.

A pénzügyi krízis miatt keletkezett új körülményekre gyors reagálás szükséges a román piacon. Az új piaci körülményeknek való megfelelés érdekében a Romexterra Csoport átstrukturálásáról döntött a menedzsment. 2010. évtől a Corporate Recovery Management S.R.L. közvetlen tulajdonosa az MKB Bank Zrt. lesz. A menedzsment néhány szigorító intézkedés bevezetéséről is döntött, mint költségcsökkentés, létszámleépítés, valamint a work-out tevékenység erősítése stb.

ÜZLETI JELENTÉS

az MKB Bank Zrt. 2009. évi nemzetközi számviteli sztenderdek (IFRS) szerint készített konszolidált éves beszámolójához

Az MKB Bank Zrt. közös vezetésű vállalkozásainak és leányvállalatainak tevékenységi köre az alábbi ágazatokra terjed ki:

- **banki szolgáltatások**
- **pénzügyi és operatív lízing**
- **pénzügyi és befektetési szolgáltatás**
- **work-out tevékenységhez kapcsolódó értékelési és értékesítési feladatok**
- **épületfenntartás és beruházási tevékenység**
- **ingatlanbefektetés**
- **egyéb hitelnyújtás (gépkocsi hitelek)**
- **gépjárműkölcsonzés, kereskedelem, javítás**
- **befektetési alapok kezelése**

Az MKB közös vezetésű vállalkozásai, valamint leányvállalatai által végzett feladatok szorosan kapcsolódnak a hitelintézeti tevékenységhez, valamint szervesen illeszkednek az MKB saját üzletpolitikájához.

A 2001. év elején meghatározott csoportszintű üzletpolitikai célokkal összhangban, az MKB Csoportban folyó pénzügyi és operatív lízing tevékenység a 2001. évi tőkebefektetéssel megvalósított közös vezetésű vállalatban az MKB-Euroleasing Zrt-ben, illetve az ehhez a céghez kötődő közös vezetésű és leányvállalkozásokban (MKB-Euroleasing Autópark Zrt, MKB-Euroleasing Autóhitel Zrt, MKB-Euroleasing Autólízing Zrt) került koncentrálásra.

Az MKB további 34% részesedést vásárolt a Unionbankban és további 1,98%-os részesedést szerzett a Romexterra Bankban tőkeemelés során. A Csoport mindkét tagja két teljes körű kereskedelmi banki jogosítvánnyal rendelkező külföldi leányvállalat Bulgáriában és Romániában. 2009 végére a bolgár Unionbank 94%-os, a román Romexterra Bank 82,47% tulajdoni arányban szerepelt a csoportban. Az irányítás tényleges átvétele 2006. során történt meg mindkét bank esetében.

A nemzetközi számviteli sztenderdek (IAS/IFRS) szerint a 2009-es gazdasági évben, az eredménykimutatásban kimutatott konszolidált adózás utáni eredmény 3 242 millió Ft-ot ért el.

A 2009. év végén a konszolidált saját tőke 252 028 millió Ft-ot tett ki.

Az időszak végén konszolidált vállalatcsoport szinten visszavásárolt saját részvény nem volt a portfólióban.

Az MKB csoport vállalatirányításai nyilatkozata az 1. mellékletben szerepel.

Az MKB csoport kutatás-fejlesztésre a 2009-es gazdasági évben 359 millió Ft értékben számolt el költségeket.

A 2009. évi kimutatásokban megjelenő vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetre lényegi hatással lévő más esemény, illetve folyamat nem történt.

Budapest, 2010. március 10.

Erdei Tamás
elnök-vezérigazgató

/VÁLLALATIRÁNYÍTÁSI NYILATKOZAT

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 95/B. §-a alapján

Az MKB Bank Zrt. (továbbiakban: Társaság) által alkalmazott vállalatirányítási rendszer alapját a hatályos magyar jogszabályok és a Társaság Alapszabálya jelentik.

A Társaság legfőbb irányító szerve a Közgyűlés. A Közgyűlésen minden egyes részvény egy szavazatra jogosít.

A rendes közgyűlés évente, legkésőbb május hó végéig tartandó meg. A Közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik minden olyan kérdésben való döntés, amit törvény vagy az alapszabály a Közgyűlés kizárólagos hatáskörébe utal.

Az Igazgatóság a Társaság operatív ügyvezető szerve. Az Igazgatóság tagjai képviselik a társaságot harmadik személyekkel szemben, bíróságok és más hatóságok előtt.

Az Igazgatóság a hatályos jogszabályok és a közgyűlési határozatok keretei között minden intézkedésre jogosult, ami nincs kizárólagosan a Közgyűlésnek vagy a Felügyelő Bizottságnak fenntartva. Az Igazgatóság Alapszabályban meghatározott egyes döntései a Felügyelő Bizottság jóváhagyása előtt nem hajthatók végre.

Az Igazgatóság a feladatainak zavartalan ellátásához szükséges gyakorisággal, de évente legalább 10 alkalommal ülésezik. Ügyrendjét maga állapítja meg és azt a Felügyelő Bizottság hagyja jóvá.

Az Igazgatóság tagjait és elnökét a Közgyűlés választja meg, hívja vissza és állapítja meg díjazásukat.

A Társaság ügyvezetését a Felügyelő Bizottság ellenőrzi és az Alapszabályban felsorolt igazgatósági döntések jóváhagyása során pedig a Gazdasági Társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény 37.§-a szerinti ügyszavazó Felügyelő Bizottságként jár el.

Az Igazgatóság és Felügyelő Bizottság tagjainak felsorolását jelen Nyilatkozat 1. sz. melléklete tartalmazza.

A Felügyelő Bizottság a feladatainak zavartalan ellátásához szükséges gyakorisággal ülésezik

A Felügyelő Bizottság ügyrendjét maga állapítja meg, és azt a Közgyűlés hagyja jóvá.

A Felügyelő Bizottság tagjait a Közgyűlés választja meg, hívja vissza és állapítja meg díjazásukat.

A Felügyelő Bizottság tagjait legfeljebb 3 évre a Közgyűlés választja. Az üzemi tanácsnak az Igazgatósággal kötött elért megállapodása hiányában a Felügyelő Bizottság tagjainak 1/3-a az üzemi tanács által jelölt munkavállalók képviselőiből áll, akiket a Közgyűlés a jelölést követő első ülésén köteles a Felügyelő Bizottság tagjává választani, kivéve, ha a jelöltekkel szemben törvényben foglalt kizáró ok áll fenn. Ebben az esetben újabb jelölést kell kérni.

A Felügyelő Bizottságnak az alábbi Bizottságai vannak:

Kockázati Bizottság
Javadalmazási Bizottság

A Kockázati Bizottság feladata az alábbi ügyekben hozott igazgatósági jelentések jóváhagyása:

- jelentés a kockázati pozíciót érintő jelentős fejleményekről és eseményekről;
- kockázati jelentés;

- jelentés a BayernLB csoportszintű kockázatkezelési alap- és irányelvei átfogó megvalósításának státuszáról;
- jelentés a belső, külső és hatósági vizsgálatok kockázat-releváns témáiról és megállapításairól;
- kockázati stratégia aktualizálása (az Igazgatóság javaslatát a Kockázati Bizottság értékeli és véleményezi a Felügyelő Bizottság jóváhagyásának előkészítése érdekében).

A Kockázati Bizottság értékeli és véleményezi az országlimitről szóló igazgatósági döntést a Felügyelő Bizottság jóváhagyásának előkészítése érdekében.

Javadalmazási Bizottság feladatai:

- a társaság vezérigazgató-helyettesei jutalmazásával, valamint a munkaszerződésük megkötésével, módosításával és megszüntetésével kapcsolatos kérdésekben hozott igazgatósági döntések jóváhagyása,
- a társaság vezérigazgatójának jutalmazásával, valamint munkaszerződése megkötésével, módosításával és megszüntetésével kapcsolatos döntések meghozatala.

A Társaság belső ellenőrzési rendszerének főbb jellemzői:

A szervezetben belüli belső kontroll funkciók rendszerét a PSZÁF Felügyeleti Tanácsának 11/2006. számú „A belső védelmi vonalak kiépítéséről és működtetéséről” szóló Ajánlásában megfogalmazott, törvényi és EU sztenderdeken alapuló elvárásoknak megfelelően kerültek kialakításra. A belső védelmi vonalakon belül – a felelős belső irányításon túlmenően – a belső kontroll funkciók rendszere az alábbi főbb elemeket tartalmazza:

- Kockázatkezelés
- Belső ellenőrzési rendszer (ezen belül: folyamatba épített ellenőrzés, vezetői ellenőrzés, vezetői információs rendszer, valamint függetlenített belső ellenőrzési szervezet)
- Compliance.

A belső kontroll funkciókat végző területek szervezetenként függetlenek egymástól, illetve az általuk ellenőrzött tevékenységet végző banki szervezeti egységektől.

A belső ellenőrzési rendszer folyamatba épített, vezetői ellenőrzésre irányuló, valamint a vezetői információs rendszer működtetésére irányuló elemeit, illetve ezek szabályozott működését az egymásra épülő, hierarchikus rendszerbe foglalt banki belső utasítások, munkaköri leírások és egyéb számítástechnikailag támogatott megoldások (pl. a fiókhálózatban működtetett önellenőrzési rendszer) biztosítják.

A Társaság kockázatkezelési rendszerének, illetve a kockázatkezelési során alkalmazott alapelvek rövid bemutatása:

A Társaság 2006. decemberében indította el TRM (Transforming Risk Management) Projektjét, melynek célja elsősorban a kockázatkezelési terület folyamatainak koncepcionális megújítása, valamint az új eljárásrendek implementálása a banki folyamatokban és a vonatkozó szabályozásokban, valamint a Társaság biztosítéki- és monitoring-rendszerének fejlesztése volt.

A Risk Implementáció Projekt keretében, a Basel II felkészülés alapkövetelményeinek megfelelően, illetve a BayernLB irányelveinek követésével kialakításra került a Társaság kockázatvállalási folyamatait átfogóan érintő koncepció, melynek megfelelően – a Társaság belső szabályzatainak módosításával – 2008. július 1-jével új kockázatvállalási eljárásrend lépett életbe.

A koncepció főbb elemei:

- a Társaság teljes ügyfélkörére irányadóan alkalmazásra kerülő Egységes Banki Szegmentációs besorolás bevezetése;
- az IRBF megfelelés érdekében a Bázeli II-konform rating tool-ok, illetve az analitikus scorecardok kifejlesztése, és az ennek megfelelő ügyfélminősítési rend bevezetése; mely megfelelően támogatja a banki menedzsmentek döntéshozó tevékenységét;
- a döntéshozatali rendszer átalakítása a Társaság társaságirányítási struktúrájának, valamint a bevezetésre kerülő kockázatvállalási eljárásrend-változásnak megfelelően;
- az alapfunkcionális IT-támogatottsággal biztosított monitoring tevékenység indítása;
- a veszélyeztetett hitelek mielőbbi azonosítása érdekében átfogó kritériumrendszer rögzítése, amely tartalmazza és figyelembe veszi a veszélyeztetett hitelek felismerését lehetővé tevő releváns indikátorokat, ennek alapján az egyes ügykezelési típusok, továbbá az ehhez kapcsolódó feladatok, eljárási rend meghatározása;
- az Magyar Számviteli szabályozás és az IFRS alapon történő provízióképzés közötti különbségtétel megszüntetése, az ennek megfelelő provízióképzési rendszer kialakítása.

Az Társaság Igazgatósága által elfogadott 31 csoport szintű kockázatkezelési irányelv 5 fő témakört érint: a szervezetet, a hitelügyleteket, a problémás ügyfél-kezelés, a kereskedési tranzakciókat (beleértve a treasury-t), illetve a működési kockázatokat.

A legfontosabb kockázatkezelési elvek közé az Igazgatósági szinten érvényesülő végső kontroll, a kockázatvállaló területektől elkülönült független ellenőrzés, valamint a kockázatok megfelelő mérése, diverzifikálása, figyelése és jelentése tartozik. A kockázatok és a kockázatvállalási hajlandóság szervezeten belüli hatékony kommunikációja, a kockázatok felismerésére, mérésére, figyelésére és kezelésére vonatkozó folyamatos fejlesztések, a kulcsfontosságú kockázatkezelési folyamatok és eljárások naprakésszé és felhasználóbaráttá tétele, teljesítményének fokozása, valamint a megfelelően képzett munkaerő alkalmazása az Társaság hatékony kockázatkezelési funkciójának zálogai.

A Társaság Alapszabálya a nyilvánosság számára az MKB Bank Zrt. honlapján (www.mkb.hu) és a Fővárosi Bíróság, mint Cégbíróság nyilvántartásában, a Felügyelő Bizottság Ügyrendje pedig a Fővárosi Bíróság mint Cégbíróság nyilvántartásában hozzáférhető.

1.sz. melléklet

AZ MKB BANK ZRT. VEZETŐ TESTÜLETEI

A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG TAGJAI

ELNÖK:

Stefan Ermisch (2010)
a Bayerische Landesbank
Igazgatóságának tagja

TAGOK:

Asbothné Tóth Éva (2007)
az MKB Bank Zrt.
tanácsosa

Jochen Bottermann (2009)
a BAWAG P.S.K. AG Igazgatóságának
tanácsadója

dr. Kotulyák Éva (2007)
az MKB Bank Zrt.
jogtanácsosa

Lőrincz Ibolya (2008)
az MKB Bank Zrt.
főosztályvezető-helyettese

dr. Mészáros Tamás (2009)
a Budapesti Corvinus Egyetem
rektora

Hans Schaidinger (2009)
Regensburg város
főpolgármestere

dr. Ralph Schmidt (2008)
a Bayerische Landesbank
Igazgatóságának tagja

IGAZGATÓSÁG

ELNÖK:

Erdei Tamás (1991)
az MKB Bank Zrt.
elnök-vezérigazgatója

TAGOK:

dr. Balogh Imre (2004)
az MKB Bank Zrt.
vezérigazgató-helyettese

Gáldi György (2009)
az MKB Bank Zrt.
vezérigazgató-helyettese

dr. Kraudi Adrienne (2008)
az MKB Bank Zrt.
vezérigazgató-helyettese

dr. Patyi Sándor (2003)
az MKB Bank Zrt.
vezérigazgató-helyettese

dr. Simák Pál (2008)
az MKB Bank Zrt.
vezérigazgató-helyettese

KOCKÁZATI BIZOTTSÁG:

Dr. Ralph Schmidt, elnök
Stefan Ermisch
Jochen Bottermann

JAVADALMAZÁSI BIZOTTSÁG:

Stefan Ermisch, elnök
Dr. Ralph Schmidt
Jochen Bottermann

Megjegyzés: zárójelben a tagság kezdetének éve

VEZETŐSÉGI ÉRTÉKELÉS ÉS ELEMZÉS

(Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Sztenderdek, IFRS)

Az Éves beszámoló következő fejezetében a Csoport pénzügyi helyzetét és a tevékenységek eredményeit értékeljük és elemizzük annak érdekében, hogy az olvasó számára megkönnyítsük a pénzügyi helyzet és az eredmények 2009. évi alakulásának megértését. Az alábbi elemzések az MKB Bank 2009. december 31-i fordulónappal a 2009-es üzleti évre vonatkozó és a KPMG Hungária Kft. bejegyzett könyvvizsgálói által vizsgált, a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Sztenderdek („IFRS”) szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásain alapulnak. Ennek megfelelően az alábbi elemzés a Csoport, mint egységes vállalkozás teljesítményére összpontosul. Az IFRS előírásainak megfelelően készített konszolidált pénzügyi kimutatásokat külön mutatjuk be.

ÁTTEKINTÉS

A Csoport üzleti tevékenységei a következő három elkülönült egységbe és területre szerveződnek: magyarországi - MKB; bulgáriai - MKB Unionbank; és romániai - MKB Romexterra Csoport.

A gazdasági világválság súlyosan, de differenciáltan hatott a KKEU-DKEU régió országaira 2009-ben, szinte mindenhol komoly recessziót idézve elő. Alapvetően az export kereslet jelentős csökkenése és a beruházások nagy mértékű visszaesése okozott kiesést a termelésben és gyengülést a növekedési mutatókban. Egyes országokban a belső tényezők; egyensúlytalanságok, erős külföldi direkt finanszírozástól való függőség, a belső kereslet fokozott visszaesése, a vállalatok és a lakosság deviza eladósodottsága súlyosbította a válságot.

Az alkalmazkodás a külső egyensúly javulásával, az infláció mérséklődésével, számottevő belső egyensúlyjavító kiadáscsökkentésekkel, illetve gazdaság-élénkítő átcsoportosításokkal járt párhuzamosan. A pénzügyi stabilizációt a fokozatosan javuló nemzetközi pénzügyi környezet is támogatta. Az eszközállomány növekedése megállt, a bankrendszerekben a likviditás fokozatosan erősödött, ebben az LTD ráták javítására vonatkozó üzletpolitika és a recessziós hatások egyaránt szerepet játszottak. A portfólióminőség a korábban vártan megfelelően romlott, az NPL ráta, a céltartalék képzés megugrott. Előtérbe kerültek a hatékonyság javító, költségsökkentő intézkedések és az árazási alkalmazkodás. A bankrendszerek stabilak, a tőkemegfelelés jellemzően jóval a törvényi szint felett van tartalékot jelentve további korlátozott veszteségek fedezetére.

A magyarországi üzleti terület

A pénzügyi stabilizáció a magyar gazdaságban a központi költségvetés hiányának nagymértékű, 3,6%-ra való csökkentésével, ehhez jelentős- a régióra általában jellemző mértékot meghaladó - növekedési áldozattal valósult meg, a GDP visszaesése 2009 harmadik negyedévében reál értelemben 7% fölött volt (év/év).

A folyó fizetési mérleg hiánya és a külkereskedelmi egyenleg javult, ami a csökkenő beruházásoknak és a belföldi kereslet visszaesésének tulajdonítható. Az ipari termelés 19%-kal csökkent (11 hónap alapján év/év) elsődlegesen az export kereslet elmaradása miatt. Az év végére 10,5%-on érte el a munkanélküliségi ráta a csúcspontját. Az inflációs ráta 4,2%-ra javult (az ÁFA kulcs évközi 5%-pontos emelése mellett) és a jegybanki alapkamat is 6,25%-ra csökkent (összesen 375 bázisponttal 2009-ben). Az év második felében a forint árfolyama stabilizálódott az előző évinél gyengébb szinten, de a márciusi, legkritikusabb szinthez képest lényegesen erősödve.

A koalíció felbomlását követően egypárti kisebbségi, ezt követően „szakértői” kormány végezte a válságkezelést, EU-IMF csomagból fakadó kötelezettségek teljesítését, egy sor megszorító intézkedés életbe léptetése mellett. Ennek eredményeként az országkockázati mutatók, valamint a nemzetközi szervezetek és minősítők megítélése javultak, Magyarország mindhárom nagy minősítőnél befektetési kategóriában maradt 2009-ben. A korlátozott gazdaságpolitikai mozgástérben 2010-ben egy erősebb politikai felhatalmazású kormányzás segítheti a továbbiakban a tartós növekedési pályára érdekében szükséges intézkedések végrehajtását.

A bolgár üzleti terület

A kezdődő gazdasági fellendülés ellenére a GDP 6,5%-ról 2009 év végére 5,1%-ot csökkent. A költségvetési egyenleg az év eleje óta negatív, várhatóan a GDP 0,8%-val lesz egyenlő. Az előnyös fiskális politika hatására a Standard & Poor az ország megítélését stabilról pozitívra módosította. Az éves infláció decemberben negatív volt (2009: 0,1%). Az előző év azonos időszakához képest a folyó fizetési mérleg hiánya 63,9%-kal alacsonyabb, szám szerint 2,5 milliárd Euró (GDP 8,6%-a). A globális pénzügyi visszaesés és a piacokon jelentkező általános bizonytalanság következtében, az országba beáramló külföldi működő tőke drasztikusan lelassult 2009-ben, majdnem 56,6%-kal kevesebb a 2008-as értéknél. A legjelentősebb lassulást az építőipari tevékenységek és az ingatlanügyletek csökkenése okozta. Az ipari termelésben 12,1%-os csökkenés jelentkezett. Bulgáriát kedvezőtlen üzleti környezet jellemezte 2009-ben. Az év végére az összes gazdasági szektor indexe lecsökkent, kivéve az építőiparban, ahol a változatlan maradt. 2009-ben a bankrendszer eszközállománya 7,72%-kal, 69,56 milliárd BGN-re nőtt 2008-hoz képest. Az előző évhez viszonyítva a rossz minőségű hitelek 3,3 szorosára emelkedtek a bankrendszerben, mely legnagyobb részben lakossági-, fogyasztói-, vállalati hiteleket jelent.

A román üzleti terület

A román gazdaság 7,2%-kal csökkent a 2009-es év folyamán (2008: GDP 7,1% növekedés). A Standard & Poor ismételt megerősítette Románia 'BB+' szintű, hosszú- és rövidlejáratú devizaadósságának besorolását. Az átlagos éves infláció 5,6%-ra csökkent 2009-ben (2008: 7,9%) Az országba beáramló külföldi működő tőke 45%-kal, 5 milliárd Euróra csökkent. A befejezett ingatlanügyletek száma 2008 év végéhez képest 90%-ra, 100 milliárd Euróra csökkent. A hazai kereslet (beruházás és fogyasztás), valamint az import folyamatos csökkenése egyaránt vezetett a külkereskedelmi és a folyó fizetési mérleg deficitjének csökkenéséhez. A folyó fizetési mérleg hiánya a GDP 4,3%-a, szám szerint 5,0 milliárd Euró. 2009 novemberében a kereskedelmi mérleg hiánya 65%-kal alacsonyabb az előző év azonos időszakához képest, mely vitathatatlan következménye az éles gazdasági összehúzódnak. 2009-ben a bankrendszer eszközállománya 85 milliárd Euróra változott. A pénzpiac 2008-évhez képest 24%-kal csökkent, mely majdnem azonos a 2007-évi állapottal.

2009-ben az MKB Csoport növekedést és a bevételek diverzifikálását célzó legfontosabb hosszú távú prioritásai a költséggazdálkodási fegyelemre, a hitelállomány minőségére és az eredményes mérleg- és tőkegazdálkodásra összpontosultak, melyek az üzleti fejlődésben és pénzügyi teljesítményben mutatkoztak meg. A 2009. évben az MKB Csoport gyorsan reagált a megváltozott piaci környezet igényeire, amely a kiegyensúlyozott pénzügyi teljesítményben is látható.

PÉNZÜGYI TELJESÍTMÉNY

2009-ben az MKB Csoport megőrizte piaci pozícióját mind a hazai, mind pedig a külföldi területeken, de a globális makrogazdasági környezet kedvezőtlen hatásai alól nem vonhatta ki magát. A Csoport teljes üzleti eredménye (kamatbevételek és nem kamatjellegű bevételekkel együtt) 2009-ben tovább növekedett, éves szinten 21,5%-kal, 146 311 millió forintra emelkedett az előző évhez képest (2008: 120 444 millió forint). A növekedés fő tényezője a kamatozó eszközökhöz kapcsolódik, a nettó kamatjövedelem részaránya azonban kismértékű csökkenést mutatott az előző évhez viszonyítva (2009: 67,6%, 2008: 68,7%). A nettó kamatjövedelem jelentős emelkedését az értékesíthető (AFS) értékpapírok állományának növekedése eredményezte, ahol szintén magasabb kamatbevétel realizálódott.

A kihelyezésekből származó kamatbevétel és a hasonló összegű nettó jutalék- és díjbevétel csökkenése egyaránt tükrözte a kihelyezések és a fizetési forgalom zsugorodását, amely jól beleilleszthető a közép- és kelet-európai régió általános piaci környezetébe. A nettó jutalék- és díjbevétel megmaradt az előző évi értéken. Habár a nettó jutalék-bevétel 14%-os növekedést mutat, a közzétételi követelmények miatt a jutalék ráfordítások néhány eleme a kamatráfordítások közé lett átcsoportosítva.

2009-ben az egyéb működési bevétel jelentős növekedést tükröz. A hazai piacon realizált AFS állampapírok nyereségének következtében a 2008 évi 18,2 milliárd forintról 37,5%-kal emelkedve elérte a 25,1 milliárd forintot.

A 6 037 millió forintos 2009. évi adózás előtti eredmény elmaradt az előző évi 8 336 millió forintos összegtől, mert a nettó értékvesztés-képzés rendkívüli mértékű növekedését és a tőke módszerrel konszolidált leányvállalatok jelentősen alacsonyabb üzleti eredményét, a magasabb értékvesztés-képzés előtti üzleti jövedelem nem tudta ellensúlyozni.

A tőke módszerrel konszolidált leányvállalatok eredménye drasztikusan, 1,3 milliárd forinttal csökkent a közös vezetésű vállalatok alacsony jövedelmezősége miatt, valamint a Csoport 601 millió forint veszteséget realizált az Ercorner Kft. konszolidációs hatásaként, amely a

tőkeemelés következtében elszámolt korábbi évek vesztesége. Az átlagos saját tőke arányos adózás előtti eredmény (ROAE) 2009-ben 2,7 % volt (2008: 3,3 %), míg az átlagos eszköz arányos adózás előtti eredmény (ROAA) 2009-ben 0,2 %-ra csökkent (2008: 0,3%). Habár az MKB Bank adózás előtti eredménye az előző évhez képest 104%-kal, nagymértékben emelkedett, a konszolidált leányvállalatok vesztesége eliminálta ezt a hatást. A nettó értékvesztés-képzés rendkívüli mértékű növekedést mutatott a Romexterra Csoport kis- és közepes méretű vállalati ügyfelek hitelkihelyezésének romló kockázati kitettsége következtében, amely jelentősen rontotta az adózás előtti eredményt. Ez tükröződött a relatív nettó értékvesztés-képzés jelentős - a 2008. évi 1,9 %-ról 2,9 %-ra történő - növekedésében. A prudens kockázatkezelési folyamat erős fedezetet nyújtott a Romexterra Csoport kis- és közepes méretű vállalati ügyfelek nem törlesztett hiteleire.

Az értékvesztés magasabb szintje és a kedvezőtlen piaci környezet ellenére az MKB Csoport megőrizte működési szintű nyereségességét üzleti bevételei tekintetében, amit a 2009. évi 4,9 %-os (2008: 4,8 %) bruttó üzleti nyereséghányad (az átlagos eszközállományhoz mért bruttó üzleti bevétel) is mutat, amely köszönhető a treasury gyors reagálásának az értékpapírpiac változásaira, míg a működési költségek aránya a 2008. évi 2,6%-kal szemben 2009-ben 2,5% volt. Mindez tükrözte a Csoport üzleti bővülés és a költségnövekedés közötti összhang megőrzésére irányuló igyekezetét.

Az adóráfordítások a 2008. évi 1 176 millió forintról 3 519 millió forintra nőttek, amiből 2 198 millió forint halasztott adóból származó ráfordítás volt. A halasztott adó tekintetében az MKB Csoport elővigyázatos volt és a veszteséges leányvállalatok halasztott adókövetelést nem számoltak el.

A 2009. évi 2 518 millió forint összegű adózás utáni eredmény alapján az Igazgatóság nem javasolja osztalék kifizetését.

Főbb mutatók 2009
(IFRS)
(millió forint)

	MKB Bank	MKB Unionbank	Romexterra Csoport	Lízing Csoport*	Érdekeltségek* *	MKB Csoport
Mérlegfőösszeg	2 906 836	225 746	194 215	102 461	76 767	3 106 646
Jegyzett tőke	14 765	8 365	18 773	2 093	67 646	14 765
Tartalékok	242 987	9 963	(11 226)	6 867	(177)	229 266
Működési bevételek	119 076	9 092	13 533	6 078	12 960	146 211
Nettó kamatbevétel	75 975	6 368	9 979	9 911	535	98 921
Nettó jutalékbevétel	15 389	2 273	2 745	151	395	22 328
Egyéb	27 712	451	809	(3 984)	12 029	24 962
Működési költségek	(55 499)	(5 651)	(10 079)	(1 584)	(13 497)	(73 754)
Provizíó	(37 792)	(2 721)	(12 021)	(4 293)	(923)	(57 508)
Goodwill értékvesztés	(8 912)				-	(8 912)
Adózás előtti eredmény	16 872	720	(8 568)	201	(1 460)	6 037
Adózott eredmény	12 923	653	(8 111)	148	(1 367)	2 518
Átlagos saját tőke arányos adózás előtti eredmény (ROAE)	7,4%	4,3%	na	2,2%	na	2,7%
Egy részvényre jutó átlagos nyereség (EPS)	88,3%	7,9%	na	8,7%	na	22,2%
Átlagos eszközarányos adózás előtti eredmény (ROAA)	0,6%	0,3%	na	0,2%	na	0,2%
Költség-bevétel hányados	46,6%	62,2%	74,5%	26,1%	104,1%	50,4%
Tőkemegfelelési mutató	9,78%	13,4%	11,8%	na	na	10,1%

* Autóhitel, Autólízing

**MKB Üzemeltetési, Befektetési Alapkezelő, Exter-Bérlet, Resideál, Exter-Immo

Főbb mutatók, 2008
(IFRS)
(millió forint)

	MKB Bank	MKB Unionbank	Romexterra Csoport	Lízing Csoport*	Érdekeltségek* *	MKB Csoport
Mérlegfőösszeg	2 656 629	207 689	225 315	128 875	71 896	2 885 426
Jegyzett tőke	14 094	8 179	17 953	1 293	64 507	14 094
Tartalékok	202 752	9 086	(3 564)	9 429	1 357	215 127
Működési bevételek	97 037	6 688	11 526	4 269	13 144	120 444
<i>Nettó kamatbevétel</i>	<i>66 197</i>	<i>5 816</i>	<i>7 343</i>	<i>5 004</i>	<i>804</i>	<i>82 679</i>
<i>Nettó jutalékbevétel</i>	<i>15 103</i>	<i>1 728</i>	<i>3 238</i>	<i>(1 422)</i>	<i>(13)</i>	<i>19 541</i>
<i>Egyéb</i>	<i>15 737</i>	<i>(856)</i>	<i>945</i>	<i>193</i>	<i>12 353</i>	<i>18 224</i>
Működési költségek	54 358	(4 068)	(10 046)	(1 807)	(11 511)	(70 360)
Provizíó	35 102	(754)	(5 444)	(1 269)	(138)	(43 003)
Goodwill értékvesztés	(1 052)					(1 052)
Adózás előtti eredmény	7 577	1 866	(3 964)	1 193	1 496	8 336
Adózott eredmény	6 584	1 675	(4 114)	1 659	1 231	6 449
Átlagos saját tőke arányos adózás előtti eredmény (ROAE)	4,6%	12,6%	na	13,5%	2,4%	3,3%
Egy részvényre jutó átlagos nyereség (EPS)	46,7%	20,5%	na	128,3%	1,9%	45,8%
Átlagos eszközarányos adózás előtti eredmény (ROAA)	0,3%	1,3%	na	1,1%	2,3%	0,3%
Költség-bevétel hányados	56,0%	60,8%	87,2%	42,3%	87,6%	58,4%
Tőkeemfelelési mutató	9,7%	13,8%	9,8%	na	na	10,8%

* Autóhitel, Autólízing

**Resideal,MKB Üzemeltetési, Befektetési Alapkezelő, Exter-Immo

Az új piaci körülményekre való gyors reagálás, mint a hitelek átárazása, valamint az aktívabb treasury tevékenység következtében az MKB Bank adózás előtti eredménye elérte a 16 872 milliárd forintot. E tényeket tükrözi az átlagos saját tőke arányos adózás előtti eredmény (ROAE) 7,4%, és a költség-bevétel hányados (CIR) 46,6%-ra csökkenése a 2008. évi 56%-ról.

A **Unionbank** átlagos saját tőke arányos adózás előtti eredménye szignifikáns mértékben meghaladta a konszolidált csoport szintű 2,7 %-os mértéket. Ez a mutató azonban számottevően csökkent az előző évi 12,6%-hoz képest (2009: 4,3%). Az üzleti év során az MKB Bank a korábbi 60%-ról 94%-ra növelte részesedését a Unionbankban, amely jelentős goodwill növekedést – 16,6 milliárd forintos – emelkedést eredményezett. Az értékvesztés képzés előtti nettó üzleti eredmény attraktív, 35,9%-os növekedéssel 3 441 millió forintra változott (2008: 2 620 millió forint). A ROAA csökkenése a magasabb értékvesztési ráfordításokat és konzervatívabb üzleti tevékenységet jelez, mely konzisztens a gazdasági válság következtében megemelkedő kockázattal. A költségek jövedelemhez mért aránya meghaladta a csoport szinten mért 50,4 %-ot, és a 2008. évi 60,8%-ról kis mértékben 62,2%-ra nőtt.

A **Romexterra Csoport** ROAE és ROAA mutatója a negatív adózás előtti eredmény miatt 2009-ben sem volt értelmezhető. Másfelől az értékvesztés-képzés előtti nettó üzemi eredmény 3 454 millió forintra nőtt a 2008. évi 1 480 millió forintról, mely a működési bevételek 17,7%-os növekedésével magyarázható. A szigorú költség ellenőrzés következtében a költség-bevétel hányados (CIR) az előző évi 87,2%-ról 74,5%-ra csökkent. Habár a bevételek emelkedtek, a kis- és közép vállalati hiteleken képzett értékvesztés ellensúlyozta ezt a hatást.

Az **Euroleasing Csoport** ROAE mutatója 2,2%-ra lecsökkent a 2008. évi 13,5%-ról. A költség-bevétel hányados 26,1%-ra változott, mely komoly javulás a korábbi szinttől (42,3%). A csökkenést a gépjármű finanszírozás piacának szűkülése, a bérjellegű kifizetések költségsökkentése, valamint a jutalékok amortizációjának bevezetése okozta.

Nettó kamatbevétel

A jövedelem legfontosabb eleme, a nettó kamatbevétel 98 921 millió forint volt, ez 19,6%-kal haladta meg a 2008. évre kimutatott 82 679 millió forintot. A kamatozó eszközök átlagos állománya jelentős mértékben (254 milliárd forinttal) nőtt, miközben a hitelek átlagos állománya 61,2 milliárd forinttal lett magasabb. Ez a növekedés az államkötvények állományának nagymértékű emelkedéséből fakadt. A nettó nyereséghányad az előző évi 2,7 %-ról 2,96 %-ra nőtt, melynek oka az ügyfélhitelek tavalyi év vége óta tartó folyamatos átárazása volt, ami nagymértékben ellensúlyozta a mérsékelt üzleti bővülést és az alacsonyabb fizetési hajlandóságot.

Ezzel párhuzamosan a bankközi finanszírozás a tavalyi évhez képest olcsóbbá vált, ami a kamatráfordítások kis mértékű csökkenéséhez vezetett.

A forintban denominált kamatozó eszközök állománya az előző évi szinten maradt. Ezt tükrözte a belföldi piaci trend is, amelyet az jellemzett, hogy az ügyfelek az alacsonyabb kamatszintek miatt inkább a devizahiteleket részesítették előnyben. Az ügyfelek kitettsége mérsékelt üzleti növekedést tükrözött. A hitelekből származó kamatjövedelem közel azonos szinten maradt.

Az átlagos kamatozó forrásállomány 460,6 milliárd forinttal nőtt, ami fedezte az üzleti tevékenység mérsékelt bővülését. Az ügyfélbetétek állományának növekedése meghaladta a hitelek bővülésének mértékét, amely 61,2 milliárd forint növekedést mutatott. Mind az ügyfél mind pedig a banki betétek állománya jelentősen nőtt, ezzel párhuzamosan ugyanakkor az értékpapírok állománya is számottevően (303 millió forinttal) emelkedett. Az új rövid lejáratú finansziális betétek az anyabanktól származtak. Az ügyfél folyó- és betétszámlák állománya az előző időszakhoz képest jelentősen megemelkedett a lakossági betéteknek köszönhetően. A vállalati betétszámlák mérsékelt bővülést (30,6 milliárd forint) mutattak a tavalyi évhez képest, ami a vállalati szegmens finanszírozásának pozitív tendenciáját tükrözte.

A lakossági betétek után fizetendő kamatok jelentősen megemelkedtek, 72,3 milliárd forintra a 2008. évi 61,8 milliárd forintra, ami mutatta a lakossági betétek megnövekedett szerepét a Csoport finanszírozásában.

Államkötvény-vásárlás következtében a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokból származó kamatjövedelem nagymértékben nőtt (12 milliárd forinttal), ami lekötötte a visszafogott hitelezés következtében felhalmozódott likviditási felesleget.

Átlagos kamatozó eszköz-/forrásállomány üzleti területenként

	millió Forint					
	MKB Bank		MKB Unionbank		MKB Romexterra Bank	
	2 009	2 008	2 009	2 008	2 009	2 008
Átlagos hitelállomány	2 360 499	2 071 419	153 498	137 476	113 134	109 873
Átlagos értékpapírállomány	351 333	137 075	4 815	2 514	35 017	6 034
Átlagos kamatozó eszközállomány	2 711 832	2 208 495	158 313	139 990	148 151	115 907
<i>Átlagos kamatláb %</i>	6,33%	6,92%	9,24	8,33	14,74	13,94
Átlagos ügyfél- és betéti számla állomány	2 169 402	1 691 516	193 684	144 320	186 896	143 655
Kibocsátott értékpapírok átlagos állománya	401 727	384 355	477	1 797	162	827
Átlagos kamatozó forrásállomány	2 571 129	2 075 871	194 161	146 116	187 059	144 482
<i>Átlagos kamatláb %</i>	4,45%	5,24%	4,36	4,18	7,83	6,79
Az átlagos kamatlábak közötti eltérés %	1,89%	1,68%	4,88	4,16	6,91	7,15

Az **MKB Bank** 2009-ben 75 975 millió forint nettó kamatjövedelmet mutatott ki, amely az előző év 66 197 millió forintos összeghez mérten kedvező eredmény. A jelentősen megemelkedett kamatjövedelem a lakossági és vállalati hitelek átárazásának volt köszönhető, ami enyhíteni tudta a romló gazdasági környezet kedvezőtlen hatásait. Az elmúlt évben a betétállomány növelése érdekében a bank kénytelen volt különleges felárat – prémiumot – fizetni az ügyfelek részére. A betételhelyezés ösztönzésére irányuló kampányok a lakossági betétek növekedését és kamatráfordítás többletet eredményeztek 2009-ben. A kamatráfordítások megnövekedett szintjét ellensúlyozta az átárazás és a mérsékelt üzleti növekedés hatása.

2009-ben a kamatozó eszközök átlagos állománya a deviza alapú portfólió robusztus, 19,3%-os növekedése következtében a 2008. évi 2 208,5 milliárd forintról 22,8%-kal bővült. Ugyanakkor a forintban denominált kamatozó eszközök átlagos állománya relatív csökkenést (1,2%) mutatott, melyet a hazai devizában lévő bankközi kitettségek átlagos állományának csökkenése okozott, amelyet nem tudott ellensúlyozni a vállalati hitelek csekély mértékű növekedése.

Az ügyfeleknek nyújtott kölcsönök állománya elsősorban a nagyvállalati szegmensben bővült, ahol a hozamok szerényebb mértékűek (147,5 milliárd forintos átlagos állománynövekedés). Jelentős mértékben nőtt a magánszemélyeknek nyújtott kölcsönök átlagos állománya, amely gyorsabb megtérülést eredményezett (106,5 milliárd forint), mint az átlagos portfólió.

2009-ben a Unionbank kamatozó eszközeinek átlagos állománya a 2008. évi 139,9 milliárd forintról 13,1%-kal 158,3 milliárd forintra bővült. Az átlagos állomány növekedése főként a vállalati szektorban kötött új ügyletekből eredt (34,3%). Jelentős növekedés következett be a lakossági szektorban (25,5%). Ezzel párhuzamosan az átlagos értékpapír-állomány 91,6%-kal emelkedett (4 815 millió forintot tett ki).

A magánszemélyekhez köthető átlagos állomány bővülése elsősorban a belföldi valutában (BGN) denominált állományrészen jelent meg. A vállalati szegmens szerkezete némileg átalakult 2009-ben. A nagyvállalati ügyfélkör állománya 22 milliárd forintról 38,9 milliárd forintra bővült.

A kamatozó kötelezettségek átlagos állománya 146,2 milliárd forintról 32,9%-kal 194,2 milliárd forintra emelkedett, főként az előző évi mérsékelt növekedés következtében. 2009-ben az átlagos betétállomány 49,4 milliárd forinttal nőtt, elsősorban a lekötött betétek miatt. A kibocsátott értékpapírok átlagos állománya jelentős mértékben, 1,3 milliárd forinttal (72,56%-kal) csökkent. A fenti tényezők következtében a nettó kamatmarzs 4,88%-ra módosult.

2009-ben a **Romexterra Bank** kamatozó eszközeinek átlagos állománya (148,2 milliárd forintot tett ki) jelentős mértékben, 27,8%-kal haladta meg a 2008. évi 115,9 milliárd forintos szintet. Az átlagos állomány nagy mértékű növekedését az értékpapírok átlagállományának 29 milliárd forintos emelkedése okozta, melynek következtében azok átlagos értéke elérte a 35 milliárd forintot. Ezzel egyidejűleg az átlagos hitelállomány megközelítőleg az előző éves szinten maradt.

Eközben a kamatozó kötelezettségek átlagos állománya a 2008. évi 144,5 milliárd forintról 29,5%-kal 187,1 milliárd forintra bővült. Az ügyfélbetétek jellemzően a retail, szektorban növekedtek. A mérsékelt üzleti tevékenység és a betétpiacon zajló élénk verseny hatására a nettó kamatmarzs 7,2%-ról 6,2%-ra csökkent.

Nem kamatjellegű jövedelem

2009-ben az összes nem kamatjellegű jövedelem 25,5%-kal 47 390 millió forintra emelkedett (a 2008. évi 37 765 millió forintról). Ez a bruttó üzleti bevétel 32,4%-át tette ki, szemben az előző évi 31,4%-kal. E nominális értelemben vett jövedelemnövekedés az alábbiakban részletezett különböző tényezők nettó eredményeképpen jött létre.

Az összes nettó jutalék- és díjbevétel a 2008. évi 19 541 millió forintról 2009-ben 14%-kal 22 328 millió forintra emelkedett, a bank díjbevétel eredményező tevékenységeinek közel azonos szintjét tükrözve. A mérsékelt ütemben növekvő hitelezési tevékenység 0,9 milliárd forint jutalékbevételt eredményezett. A fizetési forgalom lebonyolításával kapcsolatos bevételek nem változtak jelentősen, ami tükrözte az üzleti növekedés hiányát. Ezzel egyidejűleg a jutalék-ráfordítások kis mértékben csökkentek a hitelezési tevékenység és a fizetési forgalom visszaesése következtében.

A leányvállalatok üzleti tevékenységét hasonló jellemzők jellemzik, melynek következtében a Romexterra Bank esetében 0,5 milliárd forint csökkenés, a Unionbanknál pedig 0,5 milliárd forint növekedés volt megfigyelhető.

Annak ellenére, hogy a hitelezési tevékenységből és a fizetési forgalom lebonyolításából származó bevételek emelkedtek a 2008. évhez képest, a bevételek a belföldi üzleti területen nem érték el a tervezett szintet.

Eközben a jutalékráfordítások jelentős mértékben, a 2008 végén kimutatott 7 778 millió forintos szintről (1 806 millió forinttal) 5 972 millió forintra csökkentek. A jutalékráfordítások csökkenése a hitelezési tevékenységhez és a fizetési forgalom lebonyolításához köthető.

A 2009. évi egyéb működési bevétel 25 062 millió forintos összege jelentősen meghaladta a 2008. évi 18 244 millió forintot. A kereskedési céllal tartott értékpapírok értékesítésének nyeresége 2 559 millió forintos, míg az értékesíthető (AFS) értékpapírok kereskedéséből származó jövedelem 16 789 millió forintos növekedést mutatott 2008-hoz képest. Ez főként az AFS portfolióban tartott magyar államkötvények értékesítésén realizált nyereséget tükrözte. A származékos ügyleteken elért nettó nyereség az egyéb működési bevétel 34,4%-át tette ki, ami ezen kategória jelentőségének csökkenését mutatja az előző évhez képest. Ennek ellenére a származékos ügyleteken elért eredmény 8 628 millió forintot tett ki a kamat alapú tranzakciók eredményeképpen. Az év végére a bank a CRS derivatív ügyleteken elért eredményt átsorolta a kamat alapú ügyletek eredményébe. Az egyéb ráfordítások 4 028 millió forintot tettek ki, amely főként a treasury tevékenység költségéből származott (kötvények és részvények kereskedésének tökeköltsége), ezen kívül kisebb mértékben a valós értéken értékelként megjelölt kötelezettségek valós értékelésének eredménye is hozzájárult, 643,7 millió forint értékben.

Az **MKB nem kamatjellegű jövedelmén** belül a 2009. évi nettó díj- és jutalékbevétel 15 389 millió forintos összege a tavalyi évi 15 103 millió forintos szint közelében maradt. A jutalékbevételek közel azonos szinten maradása a makroökonomiai környezet visszaesése által eredményezett alacsonyabb hitelezési tevékenységnek és fizetési forgalomnak tudható be. Az egyéb működési bevételek nagymértékben emelkedtek az államkötvények értékesítésén realizált nyereség hatására (16 904 millió forint), melyet csak kis mértékben érintett a származékos ügyletek realizált nyereségének csökkenése (5 540 millió forinttal).

A **Unionbank nettó jutalék- és díjbevétele** a 2008. évi 1 728 millió forinthez viszonyítva 31,5%-os növekedést mutatott. A hitelezés bővülésének (0,7 milliárd forint) eredményeképpen jelentős növekedés következett be, így a teljes összeg az év végére elérte a 2,3 milliárd forintot. Miközben a devizaalapú ügyleteken 2008-ban 0,3 milliárd forintos nyereséget ért el a bank, 2009-ben 0,7 milliárd forintos nyereséget mutatott ki főként a devizaalapú ügyletek ártértékelése következtében.

A **Romexterra Csoport nettó jutalék- és díjbevétele** az idei évben némileg csökkent, 2,7 milliárd forintra a 2008. évi 3,2 milliárd forintról, a fizetési forgalom lebonyolításával kapcsolatos díjak 0,3 milliárd forintos növekedésének és az egyéb jutalékbevételek 0,4 milliárd forintos csökkenésének következtében. A deviza alapú ügyletek eredménye a tranzakciók visszaesésének eredményeképpen a 2008. évi 1,5 milliárd forintról 0,9 milliárd forintra esett vissza.

Provízió

A pénzügyi válság következtében fokozottan alkalmazott prudens megközelítés a tavalyi évnél magasabb szintű értékvesztést és províziót eredményezett. Mindez tükröződött a hiteleken képzett értékvesztés szintjének nagymértékű emelkedésében, valamint az év második felében rendszeresen elvégzett goodwill értékvesztési tesztekben is. A goodwill értékvesztési tesztek eredményeképpen a Romexterra Bank goodwill-jén 8 912 millió forint értékvesztést számolt el a Csoport, ami annak könyv szerinti értékét 56%-kal csökkentette. A hitelezési kockázatra képzett tartalék állománya 120 378 millió forintot tett ki, amely 57 508 millió forintos nettó províziórátfordítást jelentett a 2009-es évre. Ennek legnagyobb része az MKB Bank és a Romexterra Bank könyveiben került elszámolásra.

Működési költségek

A szigorú költséggazdálkodás a 2009. évben is a legfontosabb követelmények egyike volt, jóllehet a Csoport folytatta a jövedelem növelésére irányuló fejlesztéseit. 2009-ben a működési költségek 73 754 millió forintos összege 4,8%-kal haladta meg az egy évvel korábbi 70 360 millió forintot.

A működési költségek nominális értelemben vett növekedését az üzleti évben az általános és igazgatási költségek, ingatlanhasználati (occupancy), kommunikációs és adatfeldolgozási költségek okozták. Mindhárom területen több mint 15%-os költségnövekedés látható.

Nominális értelemben az általános és igazgatási költségek az előző évhez viszonyítva 15,4 %-os növekedést mutattak, elsősorban a romániai piacon kialakult magasabb árszint következtében. Önmagában véve az MKB növekedés mértéke csupán 10,8%. A bérek és bérjellegű kifizetések (1%-os) csökkenését főleg a Romexterra Csoport okozta. A Romexterra Banknál a bérek és bérjellegű kifizetések összege 4,7%-kal kevesebb az előző évhez képest, mely az állomány létszámának 17,2%-os csökkentésére vezethető vissza. A törvényi szabályozás változása miatt, a kötelező társadalombiztosítási járulékok számottevően csökkent a korábbi évhez képest.

A Csoport 5 új fiókot nyitott 2009. évben, mely az előző évhez képest (29 új fiók) alacsonyabb növekedési ütem, azonban az ingatlanhasználati költségek így is a 2008. évvel (14,7%) azonos mértékben (15%) növekedtek. A változás a román piacon jelentkező magasabb árszínvonal, a gáz-, villamos energia ingatlanbérleti költségnél nagyobb mértékű drágulás következménye. Ezzel egy időben a kommunikációs és adatfeldolgozási költségek 1 118 millió forinttal emelkedtek, az alaprendszer és az Adattárházait érintő informatikai fejlesztések miatt. A marketing költségek visszafogásának eredményeképpen az előző évhez képest 800 millió forint csökkenés látható.

A bankszektorban a hatékonyság mérésére elfogadott viszonyítási alap - a költség/bevétel mutató - 2009-ben 50,4%-ra csökkent (2008: 58,4%). A változás a marketing költségek visszaszorítására és a társadalombiztosítási hozzájárulás csökkenésének eredménye.

Az **MKB Bank** működési költségei 2009-ben nominálisan 1,7%-kal nőttek, 54 545 millió forintról 55 499 millió forintra emelkedtek. Az üzleti növekedés megállásával a Bank létszáma is az előző évi szinten maradt. A fizetések, bérek és egyéb személyi ráfordítások összege 4,8%-kal csökkenve, 23 506 millió forintra változott. A csökkenés a fizetések szigorú költség kontrolljának és a kötelező munkáltatói hozzájárulások (32%-ról 27%-ra) csökkenésének következménye.

Az általános igazgatási költségek összege elsősorban egyéb adóráfördítések és egyéb adminisztratív költségek következtében 1 035 millió forinttal emelkedett.

A kommunikációs és adatfeldolgozási költségek 9%-os emelkedésének hátterében elsősorban a tárgyév során indított új stratégiai projektek többletköltségei állnak. Ebben az összefüggésben az organikus terjeszkedéshez szükséges kapacitásbővítés - különösen az informatikai fejlesztés és az öt új fiók megnyitási - költsége számított a legjelentősebb tételnek.

Az ingatlanhasználati költségek az új fiókok és az új iroda költségei miatt számottevő mértékben, 11,1%-kal (azaz 899 millió forinttal) emelkedtek meg.

Mindemellett a marketing költségek a visszafogott üzleti tevékenység következtében jelentősen, 22,1%-kal csökkentek, szám szerint 2.190 millió forintra változtak.

A Bank költség/bevétel mutatója (CIR) a 2008. évi 56 % után 2009-ben 46,6%-ra csökkent. A Bank a 2009. év folyamán vezette be az MKB Csoportra vonatkozó szigorú költségcsökkentési rendszerének első részét. Következésképpen a Bank nem vett föl újabb alkalmazottakat.

A **Unionbank általános és igazgatási költségei** a 2008. évi 4,1 milliárd forintról 2009-ben - másfélmilliárd forintos növekedéssel - 5,6 milliárd forintra emelkedtek. A dolgozók létszáma 11,4%-kal csökkenve, 693 főre változott, ennek ellenére a bérek és bérjellegű kifizetések összege a 2008. évi 1,8 milliárd forintról 2009-ben 2,2 milliárd forintra emelkedett.

Az egyéb adminisztratív ráfordítások összege a 2008. évi 1,5 milliárd forintról 2009-ben 79,9%-os bővüléssel elérte az 2,2 milliárd forintot. Az igazgatási költségek emelkedését az épületekhez kapcsolódó költségek növekedése (0,8 milliárd forint) okozta. A fenti költségnövekedés hátterében a fiókhálózat bővülése áll, aminek következtében viszonylag magas, 62,2% a költség-bevétel arány.

A **Romexterra Bank általános és igazgatási költsége** az előző évi 9,4 milliárd forintos összegéről alig változott, 2009-ben 9,3 milliárd forintra csökkent. A dolgozók létszáma 17,2%-os csökkenés következtében 891 főre változott 2009. év végére, amely során a kifizetett bérek és bérjellegű kifizetések összege 4,7%-kal, 3,6 milliárd forintra esett vissza. Az egyéb igazgatási költségek az előző évi 3,8 milliárd forintos szinten maradtak. A fent említett költségmegtakarítások eredményezték a CIR alacsonyabb, 80,6%-os mértékét (2008: 90%).

MÉRLEGTÉTELEK

2009 végén a Csoport teljes eszközállományának értéke az előző év végén kimutatott 2 885,4 milliárd forintos összegről 7,7 %-os növekedés révén elérte a 3 106,7 milliárd forintot. Jóllehet a teljes eszközállomány volumenének növekedése, valamint a hitelek az előző évi szinten maradtak. Ennek hatására az ügyfél-eszközök állományának részesedése (73,1%) csökkent az előző évi (79,5%-os) szinthez képest.

A teljes eszközállomány 2009. évi növekedése elsősorban az államkötvények vásárlásából fakad, mely értéke 303 millió forint. Az ügyfelek részére nyújtott hitelek állományában bekövetkezett bővülés (80,9 milliárd forint), az ingatlan szektor részére kihelyezett projekt- és vállalatfinanszírozó hitelek (65 milliárd forint) emelkedésének köszönhető. Ezzel párhuzamosan számottevő, 72,6 milliárd forintos csökkenés látható a kis és középvállalatok kitettségeinek élelmiszeripar, kereskedelem és szolgáltatások ágazatainál.

A lakossági (retail) ágazatnak nyújtott hitelek kiemelkedően (12,2 milliárd forinttal) visszaestek a csoportos értékvesztések növekedése miatt. A lakossági ügyfeleknek nyújtott lakáscélú jelzálogkölcsönök 30,9 milliárd forinttal bővültek, amely normális tendenciának felel meg.

A Bank üzleti stratégiája a folyamatosan növekvő volumenű kihelyezések finanszírozása érdekében továbbra is komoly hangsúlyt helyezett az ügyfélbetétek megtartására és bővítésére. A Csoport tagjainál a vállalati és a lakossági ügyfelek által vezetett folyószámlák és a betéti számlák teljes összege az előző évi szinthez képes 10,89%-kal, 1 405,9 milliárd forintra nőtt (2008: 1 267,8 milliárd forint). A Romexterra Banknál 3,6 milliárd forinttal emelkedett a folyószámlák és betéti számlák állománya, ezzel egy időben a Unionbanknál hasonló mértékben, 3,3 milliárd forinttal bővült az ügyfélbetétek állománya.

Az év folyamán azonban a magyarországi piacon a megfogyatkozó belföldi forrásokért folyó erős versenyben a Csoportnak nagy figyelmet kellett fordítania az ügyfélbetétek állományának megtartására.

2009-ben a bankközi betétek 1 142,9 milliárd forintos állománya 195,8 milliárd forinttal nőtt az előző év végéhez viszonyítva, főképp a bankközi piacról származó deviza betétek következtében. A bankközi betétek ily mértékű növekedése meghaladta a tervezett összeget. Ez hosszú távú válasz a nemzetközi tőkepiacokon kialakult forráshiányra. A forrásokat a Csoporton belül kialakított treasury politikának megfelelően a BayernLB bocsátotta rendelkezésre.

2009 végére az **MKB Bank teljes mérlegfőösszege** a 2008. évi 2 656,6 milliárd forintról 9,4 %-os bővüléssel 2 906,8 milliárd forintra emelkedett, mely alatta maradt az előző évi 18,9%-os növekedésnek.

A magyar államkötvény portfóliójának bővülése következtében az AFS papírok mennyisége számottevően, 328,3 milliárd forintra növekedett a 2008. évi 39,2 milliárd forinthez képest.

Az eszközökön belül az ügyfélhitelek állománya az előző évi szinten maradt.

A vállalati ügyfelek (többségében euróban denominált) devizahitelei továbbra is az állomány meghatározó részét - 74 %-át - képezték. A vállalati hitelekhez hasonlóan az év folyamán mindvégig a devizahitelek alkották a hitelállomány túlnyomó részét a lakossági ügyfélkörben is, ennek megfelelően a devizahitelek az előző évhez hasonlóan a Bank teljes lakossági hitelállományának mintegy 86 %-át teszik ki. Az új lakossági devizahitelek többségét Európában vették fel, túlnyomórészt ingatlanhitelek és egyéb jelzáloghitelek által meghatározott új ügyletek formájában. Mindezek következtében a szélsőséges árfolyam-ingadozások hatásai megmutakoztak mind a mérlegkimutatás, mind pedig az eredmény-kimutatás adataiban.

Az ügyfélbetétek állománya az előző évi 1 087,8 milliárd forintról 11,78%-kal, 1 215,9 milliárd forintra bővült. A növekedés üteme meghaladta a 2008. évben kimutatott mértéket, mely az ügyfélbetét-állomány csekély növekvő részarányában is megmutakozott (2009: 45,9%, 2008: 44,6 %). A vállalati betétek szintje 10,3%-al emelkedve elérte a 683,2 millió forintot. A mikro vállalati szegmens 15%-al alig bővülve, 2009 év végére 102,49 milliárd forintra változott.

A lakossági betétek átlagos állományának szintje az előző évi 405,6 milliárd forintról 431 milliárd forintra emelkedett. A lakossági betétek elhelyezésének időbeli eloszlását tekintve a harmadik negyedévben, különösen a látra szóló forint és eurós betétek körében következett be komoly (74,5 milliárd forintos) növekedés, ezzel egy időben a forintban denominált folyószámlák állománya 4 milliárd forinttal bővült.

Bankközi források közvetlenül a BayernLB-től származtak, mely 915,9 milliárd forintos betétösszeg formájában lett a Bank rendelkezésére bocsátva. A banki betét aránya az előző évi 37,5%-os szintről 2009 végére 42,6%-ra emelkedett.

A kibocsátott kötvények állománya 129,5 millió forinttal csökkent, annak következtében, hogy 455 millió euró értékű kötvény járt le 2009 októberében.

2009 végén a **Unionbank mérlegfőösszegének** értéke az előző év végi 207,7 milliárd forintról 8,7%-kal, 225,7 milliárd forintra emelkedett. 2009. év folyamán a hitelállomány 150 milliárd forintról 10%-os növekedéssel, 165 milliárd forintra bővült. A kisvállalatokat, a magánszemély ügyfeleket és a háztartásokat magában foglaló retail szegmens 70,7 milliárd forintról 2%-os csökkenéssel 69,3 milliárd

forintra változott. A vállalati szegmens 18,7%-kal 92 milliárd forintra bővült. (Mindeközben a betétállomány alig, 2,8%-kal, azaz nettó 92 milliárd forinttal bővült.)

A lakossági ügyfélköről származó betétek összege az év során alig, 2,8%-kal változott, a nettó növekedés 3,3 milliárd forint volt. A retail szegmensből származó betétek értéke 60 milliárd forintra változott. A tárgyidőszak során a Bank mindvégig növelte ügyfélbázisát. 2009 végén a bank lakossági ügyfélkörét 85 744 ügyfél alkotta, ebből 9 601 KKV és 76 143 magánszemély szerepelt a nyilvántartásban.

A vizsgált pénzügyi évben a **Romexterra Bank mérlegfőösszege** 21,3%-kal - 191,8 milliárd forintról 150,8 milliárd forintra - csökkent. Az MKB Romexterra Bank hitelállományának értéke jelentősen, 22,7%-kal lecsökkent 98,7 milliárd forintra. A legintenzívebb csökkenés (22%) a KKV-nél jelentkezett, amely 56,56 milliárd forintra változott.

A folyószámla és betét egyenlegek 69,1 milliárd forintról 72,7 milliárd forintra emelkedett az év végére. Míg a lakossági ügyfélkör által elhelyezett betétek állománya 32%-kal 38,5 milliárd forintra bővült, a vállalati ügyfélkör betétállománya pedig 10,4%-kal 40,1 milliárd forintra esett vissza. 2009 végén a Bank lakossági ügyfeleinek száma 217 464. Az ügyfelek által elhelyezett betétek állományában bekövetkezett hatalmas visszaesés miatt, az MKB-nak kellett a Romexterra Bank stabil likviditási helyzetéről gondoskodni, mely megváltoztatta a Bank finanszírozási struktúrájának arányait.

TŐKEMENEDZSMENT

Az MKB Bank erős tőkebázisa hozzájárul tevékenységeinek biztonságához, erősíti az ügyfelek bizalmát, támogatja a bank igen jó hitelminősítését és lehetővé teszi számára a kínálgató növekedési lehetőségek kihasználását. Az MKB Bank stratégiájának egyik meghatározó eleme a magas szintű tőkésítés fenntartása a megfelelő üzleti rugalmasság biztosítása és a tevékenységeivel járó kockázatok kezelése érdekében. Tekintve, hogy a tőke kritikus fontosságú erőforrás, a Bank különös gondot fordít a rendelkezésére álló tőke aktív kezelésére. A tőkemenedzsment során figyelembe veszi a mérlegben és a kockázattal súlyozott eszközökben bekövetkezett változásokat, a tőke szerkezetét és a tőke különböző típusainak költségeit és elérhetőségét, a befektetési terveket és a részvényeseknek fizetett osztalékot, miközben eleget tesz a szabályozó hatóságok, a hitelminősítő intézetek, a pénzügyi piac és a betétesek követelményeinek és elvárásainak. Ezen igények a kockázattal súlyozott eszközök és az alaptőke aktív kezelését igénylik.

A belföldi és a nemzetközi irányelvek egyaránt megkövetelik a Banktól egy meghatározott minimális tőke/eszköz arány fenntartását. Ezeket a kockázati alapú mutatókat az eszközök és meghatározott mérlegen kívüli tételek négy súlyozott kategóriához rendelése révén határozzák meg, ahol a nagyobb kockázatot hordozó kategóriákhoz magasabb tőkeszintet írnak elő. A szavatoló tőkét elsődleges (Tier 1) és másodlagos (Tier 2) tőkére osztják. A mérleg szerinti eredmény mellett a bank különféle típusú pénzügyi eszközök nyilvános kibocsátása révén emelheti szavatoló tőkéjét. E pénzügyi eszközöket azután a kibocsátót terhelő feltételek vagy kötelezettségek szerint a fenti elsődleges illetve másodlagos kategóriába sorolják be.

2004 júniusában a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság közzétette "A tőkeszabályozási intézkedések és tőkeszabványok nemzetközi konvergenciája: Felülvizsgált keretrendszer" című beszámolóját (Bázel II). Az új keretrendszer kidolgozásának célja a szavatoló tőkére vonatkozó követelményeknek a hitelkockázatokkal való szorosabb összehangolása a hitelkockázatok kezelésére vonatkozó szabályok érdemi módosításai révén. Emellett egy kifejezetten a működési kockázattal kapcsolatos új tőkekövetelmény-típust, és fokozott felügyeleti vizsgálati és nyilvános közzétételi követelményeket vezettek be.

Az elsődleges tőke rögzített lejáratú időpont nélküli értékpapírokból, például törzsrészcsevényekből áll. 2009. december 31-én a Csoport elsődleges tőkéjének a magyar felügyeleti szabályoknak megfelelő előzetes összege 186,6 milliárd forint volt (2008: 188,9 milliárd forint).

A másodlagos tőke alárendelt hosszú lejáratú kölcsöntőkéket és hasonló eszközöket, továbbá általános kockázati céltartalékokat foglalhat magában. Az alárendelt hosszú lejáratú kölcsöntőke összege nem haladhatja meg a kibocsátó elsődleges tőkéjének 50 %-át, továbbá az alárendelt kölcsöntőkéket a lejáratú időpont felé közeledve csökkenteni kell. Általános kockázati céltartalékot tartalmazhat a másodlagos tőke a kockázattal súlyozott eszközök értékének maximum 1,25%-áig. A másodlagos tőke egészének összege nem haladhatja meg az elsődleges tőke összegét.

2009-ben a másodlagos tőkeelem 61 394 millió forintra emelkedett (amely tartalmazott 104 273 millió forint alárendelt kölcsöntőkét, csökkentve az elsődleges tőke 50%-os korlátjának megfelelően (6 621 millió forint) és az 5 éven belüli lejáratú szabálynak megfelelően (4 333 millió forint)), 2008-ban 67 032 millió forintot tett ki (101 940 millió forint alárendelt kölcsöntőkét tartalmazott, 5 381 millió forinttal csökkentve az 5 éven belüli lejáratú szabálynak megfelelően). Az év során nem kapott a Csoport pótlólagos alárendelt kölcsöntőkét.

A kockázattal súlyozott eszközök - beleértve a működési és a piaci kockázatot - állománya a 2008. évi 2 487,6 milliárd forintról 5,7 %-kal, 2 345,8 milliárd forintra csökkent.

2009 végén a Csoport tőkeellátottsága erős maradt, a tőkére előírt mutatók meghaladták a felügyeleti szervek által megszabott minimális követelményeket. Annak ellenére, hogy 2009 márciusában tőkeemelésre került sor, a Csoport magyar felügyeleti szabályoknak megfelelő szavatoló tőkéje 251,6 milliárd forintra csökkent. A csökkenést a PSZÁF által előírt pótlólagos értékvesztés, valamint a Romexterra Csoport halmozott vesztesége okozta. Ezen negatív hatások ellenére a tőkeegyelelési mutató 10,33%-ról 10,13%-ra kis mértékben csökkent, ami erős tőkeegyelelési szintet mutat. Mindemellett a Csoport tőkeegyelelési mutatója meghaladta a felügyelet által előírt minimális szintet.

A Unionbank tőkeegyelelési mutatója (CAR) a helyi felügyeleti szabályok szerint meghatározva az előző évi 13,83%-os szintről 13,40%-ra csökkent. A szavatoló tőke összege 23 836 millió forintot tett ki, ami meghaladta az előző év végi értéket (21 704 millió forint), az MKB Banktól kapott további alárendelt kölcsöntőkének köszönhetően. Eközben a kockázati súlyos eszközök helyi felügyeleti szabályok szerinti állománya 13,4%-kal 177 929 millió forintra emelkedett (2008: 156 890 millió forint)

A Romexterra Bank tőkeegyelelési mutatója a helyi felügyeleti előírások szerint meghatározva az előző évi 9,19%-ról jelentős mértékben, 13,14%-ra emelkedett. A szavatoló tőke 13 227 millió forintos összege az MKB Banktól származó pótlólagos tőkének köszönhetően meghaladta az előző év végén kimutatott 11 977,6 millió forintos értéket. Eközben a kockázati súlyos eszközök állománya 22,72%-kal a 2008. év végi 130 298 millió forintról 100 699 millió forintra csökkent (beleértve a piaci kockázat tőkekövetelményének 43,24%-os növekedését, amely 613 millió forintot tett ki). Mindez a Romexterra Bank üzleti növekedésének megtorpanásával magyarázható.

A csoport kockázattal súlyozott eszköz (rwa) kezelése keretein belül mindkét leánybank üzleti növekedése összhangban állt a szavatoló tőkére vonatkozó követelményekkel, ami hozzájárult az MKB Csoporton belül az egyes tagokhoz rendelt tőke hatékonyabb hasznosításához.

Budapest, 2010. március 10.

Erdei Tamás
elnök-vezérigazgató